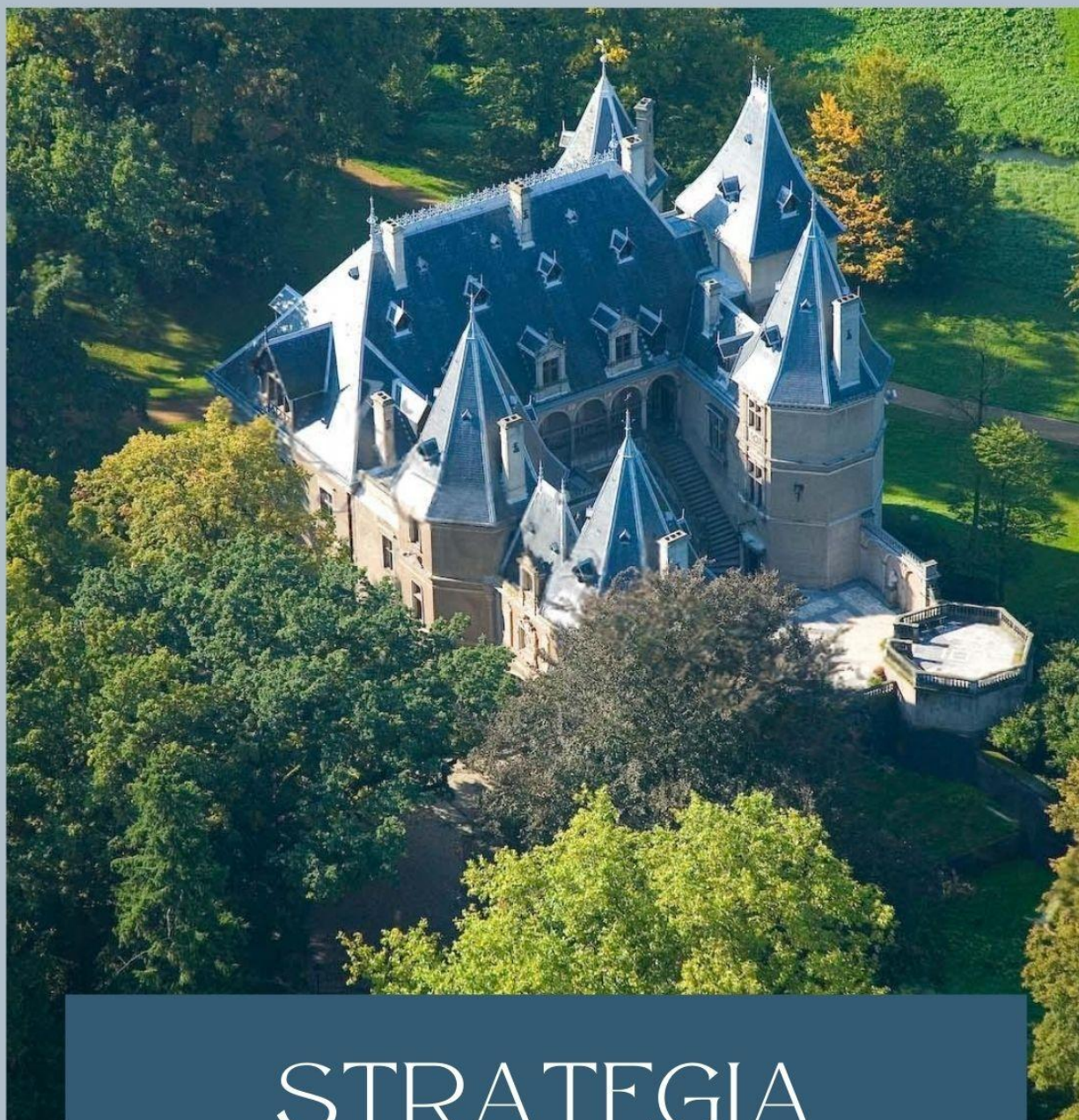

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GOŁUCHÓW

NA LATA 2026-2035

Opracowanie:

Urząd Gminy w Gołuchowie

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju
oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035
opracowano w oparciu o materiały źródłowe Urzędu Gminy
oraz gminnych jednostek organizacyjnych, a także
Głównego Urzędu Statystycznego.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
1. STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY GOŁUCHÓW	8
1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	8
1.2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	10
1.3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	14
1.4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	17
1.5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	23
2. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY GOŁUCHÓW	28
2.1. Misja i wizja	28
2.2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym	29
2.3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Gołuchów	40
2.4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	46
2.5. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	56
2.6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	62
2.7. Ramy finansowe i źródła finansowania	64
Spis rycin.....	67
Spis tabel	67
ZAŁĄCZNIKI.....	68
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Gołuchów .	69
Załącznik 2: Kwestionariusz ankiety	156
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	162

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2035 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych. Umożliwia również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne i środki finansowe, oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. Strategia Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Gołuchów, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Niniejsza Strategia Rozwoju Gminy będzie również wyznaczała ramy dla planów i programów powstających w Gminie w trakcie jej obowiązywania.

Prace nad Strategią rozpoczęto w listopadzie, podjęto uchwałę nr IX/79/2024 Rady Gminy Gołuchów z dnia 25 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej Gminy, którą pogłębiono podczas badania ankietowego wśród mieszkańców. Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej pozwoliła na zdefiniowanie obszarów problemowych i najważniejszych wyzwań w zakresie tych sfer, a także silnych stron jednostki i jej szans. Informacje pogłębiono podczas warsztatu strategicznego, w którym udział wzięli urzędnicy, mieszkańcy oraz władze Gminy. Podczas warsztatu opracowano również misję i wizję Gminy, a także założenia do celów i kierunków działań, których realizacja wpłynie na urzeczywistnienie określonej na 2035 rok wizji. Ustalenia oraz rekomendacje w zakresie prowadzenia gminnej polityki przestrzennej omówiono i zdefiniowano na wywiadzie pogłębionym w obszarze planowania przestrzennego, w którym wzięły udział osoby odpowiedzialne za inwestycje, gospodarkę przestrzenną oraz ochronę środowiska w Gminie Gołuchów. Propozycje zapisów skonsultowano z przedstawicielami władz Gminy i w czerwcu 2025 roku przygotowano projekt Strategii. Następnie został on poddany konsultacjom społecznym oraz przedłożony Zarządowi Województwa Wielkopolskiego do zaopiniowania. W oparciu o zapisy art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Wójt zwrócił się z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu po zapoznaniu się z wnioskiem Wójta Gminy Gołuchów, w piśmie nr WPP-III.410.377.2025.ET.1 z dnia 20.10.2025 roku uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035. W swym piśmie organ ten wskazał, że prognoza powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ooŚ.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w piśmie z 24.11.2025 r., znak: DN-NS.9011.2578.2025 uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035.

Wobec powyższego dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 sporządzona została Prognoza oddziaływania na środowisko, która stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały. Dokument prognozy został zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo znak: WPP-III.410.470.2025.AM.1 z dnia 02.01.2026 r.) oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (pismo znak: DN-NS.9011.2578.2025 z dnia 05.01.2026 r.)

Ważnym elementem prac nad Strategią była partycypacja społeczna. Analiza wyników ankiet wypełnionych przez mieszkańców jest istotnym i integralnym elementem diagnozy strategicznej, a część programową, zawierającą cele i kierunki działań, współtworzyli uczestnicy warsztatu strategicznego. Projekt Strategii przed przyjęciem został poddany konsultacjom społecznym, aby zweryfikować jego zapisy z oczekiwaniami mieszkańców.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Strategię sporządzono z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w tym zmian wprowadzonych ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 1378, Dz. U. 2022 poz. 1079, Dz. U. 2024 poz. 862), oraz ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1688). Zgodnie z treścią ww. ustaw Strategia zawiera wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy. Pogłębiona diagnoza stanowi natomiast Załącznik nr 1 do niniejszej Strategii.

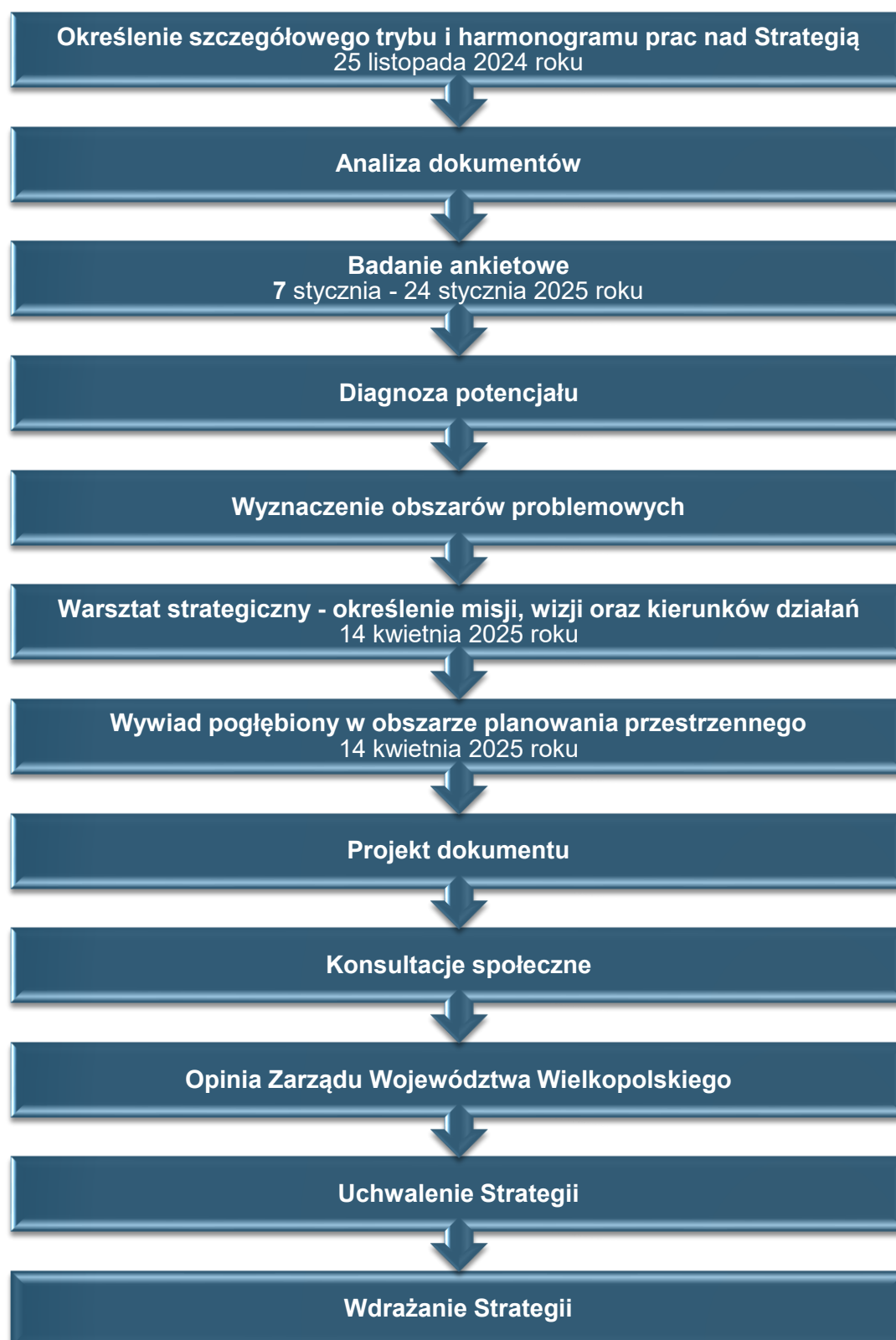
Zdjęcia wykorzystane w dokumencie zostały udostępnione na potrzeby opracowania strategii przez pracowników Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych.

Urząd Gminy w Gołuchowie podczas prac wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Irma Kuznetsova – kierownik zespołu,
- Natalia Szarzyńska – koordynatorka projektu,
- Iwona Nowacka – recenzent,
- Bartosz Pluciński,
- Dominik Heydrych.

Poszczególne etapy procesu opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 przedstawiono na rycinie 1.

Ryc. 1. Etapy prac nad Strategią Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035

Źródło: opracowanie własne.

CZĘŚĆ I

1. STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY GOŁUCHÓW

W celu wyznaczenia kierunków rozwoju Gminy Gołuchów sporządzono diagnozę jej sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu. Na bazie diagnozy, warsztatu strategicznego oraz wywiadu dotyczącego planowania przestrzennego z pracownikami Urzędu Gminy w Gołuchowie zidentyfikowano kluczowe potencjały rozwojowe oraz problemy dotyczące Gminy i jej najbliższego otoczenia. Przedstawione w rozdziale pierwszym wnioski w sferach przestrzennej, gospodarczej i społecznej stanowiły fundament do przeprowadzenia analizy SWOT, a następnie ustalenia celów strategicznych i kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii.

1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

- Gmina Gołuchów jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa wielkopolskiego, w południowo-wschodniej części powiatu pleszewskiego, pomiędzy Pleszewem a Kaliszem, nad rzeką Prosną, stanowiącą jej wschodnią granicę. Gmina graniczy: od zachodu i północy z gminą Pleszew (powiat pleszewski), od wschodu z gminą Blizanów (powiat kaliski), od południa z miastem Kalisz oraz gminami Nowe Skalmierzyce i Ostrów Wielkopolski (powiat ostrowski). Siedzibą władz lokalnych jest Gołuchów, miejscowość znajdująca się w centralnej części Gminy. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) Gmina zajmuje powierzchnię 136 km², co odpowiada 19,1% powierzchni powiatu pleszewskiego i podzielona jest na 22 sołectwa: Bielawy, Bogusławice, Borczysko, Cieśle, Czechel, Czerminek, Gołuchów, Jedlec, Kajew, Karsy, Kościelna Wieś I, Kościelna Wieś II, Kościelna Wieś III, Krzywosądów, Kucharki, Kuchary, Macew, Pleszówka, Popówek, Szkudła, Tursko i Wszółów.
- Sieć osadnicza Gminy tworzona jest przez 23 miejscowości, spośród których największymi są Gołuchów i Kościelna Wieś. Gołuchów pełni funkcje usługowe, administracyjne, rekreacyjne, kulturalne i edukacyjne. Dodatkowo w ostatnich latach na terenie Kościelnej Wsi obserwuje się intensywny rozwój funkcji mieszkaniowej. Pozostałe miejscowości znajdujące się na terenie Gminy pełnią funkcje wspomagające.
- Komunikację i transport na terenie Gminy Gołuchów umożliwia sieć dróg gminnych, przez obszar Gminy przebiegają ponadto drogi krajowe i powiatowe. Istniejąca sieć drogowa umożliwia mieszkańcom sprawne przemieszczanie się w jej obrębie oraz uzupełnia układ komunikacyjny w obrębie powiatu pleszewskiego. Dostępność komunikacyjną w zakresie komunikacji samochodowej można zatem uznać za dobrą. W cel dalszego rozwoju sieci w najbliższych latach planuje się przebudowę kolejnych dróg.
- Najbliższe stacje kolejowe obsługujące połączenia międzymiastowe, z których najczęściej korzystają mieszkańcy Gminy, zlokalizowane są w Kowalewie (gmina Pleszew), Kaliszu oraz Ostrowie Wielkopolskim.
- Zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ (PZPWW) Gmina Gołuchów zaklasyfikowana została do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego – Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. W treści PZPWW przewidziana jest budowa drogi łączącej DK nr 12 z drogą S11 o parametrach klasy GP oraz rozbudowa drogi krajowej nr 25, co w znaczący sposób wpłynie na poprawę dostępności komunikacyjnej w obrębie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej (AKO). Na obszarze AKO planowana jest ponadto budowa linii Kolei Dużych Prędkości, która ma poprawić dostępność komunikacyjną

w obrębie Aglomeracji, a także przyspieszyć przejazdy na odcinku Kalisz – Poznań. Rozbudowa istniejącej sieci linii kolejowych oraz stacji kolejowych, za którą odpowiadać będzie administracja rządowa i zarządcy kolei, wpłynie na zagospodarowanie przestrzenne Gminy.

- Transport zbiorowy na terenie Gminy Gołuchów realizowany jest na podstawie zawartych przez Gminę porozumień między samorządami, tj. z Powiatem Pleszewskim, Miastem Ostrów Wielkopolski oraz Miastem Kalisz, a także w ramach transportu komercyjnego (prywatni przewoźnicy).
- Zgodnie z danymi raportu Ministerstwa Cyfryzacji „Polska w zasięgu stacjonarnego dostępu do Internetu” na III kwartał 2024 roku jedynie 66,5% punktów adresowych na terenie Gminy Gołuchów posiadało dostęp do szerokopasmowego Internetu. Dostęp do Internetu, szczególnie szerokopasmowego, na terenie Gminy wymaga więc zwiększenia. Zgodnie z przytoczonym raportem zgłoszono plany inwestycyjne obejmujące 544 punkty adresowe.
- Głównym dokumentem regulującym politykę przestrzenną na terenie Gminy Gołuchów jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Do lipca 2026 roku Studium powinno jednak zostać zastąpione planem ogólnym.
- W Gminie Gołuchów obowiązuje 29 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Obejmują one swoim zasięgiem 24,9% powierzchni Gminy, co biorąc pod uwagę możliwości oraz liczbę ludności jednostki stanowi relatywnie wysoki stopień pokrycia. Miejscowe plany obejmują swoim zasięgiem przede wszystkim tereny w rejonie miejscowości Gołuchów, Krzywosądów, Borczysko i Kościelna Wieś. Niemniej jednak, w celu zachowania ładu przestrzennego i prowadzenia efektywnej polityki przestrzennej, w kolejnych latach niezbędne będzie aktualizowanie obowiązujących MPZP oraz w zależności od potrzeb, sporządzenie nowych.
- Na obszarach nieobjętych MPZP polityka przestrzenna prowadzona jest na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu (WZ). W latach 2019-2023 w Gminie Gołuchów wydano 371 WZ (18,5% wszystkich decyzji dla terenu powiatu). Biorąc pod uwagę liczby WZ oraz pozwoleń na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym przeliczone na tysiąc mieszkańców, w analizowanym okresie intensywność ruchu budowlanego w Gminie była wyższa niż średnia w powiecie.
- Niektóre budynki użyteczności publicznej na terenie Gminy wymagają poprawy dostępności architektonicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami.
- W Gminie znajdują się m.in. wybudowany w XVI wieku Zamek w Gołuchowie, czyli jeden z nielicznych zamków w Polsce inspirowanych francuską architekturą i jeden z najpiękniejszych neorenesansowych obiektów w kraju. Obecnie mieści się tam oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu z bogatą kolekcją dzieł sztuki, mebli i waz greckich. Regularnie organizowane są też w nim wydarzenia kulturalne, takie jak koncerty, wystawy czy spotkania literackie. Zamek otacza park-arboretum, jeden z największych i najcenniejszych parków w Polsce, stworzony w XIX wieku, będący domem dla ponad 600 gatunków drzew i krzewów z różnych części świata. Jego administratorem jest Ośrodek Kultury Leśnej, promujący edukację ekologiczną i leśnictwo poprzez liczne wystawy i warsztaty. W ramach Ośrodka działa także Muzeum Leśnictwa. W sąsiedztwie parku-arboretum znajduje się Pokazowa Zagroda Żubrów (jedna z nielicznych w Polsce). Gmina Gołuchów, ze względu na występowanie licznych zabytków i atrakcji turystycznych, unikatowych w skali kraju, stanowi jeden z najważniejszych kierunków

- turystycznych zarówno na obszarze Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, jak i całego województwa wielkopolskiego.
- Potencjał turystyczny Gminy wzbogacają również walory przyrodnicze wraz z istniejącą infrastrukturą rekreacyjną. Jednym z jego kluczowych elementów jest Jezioro Gołuchowskie. Część obszaru wokół zbiornika jest zagospodarowana: znajdują się tam m.in. kąpielisko, plaża, wypożyczalnia sprzętu wodnego, punkty gastronomiczne, miejsca piknikowe, ośrodek wypoczynkowy oraz pole namiotowe i kempingowe. Atrakcją przyrodniczą Gminy jest również Kamień św. Jadwigi – największy w Wielkopolsce i szósty, co do wielkości w kraju, głaz narzutowy stanowiący pozostałość po epoce lodowcowej.
 - Przez Gminę przebiegają także liczne szlaki piesze i rowerowe, prowadzące przez tereny leśne i wiejskie, które pozwalają odkrywać lokalne atrakcje w bliskim kontakcie z naturą. W miejscowości Bogusław rozpoczyna się szlak kajakowy, prowadzący do miejscowości Nowa Wieś w gminie Gizałki. Gmina planuje w przyszłości rozbudować sieć szlaków turystycznych i związaną z nimi infrastrukturę.
 - Na terenie Gminy Gołuchów znajdują się lokale gastronomiczne m.in. restauracje i obiekty sezonowe. Potencjał turystyczny Gminy wzmacniany jest przez bazę noclegową, obejmującą m.in. domki letniskowe, pole namiotowe i gospodarstwa agroturystyczne.
 - We wschodniej części Gminy, wzdłuż koryta rzeki Proсны, znajdują się obszary zagrożenia wystąpieniem powodzi. W PZPWW wskazano Gminę Gołuchów jako obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy. Jako główne cele polityki regionalnej dla tego obszaru wskazano m.in. zwiększenie skali sztucznej retencji, modernizację i rozbudowę budowli hydrotechnicznych oraz zadrzewienia i zalesianie.
 - Na terenie Gminy znajduje się czujnik powietrza. Jego odczyty wskazują na występowanie na tym obszarze przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5. Zgodnie z treścią raportu Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Poznaniu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Gmina Gołuchów należy do strefy wielkopolskiej, dla której w 2023 roku stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych norm stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

1.2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

- Zgodnie z danymi GUS w 2023 roku długość eksploatowanej sieci wodociągowej w Gminie Gołuchów wynosiła 152 km. Dostęp do niej miało 97,1% mieszkańców, czyli więcej niż średnio w powiecie (95,4%) i województwie (96,9%). Na terenie Gminy znajduje się 5 stacji uzdatniania wody, które zlokalizowane są w Gołuchowie, Czechlu, Kucharach, Kucharkach i Tursku. Działania w zakresie rozwoju sieci wodociągowej na terenie Gminy opierają się zatem obecnie głównie na wymianie przestarzałych elementów infrastruktury oraz nieznacznej rozbudowie istniejącej sieci.
- Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy w 2023 roku wyniosła 80,4 km, a dostęp do niej miało 63,6% jej mieszkańców, czyli więcej niż średnio w powiecie (56,9%), ale mniej niż w województwie (74,1%). Na dzień 31.12.2024 r. długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła 85,7 km. Poziom skanalizowania Gminy można zatem uznać za dobry. W miejscowości Gołuchów zlokalizowana jest biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków, która jest w stanie rocznie oczyścić 235 tys. m³ ścieków. W trakcie sporządzania niniejszego dokumentu trwa przebudowa i rozbudowa oczyszczalni, której celem jest zwiększenie jej przepustowości. Ponadto, w Kucharach znajduje się również oczyszczalnia ścieków należąca do Spółki Wodno-Ściekowej

„Prosna” z siedzibą w Kaliszu, która odbiera nieczystości z terenu gmin: Gołuchów (miejscowości Kościelna Wieś i Kuchary), Nowe Skalmierzyce i Kalisz. Dodatkowo, w oczyszczalni w Kucharach funkcjonuje biogazownia, która produkuje biogaz poprzez fermentację osadów ściekowych.

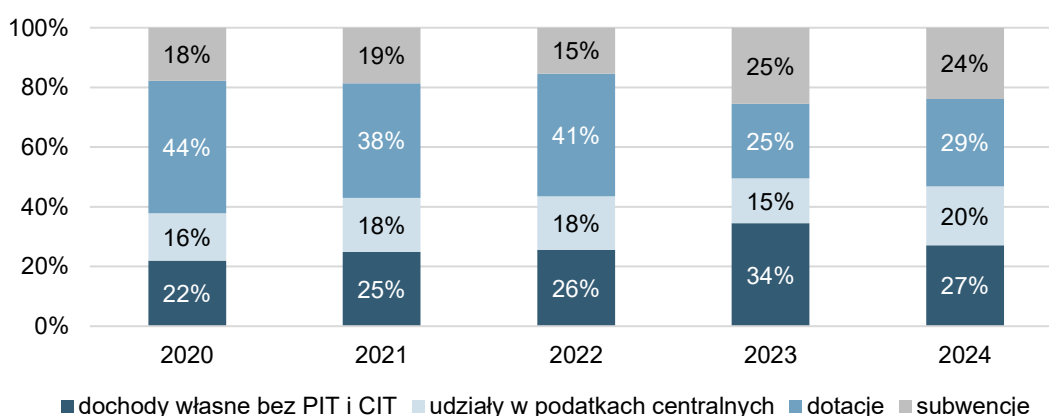
- W 2023 roku długość czynnej sieci gazowej w Gminie Gołuchów wynosiła 93,6 km. Dostęp do niej miało w tym czasie 70,8% mieszkańców Gminy, czyli znacznie więcej od średniej dla powiatu (22,7%) i województwa (53,4%). Sieć jest sukcesywnie rozbudowywana, zgodnie z potrzebami mieszkańców.
- Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków w 2023 roku na terenie Gminy najpowszechniej występującymi nośnikami energii w ramach indywidualnych źródeł ciepła był węgiel kamienny (53,3%), a dalej gaz ziemny (24,1%) i biomasa (11,9%). W celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię i jej zużycia planowana jest termomodernizacja placówek szkolno-przedszkolnych w miejscowościach Gołuchów, Tursko, Kościelna Wieś i Kucharki, w których stosowane jest ogrzewanie gazowe. Warto ponadto wspomnieć, że zgodnie z treścią Strategii rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku, która powołuje się na Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej z 2020 roku, wymiana wszystkich kotłów zasilanych paliwami stałymi na terenie Gminy w latach 2021-2026 miała szacunkowo kosztować 40,6 mln zł, z czego 1,4 mln zł w roku 2026.
- Przeprowadzona analiza wskazuje, że na terenie Gminy Gołuchów nie występują znaczne problemy związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. W Gminie spełniane są wyznaczone cele recyklingu i ponownego wykorzystania materiałów. Kwestią wartą uwagi jest natomiast nieproporcjonalny wzrost ilości odpadów komunalnych w relacji do wzrostu liczby osób objętych systemem gospodarowania odpadami oraz zmniejszanie się udziału zebranych odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów. Świadczy to o wzmożeniu konsumpcji, a co za tym idzie – produkcji odpadów komunalnych, a także o niewystarczającej świadomości ekologicznej mieszkańców dotyczącej segregacji odpadów.
- Gmina Gołuchów znajduje się na obszarze charakteryzującym się sprzyjającymi warunkami do instalacji siłowni wiatrowych. Obecnie na terenie Gminy Gołuchów zlokalizowane są 2 elektrownie wiatrowe: w miejscowościach Karsy i Cieśle.
- Gmina znajduje się na obszarze, na którym średnie sumy usłonecznienia w ciągu roku oscylują w przedziale 1450-1500 h/rok. Na jej terenie znajduje się 12 gminnych instalacji fotowoltaicznych zlokalizowanych na stacjach uzdatniania wody, szkołach, hali widowiskowo-sportowej, oczyszczalni ścieków oraz świetlicy wiejskiej w Tursku. Instalacje te przyczyniają się do obniżenia kosztów zakupu energii elektrycznej, generując realne oszczędności w budżecie gminy oraz zwiększając niezależność energetyczną obiektów użyteczności publicznej. Dodatkowo, na obszarze Gminy znajduje się wiele przydomowych instalacji fotowoltaicznych, co wskazuje na wykorzystywanie potencjału w tym aspekcie.
- Gmina Gołuchów zlokalizowana jest na środkowym zachodzie Polski, a więc obszarze posiadającym korzystne uwarunkowania do rozbudowy sieci instalacji wykorzystujących energię geotermalną. Samorząd planuje w kolejnych latach wykorzystywać ten potencjał, np. poprzez instalację pomp ciepła w szkołach podstawowych.
- W latach 2019-2023 w Gminie zaobserwowano wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z 1 052 do 1 233, z kolei na obszarze powiatu

pleszewskiego wartość ta zwiększyła się z 6 089 do 6 848. W analizowanym okresie Gmina zajmowała drugie miejsce w powiecie pod względem liczby działających podmiotów gospodarczych, ustępując jedynie Gminie Pleszew, w której zarejestrowana była największa liczba przedsiębiorstw. Jednocześnie pod względem dynamiki wzrostu liczby podmiotów wyższą dodatnią zmianę odnotowano tylko w gminie Dobrzyca. W tych samych latach liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Gminie w ciągu roku wahała się w przedziale 64-102, a liczba wyrejestrowanych działalności gospodarczych oscylowała w przedziale 27-42. W całym analizowanym okresie liczba nowo rejestrowanych działalności gospodarczych znacząco przekroczyła liczbę wyrejestrowań, co świadczyć może o występowaniu na terenie Gminy Gołuchów korzystnych uwarunkowań ekonomicznych, skutkujących stałym i dynamicznym wzrostem przedsiębiorczości na jej obszarze. Pozwala to prognozować utrzymujący się w kolejnych latach rozwój gospodarczy Gminy.

- W celu porównania poziomu rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego zastosowano wskaźnik liczby przedsiębiorstw przypadających na 1 tys. mieszkańców. W latach 2019-2023 wartość tego wskaźnika dla Gminy wzrosła z 98 do 112. Średnia wartość dla powiatu zwiększyła się natomiast z 97 do 112, a dla województwa – z 128 do 145. Gmina Gołuchów utrzymuje zatem poziom oraz dynamikę rozwoju przedsiębiorczości zbliżoną do średniej gmin powiatu. Wartości te są natomiast znacznie mniej korzystne od średniej dla województwa, które są jednak w znacznym stopniu zawyżane przez Poznań oraz jego strefę podmiejską, będące miejscami znacznej koncentracji przestrzennej działalności gospodarczej w regionie.
- Pod koniec 2023 roku na terenie Gminy najwięcej przedsiębiorstw, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007), działało w sekcji G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (ok. 27%) oraz sekcji F budownictwo (ok. 13%). Przedsiębiorstwa działające w ramach wskazanych sekcji stanowiły zatem łącznie ok. 40% wszystkich przedsiębiorstw w Gminie, co z kolei prowadzi do niskiej dywersyfikacji lokalnego rynku pracy.
- W latach 2019-2023 stopa bezrobocia, rozumiana jako udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym, na terenie Wielkopolski wahała się w przedziale 2,2-2,9%. W całym analizowanym okresie stopa bezrobocia w Gminie Gołuchów była niższa od średniej dla powiatu oraz województwa, co oznacza wyższą siłę nabywczą i umożliwia większą aktywność konsumencką na poziomie lokalnym.
- Według danych zawartych w Studium w Gminie Gołuchów przeważają gleby klasy III (31,7%), IV (28,1%) i V (24,7%). Na jej obszarze nie występują gleby klasy I, a gleby klasy II stanowią ok. 2,3% powierzchni gruntów rolnych. Jakość gleb na terenie Gminy można zatem uznać za dobrą.
- W 2020 roku na terenie Gminy Gołuchów zarejestrowanych było 801 gospodarstw rolnych, co stanowiło 21% wszystkich gospodarstw rolnych na obszarze powiatu. W Gminie przeważały gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych w przedziale 1-5 ha (35%) i 5-10 ha (25%). Duże rozdrobnienie może skutkować brakiem możliwości utrzymania finansowego gospodarstwa z działalności rolniczej.
- W latach 2020-2024 miał miejsce stopniowy wzrost dochodów Gminy, z 62 do blisko 78,6 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody ogółem w latach 2019-2023 wyniosły średnio 5 606 zł i były niższe niż średnia w powiecie i województwie. Równocześnie ze wzrostem dochodów Gminy miało także miejsce zwiększanie się

wydatków ogółem (z 58,6 w 2020 r. do 79,4 mln zł w 2024). W latach 2023 i 2024 łączne dochody budżetowe nie pokrywały wydatków, co z kolei skutkowało deficytem budżetowym, a więc ujemnym wynikiem budżetu. Poziom nadwyżki operacyjnej, czyli różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, wskazuje jednak na stabilność finansową Gminy Gołuchów.

- W latach 2020-2023 dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Gminie Gołuchów kształtowały się na poziomie wyższym w stosunku do średniej dla powiatu. Były one jednak znacznie niższe niż wartość dla województwa wielkopolskiego. W analizowanym okresie średnia wartość w Gminie wyniosła 2 528 zł, przy średniej w powiecie równej 2 421 zł oraz 3 317 zł w województwie.
- W latach 2020-2024 najwyższy udział w dochodach Gminy miały dotacje (oprócz 2023 roku). W prawie całym analizowanym okresie (poza rokiem 2022) najniższy udział w strukturze dochodów miał przynależny Gminie udział w podatkach centralnych, który średnio wyniósł 17%. Średni udział dochodów własnych, po wyłączeniu udziału w podatkach centralnych, osiągnął z kolei wartość 27%. Z przedstawionych danych wynika, że Gmina Gołuchów posiada względnie wysoką samodzielność finansową. W 2024 roku budżet Gminy Gołuchów był w 47% złożony ze środków, na których kształtowanie miała bezpośredni lub pośredni wpływ, a pozostałe 53% stanowiły dotacje i subwencje. Świadczy to o dość dużych możliwościach Gminy w kształtowaniu swojego rozwoju pod względem wydatkowania środków finansowych.

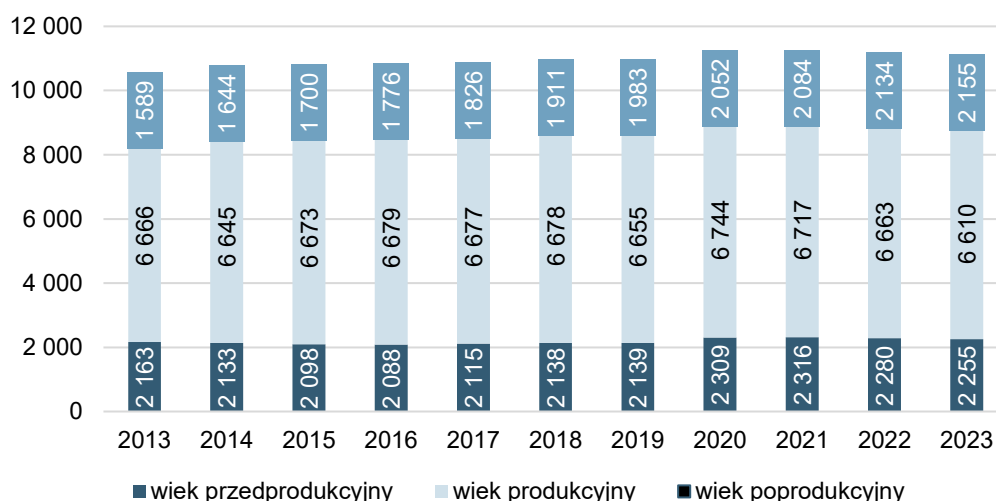
Ryc. 2. Struktura dochodów

Źródło: dane Urzędu Gminy w Gołuchowie.

- Wśród dochodów podatkowych na przestrzeni analizowanych lat najważniejszą rolę odgrywał wpływ z podatku od osób fizycznych (PIT) oraz podatku od nieruchomości. Wpływy budżetowe z podatku PIT zawierały się w przedziale od 9 do 14,6 mln zł. Podatek od nieruchomości ulegał natomiast stopniowemu wzrostowi z poziomu 7,6 do blisko 10,1 mln zł.
- Gmina posiada duże doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Dzięki tym dofinansowaniom możliwe było zrealizowanie wielu inwestycji, m.in. takich jak modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa sieci kanalizacyjnej, przebudowa i budowa dróg oraz modernizacja świetlic wiejskich.
- Obecne dane z Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gołuchów wskazują na możliwość realizacji różnego rodzaju inwestycji w kolejnych latach.

1.3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

- Według gminnej ewidencji ludności Gmina w 2024 roku była zamieszкана przez 10 663 osoby, z kolei zgodnie z danymi GUS – 11 023 osoby, co stanowiło 18% ludności powiatu pleszewskiego. Gęstość zaludnienia w Gminie wynosiła zatem blisko 82 os/km² i była jedną z najwyższych w powiecie, ustępując jedynie gminie Pleszew. W latach 2020-2024 miał miejsce spadek liczby mieszkańców Gminy z 11 105 do 11 020.
- Średni przyrost naturalny (PN) według GUS w 2024 roku w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w gminach województwa wyniósł -2,80, a w gminach powiatu: -2,57. W Gminie Gołuchów wartość PN była dodatnia i wyniosła 1,36. Zgodnie z danymi GUS saldo migracji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosło natomiast - 1,63. Niekorzystne trendy demograficzne, tj. starzenie się społeczeństwa i odpływ mieszkańców, mogą w przyszłości stanowić zagrożenie dla sytuacji demograficznej w Gminie.
- W latach 2020-2024 udział mieszkańców w wieku kreatywnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy zmalał z 14,5% do 11,4%. Tym samym udział przedstawicieli tej grupy spadł w analizowanym czasie o 21%. Mając na względzie ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji zakładać można, że trend ten będzie się w kolejnych latach utrzymywać.
- W latach 2014-2024 liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w Gminie zwiększyła się z 2 133 do 2 217 (wzrost o 4%), a osób w wieku poprodukcyjnym – z 1 644 do 2 226 (wzrost o 35%). Liczba osób w wieku produkcyjnym z kolei zmalała z 6 645 do 6 580 (spadek o ok. 1%). Gmina Gołuchów boryka się zatem z dynamicznym wzrostem liczebności osób w wieku poprodukcyjnym. Zwrócić uwagę należy również na fakt, że wzrost liczebności osób w wieku poprodukcyjnym jest dużo wyższy niż osób w wieku przedprodukcyjnym, co znacząco utrudni wymianę pokoleń na rynku pracy. Spowoduje to również konieczność modyfikacji polityki społecznej i zwrócenie większej uwagi na potrzeby i oczekiwania seniorów.

Ryc. 3. Struktura wieku mieszkańców Gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

- Na terenie Gminy obecnie funkcjonuje jeden żłobek w miejscowości Gołuchów, a także rozpoczęła się budowa kolejnej placówki, w miejscowości Kościelna Wieś, w

bezpośrednim sąsiedztwie przedszkola. Dzięki temu rodzice dzieci z Gminy mają możliwość sprawnego powrotu do aktywności zawodowej.

- W Gminie funkcjonuje 6 przedszkoli oraz 3 oddziały przedszkolne. W latach 2019-2023 odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w wieku 3-6 lat wahał się w przedziale 63,6-76,8%. W analizowanym okresie średnia wartość omawianego wskaźnika wyniosła w Gminie 69,6%, podczas gdy średnia dla obszaru powiatu pleszewskiego to 84,9%, a dla województwa wielkopolskiego – 91,7%. Upowszechnienie edukacji przedszkolnej jest zatem w Gminie mniejsze niż średnio w powiecie i województwie. W tym czasie liczba dzieci z terenu Gminy, które uczęszczały do przedszkoli na terenie innych gmin, wyniosła między 72 a 102. Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Gminy Gołuchów wahała się z kolei w przedziale 6-12. W analizowanym okresie miał miejsce znaczny wzrost średnich miesięcznych kosztów utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym. W roku szkolnym 2019/2020 koszt ten kształtował się na poziomie 790 zł, a w roku szkolnym 2023/2024 – 1 254 zł.
- W 2024 roku na terenie Gminy Gołuchów funkcjonowało 6 szkół podstawowych, do których w roku szkolnym 2023/2024 uczęszczało 695 uczniów. Stan infrastruktury szkolnej w poszczególnych placówkach jest zróżnicowany – w niektórych przypadkach wymaga poprawy. Za konieczne uznaje się m.in. podjęcie działań remontowych dotyczących jednej z sal gimnastycznych w szkole w Kościelnej Wsi oraz zaplecza socjalnego przy Orliku w Gołuchowie. Wskazać również należy na brak sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Tursku oraz w Jedlcu, w których funkcję tę pełnią zaadaptowane na ten cel sale lekcyjne.
- W latach 2022-2024 wyniki egzaminu ósmoklasisty wśród uczniów szkół podstawowych w Gminie były w większości wyższe od średniej uczniów z całego powiatu pleszewskiego. Jedynie w 2022 roku średni wynik z egzaminów z matematyki i języka angielskiego w powiecie był nieznacznie wyższy niż w Gminie Gołuchów. Można zatem uznać, że poziom wyników w Gminie jest wysoki na tle wszystkich gmin powiatu i zbliżony do średniego poziomu w gminach w województwie. Zauważalny jest również fakt, będący tendencją ogólnopolską, że w analizowanym okresie największe trudności sprawiał egzamin dotyczący matematyki.
- W każdej z placówek edukacyjnych w Gminie w ostatnich latach realizowano różnorodne projekty edukacyjne i organizowano konkursy oraz zawody sportowe, zapewniając tym samym dostęp do dodatkowych zajęć i aktywności. Wsparcie otrzymywali także uczniowie ze szczególnymi potrzebami.
- Na terenie Gminy Gołuchów nie znajduje się żadna szkoła ponadpodstawowa, w związku z czym młodzież z jej terenu uczęszcza głównie do szkół w Kaliszu, Pleszewie i Marszewie.
- Podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury na terenie Gminy jest Gołuchowskie Centrum Kultury „Zamek” (GCK). Działalność Centrum jest bardzo rozbudowana. GCK skupia się przede wszystkim na organizowaniu życia kulturalnego poprzez organizację różnego rodzaju wydarzeń, takich jak np.: Gołuchowski Rajd Rowerowy – Święto Polskiej Niezapominajki, Dożynki, Gołuchowski Jarmark Bożonarodzeniowy, koncerty, kino plenerowe, prelekcje, jubileusze, itp. Centrum prowadzi również liczne warsztaty, odpowiada za zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych, organizuje wyjazdy na wydarzenia artystyczne, a także koordynuje działalność

wolontariuszy i prowadzi działania promocyjne, wydawnicze oraz odpowiada za współpracę zagraniczną.

- Popularyzacją kultury na terenie Gminy, poza GCK, zajmuje się również Biblioteka Publiczna Gminy Gołuchów oraz jej filie w Jedlcu, Kościelnej Wsi, Kucharkach i Tursku. Biblioteka udostępnia swoim czytelnikom nie tylko książki w postaci papierowej, ale również oferuje kody do platformy Legimi, liczącej kilkadziesiąt tysięcy tytułów audiobooków, ebooków oraz synchrobooków. Oprócz tego regularnie odbywają się tam spotkania z pisarzami, aktorami, podróżnikami, osobowościami medialnymi, organizowane są warsztaty dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów. W strukturach Biblioteki działa również Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Tursko”, który od ponad 50 lat pielęgnuje i kultywuje tradycje folklorystyczne Gminy.
- W Gminie działa Gołuchowski Ośrodek Turystyki i Sportu (GOTiS) posiadający bogatą ofertę rekreacyjno-sportową. GOTiS odpowiedzialny jest za administrowanie istniejącą infrastrukturą turystyczną, rekreacyjną oraz sportową, w tym plażą i kąpieliskiem, udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej i noclegowej, a także za prowadzenie wynajmu domków letniskowych. Ośrodek dysponuje również parkiem linowym oraz wypożyczalnią sprzętu wodnego. GOTiS zajmuje się ponadto organizacją imprez sportowych, turystycznych i rekreacyjnych. Na terenie Ośrodka działa Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, które oprócz utrzymania bezpieczeństwa, odpowiada także za prowadzenie szkoleń z zakresu nauki pływania, nurkowania, ratownictwa oraz udzielania pierwszej pomocy.
- Za bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy odpowiadają Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie, Komenda Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pleszewie oraz strażnik gminny. W Gminie znajdują się też punkty monitoringu oraz fotopułapki. Według danych Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa większość zgłoszeń dla terenu Gminy dotyczy przekroczeń dozwolonej prędkości oraz występujących lokalnie problemów nieprawidłowego parkowania i wałęsających się bezpańskich psów. Wskazuje się również na występowanie problemów związanych z kradzieżami i uszkodzeniami mienia oraz wyłudzeniami.
- Na obszarze Gminy funkcjonuje 8 jednostek ochotniczych straży pożarnych. OSP w Gołuchowie ujęta jest w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, w związku z czym jej rejonem operacyjnym jest cały obszar powiatu pleszewskiego. Pozostałe jednostki odpowiadają na wezwania wyłącznie z terenu Gminy Gołuchów. Strażacy z gminnych OSP biorą udział w pokazach ratownictwa medycznego w szkołach na terenie Gminy. Uczestniczą również w zabezpieczaniu imprez i wydarzeń organizowanych przez GCK i GOTiS oraz wydarzeń organizowanych przez podmioty zewnętrzne, pełniąc tym samym istotną rolę w społeczności lokalnej.
- Ważna dla mieszkańców Gminy jest także działalność kilkunastu kół gospodyń wiejskich (KGW). Są one odpowiedzialne m.in. za integrację społeczną oraz krzewienie lokalnych tradycji.
- Gmina Gołuchów jest członkiem Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Wspólnie dla Przyszłości” oraz Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska. Dzięki temu jednostka posiada możliwość pozyskiwania dodatkowych środków zewnętrznych na realizację nowych przedsięwzięć.
- Gmina zawarła porozumienia o współpracy z 5 gminami/miastami partnerskimi: Chievres (Belgia), Erkner (Niemcy), Kláštor pod Znievom (Słowacja), Eastleigh (Anglia)

i Bad Zwischenahn (Niemcy). Współpraca pozwala na wymianę doświadczeń między mieszkańcami i władzami jednostek z różnych krajów Europy.

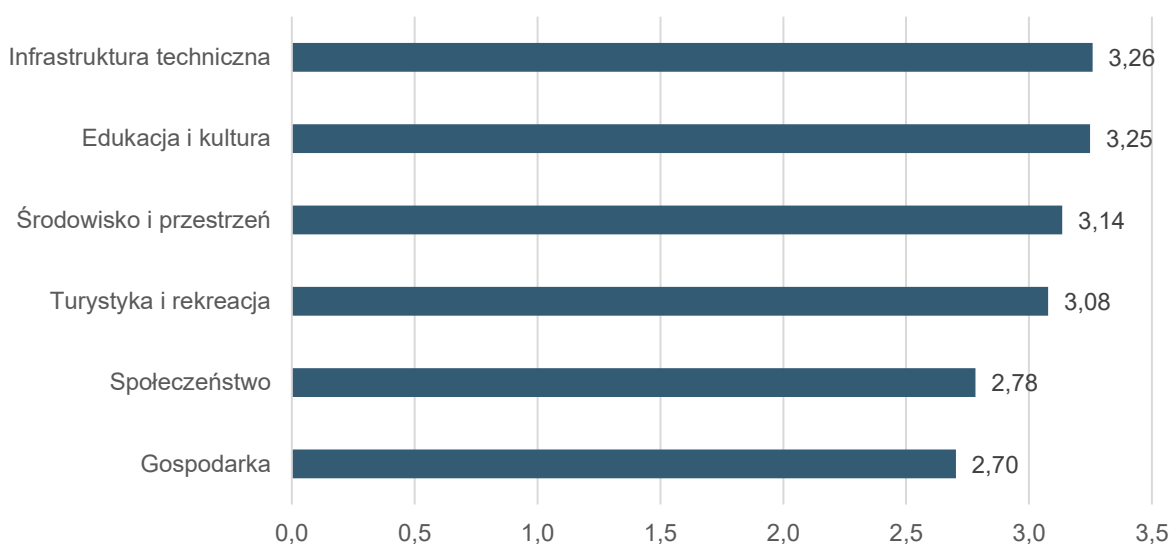
- Na terenie Gminy zlokalizowany jest Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej Eskulap Zdzeszyński, przychodnia lekarza rodzinnego Vitamed oraz Centrum Rehabilitacji Rolników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Jedlcu, które świadczy usługi specjalistyczne w zakresie leczenia chorób narządów ruchu, choroby reumatycznej, wad postawy, układu nerwowego i innych chorób współistniejących. Z centrum Gołuchowa do najbliższego szpitala – Pleszewskiego Centrum Medycznego w Pleszewie, przy którym funkcjonuje również stacja pogotowia ratunkowego – można dotrzeć w około 15 minut samochodem. Podobny czas dojazdu dzieli Gołuchów od Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu. Mieszkańcy mają zatem zapewniony dobry dostęp do podstawowej opieki medycznej.
- Jednostką odpowiedzialną za realizację usług społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), zlokalizowany w budynku Urzędu Gminy w Gołuchowie. Nadrzędnym celem działalności GOPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Realizowane wsparcie obejmuje m.in.: pracę socjalną, świadczenia społeczne, świadczenia rodzinne, dodatki mieszkaniowe, stypendia socjalne, usługi opiekuńcze, asystenturę rodzinną czy przeciwdziałanie przemocy domowej. W ramach wsparcia udzielanego przez GOPS część zadań odbywa się w miejscu zamieszkania beneficjenta. Przykładem takiej pomocy są usługi opiekuńcze, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, jeżeli jest to możliwe. Wsparcie w takiej formie dedykowane jest osobom samotnym, które w związku ze swoim wiekiem, chorobą lub innymi przyczynami wymagają wsparcia osób trzecich. Pomimo szerokiej działalności GOPS, m.in. ze względu na postępujące niekorzystne zmiany demograficzne, dostrzega się potrzebę rozszerzenia oferty pomocy społecznej dla osób starszych, wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Zasady gospodarowania gminnym mieniem komunalnym regulowane są przez zapisy Uchwały nr LIV/492/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Gołuchów na lata 2024-2028. Zgodnie z zapisami dokumentu, większość lokali komunalnych odznacza się dobrym stanem technicznym. W Programie nie przewiduje się sprzedaży lokali mieszkaniowych z zasobu komunalnego Gminy. W latach 2019-2024 mieszkaniowy zasób Gminy Gołuchów obejmował jedynie mieszkania komunalne, których liczba w 2019 roku wynosiła 175, a w 2024 roku – 168.

1.4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Gołuchów przeprowadzono badanie ankietowe wśród jej mieszkańców. Jego celem było poznanie ich opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badanie trwało od 9 stycznia do 24 stycznia 2025 roku, a odpowiedzi udzieliło 151 osób, z czego 95 stanowiły kobiety. Największa część ankietowanych (ok. 58%) była w wieku 36-45

lat. Około 75% respondentów to osoby pracujące. Kwestionariusz ankiety stanowi załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu.

Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji oraz edukacji i kultury. Wymienione obszary można było oceniać w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało ocenę bardzo złą, a 5 – bardzo dobrą. Najlepiej ocenionymi dziedzinami okazały się Infrastruktura techniczna (średnia ocena: 3,26) oraz Edukacja i kultura (3,25), a najslabiej – Gospodarka (2,70).

Ryc. 4 Poziom rozwoju poszczególnych obszarów w Gminie Gołuchów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

W ramach wymienionych obszarów ocenie poddano także bardziej szczegółowe kwestie (podobszary), takie jak np. dostępność i jakość poszczególnych sieci infrastruktury. Ankietowani najlepiej ze wszystkich podobszarów ocenili dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (4,14), natomiast najslabiej – dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,45). Najlepiej i najslabiej oceniane podobszary przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tab. 1 Najwyżej i najniżej oceniane podobszary działalności Gminy Gołuchów

Obszar	Najwyżej oceniane	Najniżej oceniane
Społeczeństwo	Jakość opieki żłobkowej	Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
Gospodarka	Dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)	Możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem
Środowisko i przestrzeń	Walory środowiska przyrodniczego w Gminie	Infrastruktura melioracji szczegółowej
Infrastruktura techniczna	Dostępność sieci wodociągowej	Dostęp do szerokopasmowego Internetu
Turystyka i rekreacja	Atrakcyjność turystyczna Gminy	Oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży
Edukacja i kultura	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach

Źródło: opracowane własne na podstawie wyników ankiety.

W tabeli poniżej przedstawiono natomiast średnie oceny wszystkich elementów ocenianych przez ankietowanych w ramach danego obszaru. Poza wspomnianymi wyżej aspektami, najlepiej ocenione zostały (średnia ocena powyżej 3,50): dostępność i czystość terenów zieleni, system odbioru odpadów, dostępność sieci kanalizacyjnej, dostęp do edukacji przedszkolnej, działalność Biblioteki Publicznej Gminy Gołuchów, jakość edukacji przedszkolnej, jakość infrastruktury w szkołach podstawowych oraz działalność Gołuchowskiego Centrum Kultury „Zamek”.

Tab. 2. Średnie oceny poszczególnych podobszarów działalności Gminy Gołuchów

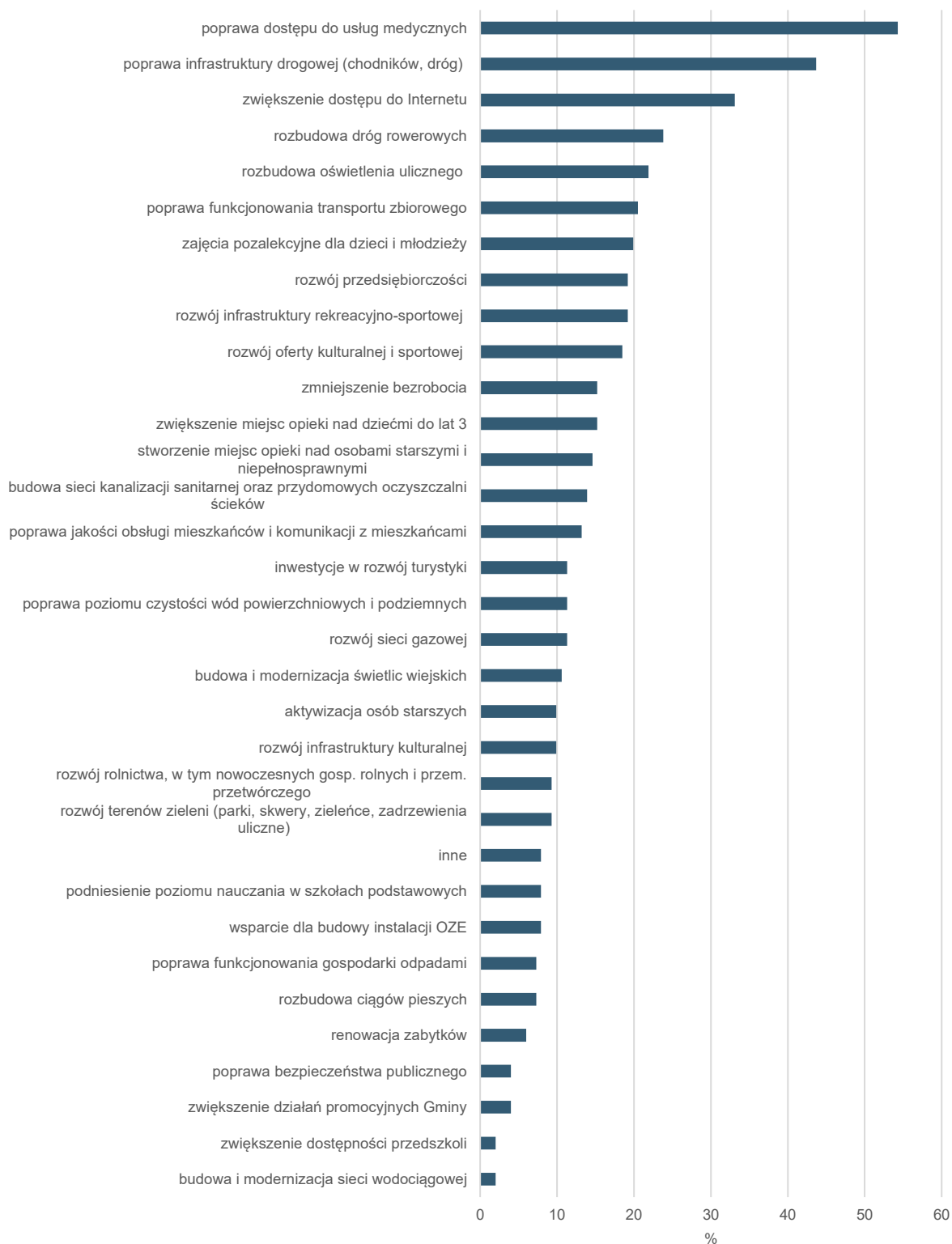
SPOŁECZEŃSTWO	
<i>podobszar</i>	<i>średnia ocena</i>
jakość opieki żłobkowej	3,58
dostępność budynków administracji publicznej	3,42
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy	3,30
bezpieczeństwo publiczne	3,28
wsparcie osób starszych (DPS, Kluby Seniora)	3,01
skuteczność działania pomocy społecznej	2,98
dostęp do żłobków	2,96
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)	2,71
wsparcie osób niesamodzielných (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)	2,56
dostęp do podstawowej opieki medycznej	2,20
możliwości zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy	1,93
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej	1,45
GOSPODARKA	
<i>podobszar</i>	<i>średnia ocena</i>
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)	3,54
atrakcyjność inwestycyjna	3,25
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej	2,83
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej	2,75
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	2,62
funkcjonowanie transportu zbiorowego	2,51
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,43
możliwość uzyskania zatrudnienia	2,30
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem	2,08
ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ	
<i>podobszar</i>	<i>średnia ocena</i>
walory środowiska przyrodniczego	4,08
dostępność terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)	3,95
czystość terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)	3,61
system odbioru odpadów	3,58
estetyka (czystość na obszarach publicznych)	3,44
jakość powietrza	2,97
oferta w działaniach wspierających ochronę środowiska (np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła)	2,91

efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)	2,87
rozwój odnawialnych źródeł energii	2,74
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	2,65
świadomość ekologiczna mieszkańców	2,61
infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)	2,22
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
<i>podobszar</i>	<i>średnia ocena</i>
dostępność sieci wodociągowej	4,12
dostępność sieci kanalizacyjnej	3,76
dostępność sieci gazowej	3,33
mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)	3,10
stan dróg	2,95
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	2,84
dostęp do szerokopasmowego Internetu	2,72
TURYSTYKA I REKREACJA	
<i>podobszar</i>	<i>średnia ocena</i>
atrakcyjność turystyczna	3,93
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)	3,37
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	3,35
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,35
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwość traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)	3,35
jakość istniejących ścieżek pieszo-rowerowych	3,23
oferta spędzania wolnego czasu dla seniorów	2,95
poziom bazy gastronomicznej	2,86
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	2,82
oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci	2,80
oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych	2,56
oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży	2,36
EDUKACJA I KULTURA	
<i>podobszar</i>	<i>średnia ocena</i>
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	4,14
dostęp do edukacji przedszkolnej	4,05
działalność Biblioteki Publicznej Gminy Gołuchów	3,96
jakość edukacji przedszkolnej	3,58
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,53
działalność Gołuchowskiego Centrum Kultury „Zamek”	3,53
jakość edukacji w szkołach podstawowych	3,45
jakość infrastruktury przedszkolnej	3,44
dostęp do obiektów kulturalnych (godziny i dni otwarcia, itp.)	3,14
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	2,88
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach	2,87
dotatkowa oferta (kółka zainteresowań, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach	2,83
dojazd do szkół ponadpodstawowych	2,77

działalność świetlic wiejskich	2,66
organizację dowozu dzieci do szkół	2,63
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach	2,52

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

W ramach ankiety należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Gołuchów. Wśród najczęściej wymienianych znalazły się: poprawa dostępu do usług medycznych (54,3%), poprawa stanu infrastruktury drogowej (43,7%) oraz zwiększenie dostępu do Internetu (33,1%).

Ryc. 5. Struktura dochodów

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

W ankiecie mieszkańcy mieli również możliwość wskazać elementy wyróżniające Gminę. Najczęściej w tym kontekście wymieniano park-arboretum w Gołuchowie, Zamek w Gołuchowie, Bibliotekę Publiczną Gminy Gołuchów, turystykę oraz działalność organizacji samorządowych. Odpowiedzi te potwierdzają znaczny potencjał turystyczny Gminy, która

dzięki temu może przyciągać odwiedzających z regionu, a nawet całego kraju. Ankietowani wskazywali także aspekty mogące stać się wizytówką Gminy. Najwięcej głosów otrzymały w tym kontekście: Gołuchowskie Centrum Kultury „Zamek”, Jezioro Gołuchowskie, park-arboretum, Zamek w Gołuchowie oraz GOTiS. Respondenci mieli też okazję uszeregować profile rozwoju, na których Gmina powinna się skupić. Najczęściej na pierwszym miejscu na liście wskazywano profil gminy turystycznej.

1.5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Podstawowym elementem planowania strategicznego jest ustalenie długofalowych kierunków rozwoju, które pozwolą na wykorzystanie istniejących zasobów i czynników rozwoju. W celu identyfikacji tych zasobów oraz czynników wykorzystano macierz SWOT, będącą częścią analizy SWOT wykorzystywanej w zarządzaniu od lat 60. XX wieku, a obecnie powszechnie stosowanej m.in. w procesie sporządzania strategii rozwoju gmin. SWOT to akronim czterech następujących angielskich słów:

- **S (ang. *strengths*)** – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **W (ang. *weaknesses*)** – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **O (ang. *opportunities*)** – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy;
- **T (ang. *threats*)** – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy.

W celu stworzenia macierzy dla Gminy Gołuchów wykorzystano informacje pochodzące z:

- wniosków z diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Gołuchów,
- danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Gminy w Gołuchowie, a także ze źródeł zewnętrznych,
- warsztatu strategicznego oraz wywiadu pogłębionego,
- wyników badania ankietowego.

Analizę SWOT dla Gminy Gołuchów przedstawia tabela.

Tab. 3. Analiza SWOT sytuacji Gminy Gołuchów

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki stopień pokrycia powierzchni Gminy przez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ułatwiające zachowanie ładu przestrzennego. • Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, w tym lasy, park i jezioro, stanowiące atut dla mieszkańców i przyjezdnych. • Występowanie licznych zabytków, szlaków i atrakcji, unikatowych w skali kraju, tworzących znaczący potencjał turystyczny w skali województwa wielkopolskiego. • Rozbudowana infrastruktura rekreacyjna (np. wokół części Jeziora Gołuchowskiego) i usługi gastronomiczne. • Dostępność do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej (większa niż średnia w powiecie). • Dobrze funkcjonujący system gospodarki odpadami: spełniane są wyznaczone cele recyklingu i ponownego wykorzystania materiałów. • Duży w skali powiatu wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2019-2023 wskazujący na rozwój przedsiębiorczości. • Wyznaczone tereny inwestycyjne oraz funkcjonujący w Urzędzie punkt obsługi inwestora, tworzą dobrą bazę w pozyskiwaniu inwestorów. • Niska stopa bezrobocia (w porównaniu do średniej gmin w powiecie i województwie), co przekłada się na wyższą siłę nabywczą i aktywność konsumencką na poziomie lokalnym. • Względnie wysoka samodzielność finansowa Gminy ułatwiająca 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymagający rozwoju dostęp do szerokopasmowego Internetu. • Wymagająca poprawy dostępność architektoniczna niektórych obiektów użyteczności publicznej. • Niewystarczające działania promocyjne w obszarze przyciągania nowych mieszkańców, podatników i przedsiębiorców. • Wymagający poprawy stan wód powierzchniowych. • Występowanie obszarów zagrożenia powodzią. • Wymagająca poprawy jakość powietrza. • Odcinki sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wymagające modernizacji. • Konieczność termomodernizacji niektórych obiektów użyteczności publicznej. • Niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców. • Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych utrudniające utrzymanie finansowe z działalności rolniczej. • Zmniejszająca się liczba ludności od 2022 roku, wynikająca przede wszystkim z ujemnego przyrostu naturalnego, wpływająca na niekorzystną sytuację demograficzną. • Niewystarczająco efektywnie zagospodarowane tereny zabudowy mieszkaniowej, które mogłyby stanowić zachętę do osiedlania się w Gminie. • Zmniejszająca się liczba osób w wieku kreatywnym i zwiększająca się liczba osób w wieku poprodukcyjnym wymuszające zmiany w polityce społecznej, w tym zwiększające się potrzeby seniorów.

<p>kształtowanie rozwoju pod względem wydatkowania środków finansowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doświadczenie w pozyskiwaniu środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, umożliwiające realizację różnego rodzaju projektów. • Funkcjonowanie publicznego żłobka i tworzenie kolejnej placówki ułatwiające powrót rodziców do aktywności zawodowej. • Wysoki poziom edukacji w szkołach podstawowych potwierdzony wynikami z egzaminu ósmoklasisty wśród uczniów szkół podstawowych (w latach 2022-24 były wyższe od średnich wyników uczniów z całego powiatu pleszewskiego w większości części egzaminu i porównywalne ze średnimi w województwie). • Różnorodna oferta kulturalna w ramach działalności Gołuchowskiego Centrum Kultury „Zamek” i Biblioteki Publicznej. • Działalność Gołuchowskiego Ośrodka Turystyki i Sportu. • Aktywne organizacje pozarządowe, w tym różne stowarzyszenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niższy udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym niż średnia w powiecie i województwie. • Baza infrastrukturalna placówek oświatowych wymagająca modernizacji. • Wymagająca rozszerzenia oferta pomocy społecznej dla osób starszych, wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Dobra dostępność komunikacyjna (samochodowa) ze względu na przebiegające przez Gminę drogi krajowe i powiatowe oraz krótki czas dojazdu do większych miast (Kalisza, Ostrowa Wielkopolskiego, Pleszewa i Jarocina). • Korzystne warunki do rozwoju instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, w szczególności wiatr oraz geotermię. • Przynależność do Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej (AKO): zwiększone możliwości rozwoju poprzez realizację inwestycji dla tego obszaru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany klimatyczne powodujące zwiększające się ryzyko wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych (np. suszy i powodzi), mogących skutkować dużymi kosztami społecznymi i ekonomicznymi, m.in. dla rolnictwa. • Zjawiska o skali ponadlokalnej i ponadregionalnej, takie jak pandemia i konflikty zbrojne w bezpośrednim sąsiedztwie Polski. • Zmiany polityczne w kraju, mogące skutkować negatywnymi zmianami, np. w kwestii finansowania samorządów.

<ul style="list-style-type: none"> • Przynależność do stowarzyszeń i związków międzygminnych (LGD oraz SAKO), co umożliwia pozyskiwanie środków z dodatkowych źródeł. • Zwiększająca się świadomość ekologiczna i rozwój alternatywnych źródeł energii. • Zmiany systemowe dotyczące np. finansów i gospodarki przestrzennej, mające ułatwić zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego. • Rozwój współpracy z Ośrodkiem Kultury Leśnej, Muzeum Zamek w Gołuchowie oraz z innymi organizacjami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rosnąca konkurencja wśród gmin w zakresie pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych. • Ograniczony wpływ na rozwój i zarządzanie infrastrukturą techniczną, np. drogami powiatowymi i krajowymi. • Negatywne trendy demograficzne i ich nasilanie się pogarszające sytuację demograficzną. • Wzrastająca przewaga dużych ośrodków miejskich w zakresie m.in. dostępności do usług i atrakcyjnych miejsc pracy, mogąca skutkować dalszym odpływem mieszkańców oraz coraz bardziej ograniczonym dostępem do wykwalifikowanej siły roboczej.
---	--

Źródło: opracowanie własne.

CZEŚĆ II

2. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY GOŁUCHÓW

2.1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 została opracowana na podstawie analizy obecnej sytuacji Gminy, wywiadu pogłębionego, badań ankietowych oraz warsztatu strategicznego. Przyjęto holistyczne podejście, uwzględniając zarówno potencjały (strony silne, umożliwiające wykorzystanie szans rozwojowych), jak i problemy (strony słabe, stanowiące zagrożenia dla przyszłego rozwoju Gminy). W trakcie procesu strategicznego, szczególnie podczas warsztatu strategicznego, ustalono misję oraz wizję Gminy Gołuchów, które stanowiły fundament do określenia celów strategicznych i operacyjnych.

Misja jest kluczowym elementem strategii, który określa główne kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się na fundamentalnych wartościach, które przyświecają władzom Gminy Gołuchów i jej mieszkańcom w procesie rozwoju. Misja wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Jest to ścieżka, którą należy podążać w celu osiągnięcia wizji. Odpowiada na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Co jest naszym priorytetem? Uwzględniając przyjęte założenia **misja Gminy Gołuchów** brzmi następująco:

Gmina Gołuchów – odkryj, poznaj i pozostań!

Gmina Gołuchów dąży do zapewnienia atrakcyjnego i bezpiecznego miejsca do życia poprzez rozwój infrastruktury i odpowiednią politykę społeczną. Gmina wykorzystuje walory przyrodnicze i turystyczne oraz tworzy dobre warunki do inwestowania.

W procesie powstawania dokumentu istotne było również stworzenie wizji, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji przyjętej strategii rozwoju. Wizja ukazuje Gminę Gołuchów w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez samorząd celów, obrazuje stan docelowy Gminy w 2035 roku, ukazuje aspiracje oraz jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei. Wizja Gminy brzmi następująco:

W 2035 roku Gmina Gołuchów jest miejscem przyjaznym i atrakcyjnym dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów. To teren dobrze skomunikowany, uporządkowany, z rozwiniętą infrastrukturą, gdzie dba się o aktywną społeczność, środowisko przyrodnicze oraz przestrzega zasad zrównoważonego rozwoju.

2.2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym

Analizując aktualny stan Gminy Gołuchów, uwzględniając aspekty gospodarcze, społeczne, przestrzenne oraz czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, a także mając na uwadze osiągnięcie zamierzonego stanu opisanego w wizji rozwoju, ustalono trzy następujące cele strategiczne, dotyczące głównych obszarów rozwojowych:

1. Uporządkowana, dostępna i dobrze skomunikowana przestrzeń fundamentem rozwoju Gminy Gołuchów

2. Zrównoważony rozwój ekonomiczny Gminy Gołuchów oparty na aktywności gospodarczej, ekologicznym i nowoczesnym rolnictwie oraz wysokiej jakości infrastrukturze technicznej

3. Bogata oferta społeczna, kulturalna i rekreacyjna zwiększająca atrakcyjność Gminy wśród mieszkańców i budująca rozpoznawalność wśród turystów

Wymienione cele strategiczne zostaną osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, przedstawionych w kolejnej tabeli.

Tab. 4 Cele strategiczne i operacyjne Gminy Gołuchów na lata 2026-2035

CELE STRATEGICZNE		
1. Uporządkowana, dostępna i dobrze skomunikowana przestrzeń fundamentem rozwoju Gminy Gołuchów	2. Zrównoważony rozwój ekonomiczny Gminy Gołuchów oparty na aktywności gospodarczej, ekologicznym i nowoczesnym rolnictwie oraz wysokiej jakości infrastrukturze technicznej	3. Bogata oferta społeczna, kulturalna i rekreacyjna zwiększająca atrakcyjność Gminy wśród mieszkańców i budująca rozpoznawalność wśród turystów
CELE OPERACYJNE		
1.1 Zapewnienie funkcjonalnej, bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do życia	2.1 Tworzenie atrakcyjnego środowiska gospodarczego dla mieszkańców i inwestorów	3.1 Nowoczesna edukacja i opieka nad dziećmi
1.2 Rozwój infrastruktury drogowej i rowerowej oraz systemów transportu i łączności	2.2 Nowoczesna infrastruktura techniczna fundamentem rozwoju gospodarczego	3.2 Rozwinięta pomoc społeczna i opieka medyczna
1.3 Ochrona walorów przyrodniczych, poprawa stanu środowiska naturalnego oraz adaptacja do zmian klimatu	2.3. Wsparcie rozwoju rolnictwa	3.3 Bogata oferta kulturalna, turystyczna i sportowo-rekreacyjna
		3.4 Zaangażowanie mieszkańców oraz rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi

Źródło: opracowanie własne.

Wyznaczone dla Gminy Gołuchów cele strategiczne odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które są od siebie zależne i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu

przestrzennego. Podstawę realizacji zadań w sferze gospodarczej będą stanowiły działania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej i poprawy jakości środowiska przyrodniczego. Cele osiągnięte w ramach sfery społecznej i gospodarczej wpłyną również na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

W znajdujących się na kolejnych stronach tabelach wskazano konkretne kierunki działań, których realizacja umożliwi osiągnięcie wyznaczonych celów operacyjnych, a tym samym celów strategicznych, spełnienie założeń misji Gminy i urzeczywistnienie wizji jej rozwoju w roku 2035.

CEL STRATEGICZNY 1: Uporządkowana, dostępna i dobrze skomunikowana przestrzeń fundamentem rozwoju Gminy Gołuchów

CELE OPERACYJNE:

1.1 Zapewnienie funkcjonalnej, bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do życia

1.2 Rozwój infrastruktury drogowej i rowerowej oraz systemów transportu i łączności

1.3 Ochrona walorów przyrodniczych, poprawa stanu środowiska naturalnego oraz adaptacja do zmian klimatu

Pierwszy wyznaczony cel strategiczny dotyczy sfery przestrzennej. Kształtowanie przestrzeni Gminy powinno przebiegać w sposób zrównoważony, estetyczny i odpowiadający na potrzeby mieszkańców. Obejmuje to m.in. odpowiednie planowanie przestrzenne, poprawę dostępności przestrzeni publicznych oraz modernizację budynków użyteczności publicznej. Ważnym elementem jest także ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez prace konserwatorskie na zabytkach. Dodatkowo, wdrożenie systemów wczesnego ostrzegania, organizacja szkoleń z zakresu pierwszej pomocy i reagowania kryzysowego, a także doposażenie jednostek OSP w nowoczesny sprzęt zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców. Rozbudowa monitoringu i systemów bezpieczeństwa poprawi ochronę gminy, tworząc przestrzeń bardziej przyjazną i bezpieczną dla jej mieszkańców. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, rowerowej, pieszej i cyfrowej jest niezbędna dla poprawy dostępności komunikacyjnej Gminy – zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej. Zapewnienie sprawnego i bezpiecznego transportu oraz dostępu do szybkiego internetu sprzyja mobilności mieszkańców, wzmacnia spójność terytorialną oraz stwarza lepsze warunki dla rozwoju lokalnych firm i instytucji. Efektywna komunikacja – fizyczna i cyfrowa – to fundament nowoczesnej i otwartej Gminy. Działania na rzecz ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi (m.in. ochrona terenów zielonych, poprawa jakości powietrza i wód, zwiększenie efektywności energetycznej) mają kluczowe znaczenie dla zachowania atrakcyjności przestrzeni Gminy oraz zdrowia i dobrostanu mieszkańców. Zielone i czyste tereny zwiększają jej wartość użytkową, estetyczną i rekreacyjną, a jednocześnie sprzyjają adaptacji do zmian klimatu.

Realizacja opisanych wyżej celów operacyjnych bezpośrednio wspiera osiągnięcie celu strategicznego poprzez zintegrowane podejście do zagospodarowania przestrzeni. Funkcjonalność, dostępność, atrakcyjność oraz zrównoważony rozwój środowiskowy i infrastrukturalny są podstawą dobrze zarządzanej przestrzeni, która staje się fundamentem stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego. Tworząc przyjazne i nowoczesne środowisko do życia i prowadzenia działalności, Gmina Gołuchów może skutecznie konkurować o mieszkańców, inwestorów i turystów.

Wszystkie wyznaczone w ramach pierwszego celu strategicznego kierunki działań zostały przedstawione w kolejnej tabeli.

CEL STRATEGICZNY 1: Uporządkowana, dostępna i dobrze skomunikowana przestrzeń fundamentem rozwoju Gminy Gołuchów			
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
1.1 Zapewnienie funkcjonalnej, bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do życia	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie i uchwalenie planu ogólnego gminy. Aktualizacja obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i tworzenie nowych, w zależności od potrzeb. Poprawa dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych. Poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej. Działania w ramach ochrony konserwatorskiej. Szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, reagowania kryzysowego i obrony cywilnej dla mieszkańców i lokalnych służb. Doposażenie jednostek OSP w nowoczesny sprzęt ratowniczy i gaśniczy. 	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja założeń krajowej reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego w Gminie. Poprawa jakości przestrzeni publicznych. Poprawa stanu i dostępności budynków użyteczności publicznej oraz zabytków. Wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców poprzez szybszy dostęp do informacji o zagrożeniach oraz możliwość odpowiedniego reagowania. Służby ratownicze posiadające możliwości i narzędzia służące ochronie bezpieczeństwa mieszkańców i środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> Uchwalenie planu ogólnego (1 szt.). Zaktualizowane i nowo powstałe MPZP (szt.). Nowe miejsca parkingowe, w tym dla osób z niepełnosprawnością (szt.). Budynki użyteczności publicznej dostosowywane do wymogów dostępności (szt.). Zrealizowane działania konserwatorskie (szt.). Liczba uruchomionych systemów bezpieczeństwa (szt.). Liczba przeprowadzonych szkoleń z zakresu pierwszej pomocy, reagowania kryzysowego i obrony cywilnej dla mieszkańców i lokalnych służb (szt.). Liczba doposażonych jednostek OSP (szt.).
1.2 Rozwój infrastruktury drogowej i rowerowej oraz systemów transportu i łączności	<ul style="list-style-type: none"> Utrzymanie i bieżące naprawy oraz modernizacja dróg gminnych. Współpraca z zarządcami dróg krajowych i powiatowych w zakresie ich budowy, rozbudowy i modernizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa stanu infrastruktury drogowej i okołodrogowej. Zachowanie funkcjonowania transportu zbiorowego. 	<ul style="list-style-type: none"> Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych dróg gminnych (km). Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych dróg powiatowych i krajowych (km).

	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i rozbudowa oświetlenia. • Utrzymanie funkcjonowania transportu zbiorowego i bieżące usprawnienia oraz analiza ewentualnych potrzeb. • Rozbudowa infrastruktury rowerowej, w tym budowa dróg rowerowych. • Promocja korzystania z transportu zbiorowego oraz infrastruktury rowerowej. • Tworzenie warunków do zwiększania dostępu mieszkańców do szerokopasmowego Internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy. • Rozwój i promocja alternatywnych dla samochodu środków transportu, w tym poprawa stanu infrastruktury rowerowej. • Poprawa dostępu do wysokiej jakości Internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nowe i zmodernizowane elementy oświetlenia ulicznego/ drogowego (szt.). • Uśredniona liczba kursów transportu zbiorowego na dobę (szt.) w skali miesiąca. • Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych dróg rowerowych (km). • Działania w zakresie promocji korzystania z transportu zbiorowego oraz rowerów (szt.). • Udział mieszkańców z dostępem do szerokopasmowego Internetu (%).
1.3 Ochrona walorów przyrodniczych, poprawa stanu środowiska naturalnego oraz adaptacja do zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie i ochrona istniejących obszarów najcenniejszych przyrodniczo i krajobrazowo. • Działania na rzecz poprawy jakości powietrza. • Dążenie do poprawy stanu wód powierzchniowych. • Działania w celu zwiększenia skali retencji, modernizacja i rozbudowa budowli hydrotechnicznych oraz zadrzewianie i zalesianie. • Działania w zakresie zielonej i błękitnej infrastruktury wspierającej adaptację do zmian klimatu. • Rozwój i promocja instalacji odzysku energii oraz wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE). • Działania w celu poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców, szczególnie w kontekście segregacji odpadów i działalności rolniczej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie i/lub poprawa stanu środowiska przyrodniczego. • Poprawa stanu wód powierzchniowych. • Adaptacja do zmian klimatu i zwiększenie odporności na klęski żywiołowe oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom powodzi i suszy. • Zwiększenie liczby i efektywności instalacji odzysku energii i wykorzystujących OZE. • Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Budynki użyteczności publicznej po termomodernizacji (szt.). • Stan wód powierzchniowych (opisowo). • Nowo powstałe, rozbudowane lub zmodernizowane obiekty hydrotechniczne (szt.). • Nowe nasadzenia (szt.). • Liczba zrealizowanych przedsięwzięć z zakresu rozwoju błękitnej oraz zielonej infrastruktury (szt.). • Zrealizowane działania informacyjne i promocyjne dotyczące OZE i świadomości ekologicznej (szt.).

CEL STRATEGICZNY 2: Zrównoważony rozwój ekonomiczny Gminy Gołuchów oparty na aktywności gospodarczej, ekologicznym i nowoczesnym rolnictwie i wysokiej jakości infrastrukturze technicznej

CELE OPERACYJNE:

2.1 Tworzenie atrakcyjnego środowiska gospodarczego dla mieszkańców i inwestorów

2.2 Nowoczesna infrastruktura techniczna fundamentem rozwoju gospodarczego

2.3. Wsparcie rozwoju rolnictwa

Drugi cel strategiczny dotyczy przede wszystkim sfery gospodarczej. Rozwój lokalnej gospodarki wymaga stworzenia przyjaznych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej – zarówno dla przedsiębiorców już obecnych w Gminie, jak i dla nowych inwestorów. Wsparcie lokalnego biznesu, promocja terenów inwestycyjnych oraz inicjatywy wspierające przedsiębiorczość mieszkańców budują klimat sprzyjający rozwojowi ekonomicznemu. Dzięki aktywnemu podejściu do współpracy z sektorem prywatnym Gmina Gołuchów może przyciągać nowe przedsięwzięcia gospodarcze oraz wspierać stabilność zatrudnienia. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej – w tym sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej – stanowi fundament dynamicznego rozwoju gospodarczego. Sprawna i wydajna infrastruktura przyczynia się do podniesienia atrakcyjności terenów inwestycyjnych oraz umożliwia rozwój nowoczesnych technologii i usług. Inwestowanie w niezawodne i innowacyjne rozwiązania techniczne wzmacnia konkurencyjność Gminy jako miejsca sprzyjającego rozwojowi przemysłu, handlu i usług. Ze względu na specyfikę Gminy istotne jest także wspieranie przedstawicieli rolnictwa. Możliwe jest tworzenie warunków do organizacji różnego rodzaju szkoleń i wydarzeń promocyjnych, w tym związanych w szczególności z ekologicznym oraz innowacyjnym sektorem tego obszaru.

Połączenie działań skierowanych na budowanie korzystnych warunków dla biznesu oraz rozwoju rolnictwa z inwestycjami w zaawansowaną infrastrukturę techniczną tworzy silne podstawy trwałego wzrostu gospodarczego. Gmina Gołuchów, oferując środowisko sprzyjające innowacjom i przedsiębiorczości, zyskuje potencjał do przyciągania inwestycji, tworzenia nowych miejsc pracy oraz zwiększania dochodów własnych. Istotnym elementem wzmacniania potencjału finansowego Gminy jest również podejmowanie działań ukierunkowanych na zwiększenie udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych poprzez zachęcanie mieszkańców do meldunku oraz rozliczania podatku PIT w miejscu faktycznego zamieszkania. Działania informacyjne i promocyjne w tym zakresie mogą przyczynić się do lepszego odzwierciedlenia rzeczywistej liczby mieszkańców w statystykach oraz wzmocnienia dochodów własnych samorządu. Realizacja tych celów operacyjnych przyczynia się do stabilizacji finansowej samorządu oraz poprawy jakości życia mieszkańców, czyniąc rozwój gospodarczy nie tylko intensywnym, ale również zrównoważonym.

Wszystkie wyznaczone w ramach drugiego celu strategicznego kierunki działań zostały przedstawione w kolejnej tabeli.

CEL STRATEGICZNY 2: Zrównoważony rozwój ekonomiczny Gminy Gołuchów oparty na aktywności gospodarczej, ekologicznym i nowoczesnym rolnictwie i wysokiej jakości infrastrukturze technicznej			
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
2.1 Tworzenie atrakcyjnego środowiska gospodarczego dla mieszkańców i inwestorów	<ul style="list-style-type: none"> Stworzenie udogodnień dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy. Działania promocyjne kreujące wizerunek Gminy atrakcyjnej do prowadzenia działalności gospodarczej i zamieszkania. Aktywne działania na rzecz pozyskania nowych inwestorów. Organizacja akcji informacyjno-promocyjnej w celu zachęcenia mieszkańców do rozliczania PIT w Gminie. Aktywna współpraca w ramach spółdzielni energetycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej Gminy. Zwiększenie dochodów Gminy. Obniżenie kosztów energii. 	<ul style="list-style-type: none"> Wprowadzone udogodnienia dla przedsiębiorców (szt.). Wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON mających siedzibę w Gminie w stosunku do roku bazowego (2024) (%). Inwestorzy realizujący nowe inwestycje na terenie Gminy (szt.). Udział podatku PIT w dochodach ogółem Gminy (%). Zrealizowane wspólne przedsięwzięcia w ramach spółdzielni energetycznej (szt.).
2.2 Nowoczesna infrastruktura techniczna fundamentem rozwoju gospodarczego	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój sieci wodociągowej poprzez wymianę przestarzałych elementów infrastruktury oraz rozbudowę istniejącej sieci. Rozwój sieci kanalizacyjnej poprzez dalszą rozbudowę oczyszczalni ścieków w Gołuchowie oraz kontynuację budowy kanalizacji sanitarnej. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój i poprawa stanu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Polepszenie jakości gleby. 	<ul style="list-style-type: none"> Długość nowo wybudowanej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej (km). Długość nowo wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km).
2.3. Wsparcie rozwoju rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> Wspieranie innowacji i modernizacji w rolnictwie, w tym restrukturyzacji małych gospodarstw rodzinnych oraz wdrażania nowoczesnych technologii. Realizacja programów w zakresie odbioru odpadów powstałych w rolnictwie. Wspieranie upraw ekologicznych oraz 	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie liczby gospodarstw rolnych korzystających z nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań oraz wprowadzanie na rynek wysokiej jakości produktów. Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska dzięki 	<ul style="list-style-type: none"> Zrealizowane programy w zakresie gospodarowania odpadami powstałymi w rolnictwie (szt.). Zorganizowane akcje informacyjno-edukacyjne i szkolenia dla rolników (szt.). Wspierane/zorganizowane wydarzenia

	<p>działania informacyjno-edukacyjne na temat korzyści płynących z ekologicznego i zrównoważonego rolnictwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stwarzanie warunków umożliwiających organizację szkoleń dla rolników m.in. z zakresu nowoczesnego rolnictwa, retencjonowania wód oraz aplikacji o fundusze strukturalne UE oraz inne zewnętrzne źródła finansowania. • Wsparcie i organizowanie wydarzeń promujących rolnictwo. 	<p>nowoczesnemu rolnictwu, uprawom ekologicznym oraz zorganizowanemu odbiorowi odpadów rolniczych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost świadomości rolników w zakresie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych i krajowych. • Promocja rolnictwa. 	<p>promujące rolnictwo (szt.).</p>
--	---	---	------------------------------------

CEL STRATEGICZNY 3: Bogata oferta społeczna, kulturalna i rekreacyjna zwiększająca atrakcyjność Gminy wśród mieszkańców i budująca rozpoznawalność wśród turystów

CELE OPERACYJNE:

3.1 Nowoczesna edukacja i opieka nad dziećmi

3.2 Rozwinięta pomoc społeczna i opieka medyczna

3.3 Bogata oferta kulturalna, turystyczna i sportowo-rekreacyjna

3.4 Zaangażowanie mieszkańców oraz rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi

Cel strategiczny 3 dotyczy sfery społecznej. Inwestycje w opiekę nad dziećmi i edukację stanowią fundament długofalowego rozwoju społecznego. Modernizacja infrastruktury oświatowej przekłada się na lepszy start młodego pokolenia. Odpowiednio przygotowane placówki edukacyjne i przedszkolne sprzyjają rozwojowi kompetencji i wyrównywaniu szans, jednocześnie wspierając rodziny w godzeniu życia zawodowego z prywatnym. Rozwinięta polityka społeczna oparta na dostępności usług społecznych i zdrowotnych oraz skutecznej pomocy dla osób w trudnej sytuacji życiowej zwiększa poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Wzmacnianie lokalnych struktur pomocy społecznej, poprawa dostępności podstawowej opieki zdrowotnej oraz wspieranie seniorów i osób z niepełnosprawnościami to działania, które budują wspólnotę opartą na solidarności i trosce. Taki system sprzyja integracji społecznej oraz aktywizacji różnych grup wiekowych. Zróżnicowane formy spędzania czasu wolnego mają istotny wpływ na jakość życia i dobrostan mieszkańców. Organizacja wydarzeń kulturalnych, rozwój lokalnej turystyki oraz rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej sprzyjają aktywności społecznej, promują zdrowy styl życia i integrują mieszkańców. Atrakcyjna oferta w tych obszarach sprawia również, że Gmina Gołuchów staje się miejscem przyjaznym zarówno dla miejscowej ludności, jak i odwiedzających. Aktywna społeczność to siła napędowa rozwoju lokalnego. Wspieranie inicjatyw obywatelskich, dialogu z mieszkańcami oraz partnerstw z organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi i sektorem prywatnym pozwala skuteczniej odpowiadać na realne potrzeby społeczności. Tego typu współpraca wzmacnia kapitał społeczny, buduje zaufanie i zwiększa efektywność działań samorządu.

Cele operacyjne w ramach tego obszaru koncentrują się na podnoszeniu jakości życia poprzez wielowymiarowe wsparcie mieszkańców – od edukacji i zdrowia, po kulturę, rekreację oraz partycypację społeczną. Ich realizacja przyczynia się do budowy gminy, w której mieszkańcy czują się ważni, zaopiekowani i mają możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Dzięki temu Gmina Gołuchów staje się miejscem nie tylko funkcjonalnym, ale przede wszystkim przyjaznym i inspirującym do działania.

Wszystkie wyznaczone w ramach trzeciego celu strategicznego kierunki działań przedstawiono w kolejnej tabeli.

CEL STRATEGICZNY 3: Bogata oferta społeczna, kulturalna i rekreacyjna zwiększająca atrakcyjność Gminy wśród mieszkańców i budująca rozpoznawalność wśród turystów			
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
3.1 Nowoczesna edukacja i opieka nad dziećmi	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3. Działania zachęcające do korzystania z przedszkoli na terenie Gminy. Analiza funkcjonowania systemu edukacji szkolnej w kontekście wydatków oraz możliwego dostosowania do zmniejszającej się liczby uczniów. Rozwój bazy infrastrukturalnej w placówkach edukacyjnych. Kontynuacja programów wsparcia dla uczniów ze szczególnymi potrzebami. 	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3 dopasowanej do potrzeb mieszkańców i aktualnej sytuacji demograficznej. Poprawa wyposażenia i infrastruktury placówek edukacyjnych. Zapewnienie odpowiedniego wsparcia wszystkim uczniom. 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (szt.). Udział dzieci z terenu Gminy uczęszczających do przedszkoli w innych gminach (%). Średni koszt utrzymania ucznia w szkole (zł). Nowo powstałe, wyremontowane lub zmodernizowane pomieszczenia/obiekty wchodzące w skład placówek edukacyjnych (szt.). Uczniowie objęci programami wsparcia edukacyjnego (szt.).
3.2 Rozwinięta pomoc społeczna i opieka medyczna	<ul style="list-style-type: none"> Analiza zmian demograficznych i dostosowywanie do nich prowadzonej polityki społecznej. Rozszerzenie oferty pomocy społecznej dla osób starszych, wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Informowanie i zachęcanie do tworzenia przedsiębiorstw społecznych. Dążenie do zwiększenia bazy lokalowej podmiotów świadczących usługi społeczne oraz podstawową opiekę medyczną. 	<ul style="list-style-type: none"> Dostosowywanie podejmowanych działań w ramach polityki społecznej do zmieniającej się sytuacji demograficznej. Rozwój oferty usług społecznych. Zwiększenie dostępu mieszkańców do podstawowej opieki medycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Opracowane analizy lub dokumenty dotyczące zmian demograficznych i ich wpływu na politykę społeczną (szt.). Liczba osób objętych pomocą społeczną (os.). Działania zachęcające do tworzenia przedsiębiorstw społecznych (szt.). Czynne gabinety podstawowej opieki medycznej (szt.).
3.3 Bogata oferta kulturalna, turystyczna i sportowo-rekreacyjna	<ul style="list-style-type: none"> Dalszy rozwój infrastruktury turystycznej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Zwiększenie różnorodności oferty sportowo-rekreacyjnej. Rozwój działalności instytucji kultury oraz pozyskiwania 	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój oferty kulturalnej. Wykorzystanie potencjału turystyczno-kulturowego i sportowo-rekreacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> Nowo powstałe elementy infrastruktury turystycznej, kultury i sportowo-rekreacyjnej (szt.). Dyscypliny sportowe możliwe do

	<p>środków zewnętrznych na ich działalność, wyznaczanie trendów i wysokiej jakości standardów oferty kulturalnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa walorów turystycznych, m.in. poprzez rozbudowę i modernizację obiektów Gołuchowskiego Ośrodka Turystyki i Sportu (GOTiS). • Rozwój działalności i bazy infrastrukturalnej Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie m.in. poprzez utworzenie Ogrodu Leśnej Przygody na terenie Parku-Arboretum i utworzenie ścieżki sensorycznej posadowionej przy Pokazowej Zagrodzie Zwierząt. • Kontynuacja działań skierowanych do mieszkańców, mających na celu zwiększanie poczucia tożsamości lokalnej, promowania tradycji i lokalnego dziedzictwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy. • Zwiększenie przywiązania i tożsamości lokalnej mieszkańców. • Rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego. 	<p>uprawiania na terenie Gminy (szt.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych projektów w zakresie działań kulturalnych (szt.). • Liczba zrealizowanych przedsięwzięć na terenie GOTiS i Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie (szt.). • Zrealizowane działania mające na celu zwiększanie poczucia tożsamości lokalnej przez mieszkańców, promocję tradycji i dziedzictwa lokalnego (szt.).
3.4 Zaangażowanie mieszkańców oraz rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja akcji informacyjno-promocyjnych mających na celu zachęcenie mieszkańców do większego zaangażowania w życie Gminy. • Kształtowanie postaw obywatelskich, poczucia odpowiedzialności i sprawczości wśród młodzieży i dorosłych. • Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami sektora finansów publicznych oraz małymi i średnimi przedsiębiorstwami (m.in. Ośrodkiem Kultury Leśnej w Gołuchowie). • Kontynuacja współpracy ze związkami i stowarzyszeniami międzygminnymi. • Wsparcie i promocja wolontariatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie zaangażowania społecznego mieszkańców Gminy. • Zacieśnienie współpracy Gminy z wewnętrznymi i zewnętrznymi partnerami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzone akcje informacyjne, promocyjne lub konkursy zachęcające do partycypacji w życiu Gminy (szt.). • Podmioty współpracujące z Gminą przy realizacji jej zadań własnych (szt.). • Projekty zrealizowane we współpracy ze związkami i stowarzyszeniami międzygminnymi (szt.). • Uczestnicy akcji wolontariackich (os.).

2.3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Gołuchów

Gmina Gołuchów jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa wielkopolskiego, w południowo-wschodniej części powiatu pleszewskiego, pomiędzy Pleszewem a Kaliszem, nad rzeką Prosną stanowiącą jej wschodnią granicę. Siedzibą jednostki jest Gołuchów, miejscowość znajdująca się w centralnej części Gminy. Istotnym ośrodkiem pomocniczym jest natomiast Kościelna Wieś, czyli miejscowość gminna z największą liczbą mieszkańców. Według danych GUS Gmina zajmuje powierzchnię 136 km², co odpowiada 19,1% powierzchni powiatu pleszewskiego.

Gmina Gołuchów graniczy:

- od zachodu i północy z gminą Pleszew (powiat pleszewski),
- od wschodu z gminą Blizanów (powiat kaliski),
- od południa z miastem na prawach powiatu Kalisz oraz gminami Nowe Skalmierzyce i Ostrów Wielkopolski (powiat ostrowski).

Gmina podzielona jest na 22 sołectwa: Bielawy, Bogusławice (Bogusław – Bogusławice), Borczysko, Cieśle, Czechel, Czerminek, Gołuchów (Gołuchów – Przekupów), Jedlec, Kajew, Karsy, Kościelna Wieś I, Kościelna Wieś II, Kościelna Wieś III, Krzywosądów (Krzywosądów – Żychlin), Kucharki, Kuchary, Macew, Pleszówka, Popówek, Szkudła, Tursko i Wszółów.

Przez teren Gminy Gołuchów przebiegają następujące drogi:

- krajowe, o łącznej długości 19 km: DK nr 11 relacji Bytom – Kołobrzeg, DK nr 12 relacji Dorohusk – Łęknica;
- powiatowe, o łącznej długości 62 km: 4327P, 4330P, 4333P, 4339P, 4340P, 4341P, 4342P, 4343P, 4345P, 4346P, 4347P, 4348P, 5295P i 5297P,
- gminne, o łącznej długości 91 km.

Obie drogi krajowe przebiegające przez Gminę Gołuchów w kierunku północnym prowadzą do ośrodka powiatowego – Pleszewa. Na południe natomiast DK nr 11 prowadzi do Ostrowa Wielkopolskiego, a DK nr 12 do Kalisza. Istniejąca infrastruktura drogowa umożliwia dotarcie samochodem w ciągu 30 minut z Gołuchowa m.in. do: Kalisza, Ostrowa Wielkopolskiego, Pleszewa i Jarocina.

Przez teren Gminy nie przebiega żadna linia kolejowa, a najbliższa stacja kolejowa obsługująca połączenia międzymiastowe zlokalizowana jest w Kowalewie (gmina Pleszew).

Ponad 80% powierzchni Gminy stanowią użytki rolne (grunty rolne, sady, łąki i pastwiska), z kolei tereny zainwestowane obejmują ok. 7%. Większość użytków rolnych to grunty orne – ponad 72%. Użytki zielone, stanowiące ok. 8% powierzchni Gminy, skupione są w dolinie Prosny oraz na południowym skraju zbiornika retencyjnego. Łąki występują ponadto pasmowo wzdłuż pozostałych cieków – dopływów Prosny i Ciemnej. Lasy znajdują się natomiast w środkowej i północnej części Gminy. Charakterystyczny krajobraz agrokulturowy urozmaicony jest zieleni wysoką parków podworskich oraz zadrzewieniami alejowymi. Lasy i grunty zadrzewione oraz wody powierzchniowe, decydujące w dużej mierze o atrakcyjności krajobrazowej i wypoczynkowej, mają niewielki udział w użytkowaniu gruntów: odpowiednio ok. 10 % oraz ok. 1% powierzchni.

W dniu 4 lutego 2016 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął Uchwałę nr 1575/2016 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Audytu krajobrazowego dla województwa wielkopolskiego oraz wyznaczenia jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania. Dokument ten został przyjęty na podstawie Uchwały nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego to nowe narzędzie ochrony i kształtowania krajobrazu. Wnioski i rekomendacje sformułowane w tym dokumencie będą miały swoje odzwierciedlenie w dokumentach planistycznych poziomu regionalnego i lokalnego. Wzmocnią one także ochronę krajobrazu w obszarach objętych formami ochrony przyrody i zabytków, a także będą mogły stanowić podstawę do prowadzenia polityki krajobrazowej w województwie. Obszar Gminy Gołuchów jest położony w granicach krajobrazu priorytetowego pn. „Gołuchów” (ID:974). Jest to historyczna, wielkopowierzchniowa parkowo-wodno-osadnicza kompozycja.

Dla krajobrazu priorytetowego Gołuchów wyznaczono rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków oraz zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów.

Celem działań jest ochrona i zachowanie unikalnych wartości kulturowych, historycznych i przyrodniczych obszaru przy jednoczesnym umożliwieniu jego zrównoważonego rozwoju. Zaleca się utrzymanie historycznego układu zespołu zamkowego wraz z parkiem, doliną rzeki Ciemnej i systemem stawów oraz zachowanie ich funkcji kulturowo-przyrodniczych jako dominujących.

Rekomenduje się ochronę zabytków i historycznej kompozycji przestrzennej, w tym układu dróg, osi widokowych i powiązań krajobrazowych. Dopuszcza się realizację nowej, niewielkiej zabudowy o funkcjach dydaktycznych w obrębie dawnego folwarku (Muzeum Leśnictwa), pod warunkiem zachowania historycznych form i skali. Należy unikać obiektów wysokich i infrastruktury napowietrznej, dążąc do porządkowania istniejących sieci technicznych.

Nowa zabudowa powinna harmonizować z historyczną pod względem formy, proporcji i materiałów, przy zachowaniu istniejących linii zabudowy oraz czytelnych relacji przestrzennych. Dopuszcza się wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań architektonicznych, jeśli są zgodne z charakterem miejsca. Materiały wykończeniowe powinny nawiązywać do tradycyjnych, a urządzenia techniczne i reklamy nie mogą zakłócać estetyki obiektów i widoków.

Zieleń parkowa i folwarczna powinna być chroniona i odtwarzana zgodnie z historycznymi kompozycjami, z wykorzystaniem gatunków rodzimych. Dopuszcza się tymczasowe obiekty wyłącznie na potrzeby wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. Nowe funkcje usługowe należy lokalizować w obrębie istniejących zabudowań, z wykluczeniem dużych obiektów handlowych.

W zakresie ekspozycji krajobrazowej zaleca się ochronę osi i punktów widokowych oraz zachowanie przedpól ekspozycji. Wszelkie działania inwestycyjne powinny być podporządkowane zasadzie zachowania harmonii przestrzennej, walorów kulturowych i przyrodniczych krajobrazu Gołuchowa.

Sieć osadnicza Gminy jest bogata i różnorodna. Składają się na nią miejscowości Gołuchów i Kościelna Wieś – dwie największe jednostki położone przy trasie Pleszew-Kalisz oraz miejscowości o zróżnicowanej randze i charakterze, od wsi sołeckich po osady, kolonie, przysiółki. Sieć osadnicza tworzy układ przestrzenny, w którym wyróżnia się jednostki wiodące oraz jednostki podstawowe i elementarne. Układ przestrzenny wsi poza Gołuchowem, Kościelną Wsią, Karsami, Krzywosądownem, Turskiem i Żychlinem to przede wszystkim

ulicówki. Występuje wyraźna tendencja do zabudowy liniowej wzdłuż istniejących głównych dróg. Tak rozwijają się prawie wszystkie pozostałe wsie, przede wszystkim Jedlec, Macew, Czerminek, Szkudła, Kucharki i Kuchary.

W układzie osadniczym Gminy szczególne miejsce zajmuje jednak Kościelna Wieś, która rozwija się znacznie intensywniej niż pozostałe miejscowości. Przede wszystkim to właśnie w Kościelnej Wsi obserwuje się dynamiczny wzrost zabudowy jednorodzinnej, wynikający z jej dogodnego położenia w sąsiedztwie Kalisza. Miejscowość ta pełni obecnie kluczową rolę w procesach osiedleńczych, stając się głównym kierunkiem rozwoju mieszkaniowego Gminy Gołuchów.

Sieć elektryczna Gminy składa się z linii elektroenergetycznych najwyższego, wysokiego, średniego i niskiego napięcia.

Przez Gminę przebiegają:

- gazociągi:
 - w/c Dn200 Dobrzec – Jedlec,
 - w/c Dn200 Jedlec – Marszew,
 - w/c Dn100 odbocznica do Jedlca,
 - w/c Dn100 odbocznica do Kuchar,
- rurociąg przesyłowy dalekosiężny służący do transportu ropy naftowej i produktów naftowych o średnicy 400 mm z Płocka do Ostrowa Wielkopolskiego.

Ponadto na terenie Gminy Gołuchów zlokalizowana jest ponadlokalna infrastruktura techniczna, tj. linia elektroenergetycznej WN 110 kV relacji Ocięż–Pleszew, główny punkt zasilania oraz stacja redukcyjno-pomiarowa pierwszego stopnia SRP Jedlec i SRP Kuchary.

Na obszarze Gminy Gołuchów występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszar chronionego krajobrazu Dolina rzeki Ciemnej (PL.ZIPOP.1393.OCHK.143),
- użytek ekologiczny Jezioro zlokalizowany w miejscowości Kuchary (PL.ZIPOP.1393.UK.3020052.22),
- użytek ekologiczny Zakola (PL.ZIPOP.1393.UK.3020052.245),
- 30 pomników przyrody.

Przez teren Gminy przebiega także korytarz ekologiczny Krotoszyn – Pleszew.

Gmina odznacza się dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną. Należy do zlewni rzeki Prosny, będącej lewym dopływem Warty. Rzeka ta stanowi wschodnią granicę Gminy. Wzdłuż jej koryta znajdują się starorzecza odcięte od rzeki oraz liczne meandry. Oprócz Prosny przez teren Gminy przepływają rzeki Trzemna (zwana też Ciemną) oraz Giszka.

Według podziału na jednolite części wód powierzchniowych Gmina Gołuchów należy do JCWP o numerach:

- RW600011184933,
- RW60001018474,
- RW600010184949,
- RW6000091849329,
- RW600010184921.

Największym powierzchniowym zbiornikiem wodnym znajdującym się na obszarze Gminy jest zlokalizowane na południe od miejscowości Gołuchów jezioro Gołuchowskie, powstałe w wyniku spiętrzenia wód rzeki Trzemnej.

Na terenie Gminy Gołuchów występują także znaczne zasoby wód podziemnych. Najstarszy użytkowy poziom wodonośny znajduje się w utworach górnopaleozoicznych, którego wody odznaczają się ciśnieniem subartezyjskim i artezyjskim. Całość obszaru Gminy Gołuchów należy do jednolitej części wód podziemnych o nr GW600081. Jedynym Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych w granicach Gminy jest natomiast Zbiornik rzeki Prosna.

We wschodniej części Gminy, wzdłuż koryta rzeki Prosny, znajdują się następujące obszary zagrożenia powodzią:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi $p=0,2\%$,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. a Prawa wodnego, tj. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi $p=1\%$;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. a Prawa wodnego, tj. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi $p=10\%$.

Na terenie Gminy nie znajdują się z kolei obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy ani wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224 Prawa wodnego, stanowiące działki ewidencyjne, ani pas techniczny.

Gminę obowiązują ponadto zapisy zawarte w następujących dokumentach:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry,
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy.

Zgodnie z Planem przeciwdziałania skutkom suszy¹ cały obszar Gminy znajduje się na terenie silnie zagrożonym suszą.

¹ Treść Planu: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001615/O/D20211615.pdf> (dostęp: 24.04.2025 r.)

1

tech

4

7

10

11

12

14

Ry

gazociag

i elementy si

szlak rowe

■ krajowa
■ powiatowa

system powi

obszar ch
pizyjomiczy

użytek ek

...
Krotoszyn

pokrycie tere

pozostałe teren komunalny

wytwarzanie

řaka/tere	
sad/plant	

100

100%

no-przestrzen

Ryc. 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Gołuchów

2.4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Kształtowanie polityki przestrzennej gminy powinno opierać się m.in. na rekomendacjach zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego danego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego oraz dokumentach o zasięgu lokalnym.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa to jeden z podstawowych dokumentów wyznaczających kierunki rozwoju regionu. Plan ten określa politykę przestrzenną, docelową strukturę funkcjonalno-przestrzenną regionu oraz działania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ (PZPWW), przyjętym Uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r., określono osiem następujących celów polityki przestrzennej:

1. Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej.
2. Ochrona walorów przyrodniczych.
3. Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego.
4. Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji.
5. Zrównoważony rozwój rolnictwa.
6. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa.
7. Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej.
8. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

W treści PZPWW Gmina Gołuchów zaklasyfikowana została do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego – Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej (MOF AKO)

Dokument formułuje kluczowy cel rozwoju dla obszaru MOF AKO w sposób następujący:

„osiągnięcie wysokiego poziomu spójności, konkurencyjności i dostępności obszaru, służącego podnoszeniu jakości życia mieszkańców, poprzez kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, z podkreśleniem jej rozpoznawalności w przestrzeni regionu i kraju”

W oparciu o cel kluczowy sformułowane zostały dla omawianego obszaru następujące cele polityki przestrzennej:

- Cel 1. Kształtowanie efektywnej struktury sieci osadniczej,
- Cel 2. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej,
- Cel 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
- Cel 4. Ochrona i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego,
- Cel 5. Wykorzystanie i wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego,
- Cel 6. Rozwój systemów infrastruktury technicznej.

Gmina Gołuchów została ponadto zaliczona do następujących obszarów interwencji (obszarów terytorializacji polityki rozwoju):

- obszary wiejskie uczestniczące w procesach rozwojowych,
- obszary ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,
- obszary cenne przyrodniczo,
- obszary ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- obszary o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ określił także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Na obszarze Gminy Gołuchów miała zostać zrealizowana część inwestycji pt. „Prace remontowe i odmuleniowe na Kaliskim Węźle Wodnym”. W PZPWW wskazano też Gołuchów jako jedną z miejscowości wymagających budowy obwodnicy, w wykazie planowanych przedsięwzięć w zakresie elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej nieujętych jako inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym znalazła się budowa dwutorowej linii 110 kV stanowiącej zasilanie planowanego GPZ Gołuchów, jako wcięcie do istniejącej linii 110kV relacji GPZ Ociąż - GPZ Pleszew oraz budowa GPZ Gołuchów.

Gmina Gołuchów współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego będącymi członkami Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Podstawę realizacji zintegrowanego rozwoju terytorialnego AKO w latach 2021-2027 stanowi Strategia rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku. Cel główny tej Strategii, będący jednocześnie jej wizją rozwoju, brzmi:

„Aglomeracja Kalisko-Ostrowska w 2030 roku będzie liderem integracji funkcjonalnej wśród miast subregionalnych w Polsce, wyróżniającym się silną pozycją gospodarczą, wysoką jakością życia, dążącym do neutralności klimatycznej, rozwijającym lokalne potencjały, budującym tożsamość ponadlokalną, zorientowanym na wszechstronny i zrównoważony rozwój oraz dającym poczucie bezpieczeństwa”.

Cel ten został następnie ujęty w formie 5 następujących celów strategicznych:

1. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska rozwijająca ekologiczny i zintegrowany transport oraz zrównoważoną mobilność.
2. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska zorientowana na zieloną transformację i poprawę jakości środowiska.
3. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska integrująca lokalne wspólnoty i wzmacniająca wymiar społeczny.
4. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska budująca silną, ponadlokalną pozycję gospodarczą.
5. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska inteligentnie zarządzana, rozwijająca zdolności zarządcze i usługi publiczne o znaczeniu ponadlokalnym.

Każdy z celów strategicznych został z kolei uszczegółowiony w formie celów szczegółowych oraz głównych kierunków działań. Lista projektów zintegrowanych została przyjęta w formie odrębnej uchwały Walnego Zgromadzenia Członków - Rady Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. Na liście znajdują się następujące projekty, realizowane w całości lub części na terenie Gminy Gołuchów: „Budowa dróg rowerowych na terenie Gminy Gołuchów na odcinkach Bielawy – Cieśle oraz Przekupów – Wszółów” oraz „Z kulturą w świat ... - rozszerzenie oferty kulturalnej

oraz wzrost walorów turystycznych poprzez budowę sceny z zapleczem na terenie Gołuchowskiego Ośrodka Turystyki i Sportu w celu dostosowania istniejącej infrastruktury do nowych funkcji, w tym kulturalnych, edukacyjnych oraz społecznych”. Przewidywany okres realizacji obu inwestycji to lata 2025-2027.

Kluczowym dokumentem planistycznym o zasięgu lokalnym jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten określa kierunki polityki przestrzennej, zgodne z obecnymi uwarunkowaniami, trendami rozwojowymi oraz ustaleniami wynikającymi z ponadlokalnych celów polityki przestrzennej. Obowiązująca treść Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gołuchów została przyjęta na mocy uchwały nr XXX/277/2021 Rady Gminy Gołuchów z dnia 4 listopada 2021 roku. W Studium przyjęto następujące priorytety polityki przestrzennej Gminy (s. 83):

- dostosowanie zagospodarowania terenów położonych w strefie koncentracji atrakcji turystycznych, tj. przede wszystkim w miejscowości Gołuchów, do funkcji je obsługujących (powiązanie funkcji mieszkalno-usługowej w zieleni z pensjonatowo-hotelarską obsługującą pobyty weekendowe, wakacyjne i tranzytowe, związane m.in. ze zwiedzaniem obiektów historycznych);
- stałe dążenie do ładu przestrzennego, w szczególności podnoszenie jakości przestrzeni publicznych;
- podnoszenie walorów krajobrazowych Gminy w poszczególnych strefach funkcjonalnych;
- podnoszenie standardów zamieszkania poprzez wprowadzania zieleni towarzyszącej oraz kształtowanie dobrych nawyków architektonicznych wśród społeczności lokalnej;
- zagospodarowanie przestrzeni w rejonie zbiornika „Gołuchów”, zapewniające wysoką jakość obsługi ruchu turystyczno-wypoczynkowego;
- zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do pełnej infrastruktury sieciowej (przede wszystkim rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gazowej i telekomunikacyjnej);
- umożliwienie rozwoju funkcji usługowo-produkcyjnych poprzez wskazanie oferty terenowej;
- poprawa systemu komunikacyjnego Gminy, w tym rozwój transportu publicznego;
- dążenie do budowy lokalnych układów komunikacyjnych o założeniach alejowych;
- lokalizacja zbiorników małej retencji.

Należy jednak podkreślić, iż zgodnie z treścią ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw studium będą obowiązywać nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku, następnie stracą moc, a ich miejsce zajmą plany ogólne. W związku z tym, Rada Gminy Gołuchów 29 lutego 2024 r. podjęła Uchwałę nr LVI/517/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Gołuchów².

Analiza omawianych dokumentów, a także diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz cele i kierunki działań przedstawione w niniejszej Strategii, pozwoliły na określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Gołuchów, które przedstawia kolejna tabela.

² Treść Uchwały: https://bip-v1-files.idcom-jst.pl/sites/46853/wiadomosci/744528/files/uchwala_nr_lvi5172024_rady_gminy_goluchow_z_dnia_29_lutego_2024_r_w_sprawie_przystapienia_do_sporzadzenia_planu_ogolnego_gminy_goluchow.pdf (dostęp: 24.04.2025 r.)

Tab. 5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Gołuchów

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu
<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, • ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych, • zachowanie i przywracanie układu lokalnych korytarzy ekologicznych oraz ochrona przed ich defragmentacją, • wbudowanie terenów rolnych i leśnych w obrębie korytarzy ekologicznych w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, powiązanie ich zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi łączącymi poszczególne miejscowości Gminy, • utrzymanie różnorodności biologicznej, • przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy, • wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju, • dążenie do realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz istniejących i projektowanych zespołów zabudowy, • ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych z uwzględnieniem przepisów dotyczących zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, • ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego i bytowego poprzez kontrole stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i burzowej, konserwacje urządzeń do separacji substancji ropopochodnych i osadników piaskowych, itp., • wykorzystanie głównych zbiorników wodnych do funkcji związanych z turystyką, rekreacją oraz sportem, z zachowaniem poszanowania środowiska przyrodniczego, • wykorzystanie obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych poprzez budowę ścieżek/ dróg rowerowych i szlaków turystycznych, budowę i utrzymanie infrastruktury rekreacyjnej, • ochrona terenów rekreacyjnych i wypoczynku, lasów i terenów zielonych przed zabudową związaną z uciążliwą działalnością gospodarczą (zakłady przemysłowe, magazynowe i usługowe), • nadanie funkcji edukacyjnej nowym i istniejącym obszarom zielonym oraz elementom zielono-błękitnej infrastruktury, • ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne, wprowadzanie do celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego, • rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.
Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych, • ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych i ruralistycznych, historycznych zespołów pałacowo-parkowych, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz obiektów zabytkowych, • ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej, • przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne),

- restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu,
- ochrona otoczenia zabytku jako istotnego elementu systemu ochrony dziedzictwa kulturowego, mającego na celu zachowanie wartości historycznych, architektonicznych i krajobrazowych zarówno pojedynczych obiektów, jak i ich kontekstu przestrzennego,
- podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu,
- ochrona gminnych tradycji związanych z jej rolniczą funkcją.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- utrzymanie dominującej formy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej realizowanej indywidualnie i w zorganizowanych zespołach mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli nad charakterem zabudowy, jej intensywnością oraz rozdrobnieniem podziałów ewidencyjnych,
- kształtowanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ochrona terenów zabudowy mieszkaniowej przed potencjalnymi uciążliwościami wynikającymi z realizacji inwestycji o charakterze produkcyjnym, usługowym lub infrastrukturalnym.,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- zachowanie i wzmacnianie funkcji usługowych w części śródmiejskiej z jednoczesnym ukształtowaniem dodatkowych centrów służących obsłudze poszczególnych osiedli oraz wsi a także przy głównych trasach komunikacyjnych,
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacji terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie,
- nawiązanie gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym nowych i przebudowywanych obiektów do istniejącej zabudowy występującej na danym obszarze, w szczególności w obszarze zabytkowej zabudowy,
- planowanie zabudowy wielorodzinnej w sposób ekstensywny, z zachowaniem dużej przestrzeni dla zieleni, retencji wodnej oraz miejsc postojowych dla pojazdów i zaplecza społecznego,
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- przyjęcie rozwiązań wynikających z przepisów prawa wodnego oraz ograniczenie rozwoju nowej zabudowy na terenach zagrożonych ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z § 3, ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydania z niego wypisów i wyrysów, na terenie Gminy Gołuchów dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru z ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Jego lokalizacja jest regulowana w planie ogólnym poprzez wskazanie strefy handlu wielkopowierzchniowego oraz konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w przypadku potrzeby realizacji tego obiektu. Plan miejscowy sporządza się wtedy dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Na obszarze Gminy Gołuchów nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu nie ustala się zasad i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ich lokalizacji.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania lub ich wykorzystania w instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- budowa, utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich,
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody,
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne przestrzenie i obiekty: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie Gminy przyjmuje się w szczególności:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza obszarami chronionymi, glebami wysokiej przydatności rolniczej i terenami leśnymi,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań projektowych i przestrzennych eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu, w szczególności w zakresie hałasu, emisji zanieczyszczeń, obciążeń komunikacyjnych,

odpływu wód opadowych oraz zakłócania ładu przestrzennego. Działania te mogą obejmować m.in. odpowiednie rozmieszczenie funkcji, zastosowanie zieleni izolacyjnej, ekranów akustycznych, systemów retencji wód oraz stopniowania intensywności zabudowy,

- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych,
- dążenie do ograniczenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, szczególnie na obszarach o dużych walorach przyrodniczych i dużej wrażliwości środowiska na czynniki antropopresyjne,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe,
- budowa ścieżek rowerowych poprawiających dostępność i obsługę komunikacyjną sołectw poprzez stworzenie ciągłego systemu komunikacji rowerowej.

W zakresie infrastruktury technicznej i społecznej:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej,
- dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej, w tym wodno-kanalizacyjnej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą,
- wyposażenie terenów w sprawny system odprowadzania i utylizacji ścieków, niezbędny przy wysokim stopniu zwodociągowania,
- utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, obiekty sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami,
- kształtowanie przestrzeni publicznych w poszczególnych wsiach umożliwiających aktywność społeczną, budowę oraz umacnianie więzi społecznych i budowanie lokalnej tożsamości,
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na deszczówkę z terenów utwardzonych w celu wtórnego wykorzystania),
- tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych (plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na gruntach klasy IV lub niższej i nie mogą wpływać na poszerzenie obszaru stref ochronnych, które związane są z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu oraz użytkowaniu terenu poza granicami wyznaczonego obszaru. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady:

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnyim pobytem dzieci i młodzieży,
- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi,
- podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego,
- w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska,
- w Gminie Gołuchów występują obszary chronione: obszar chronionego krajobrazu Dolina rzeki Ciemnej oraz użytki ekologiczne: Jezioro i Zakola. Wyłącza się te tereny z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

- ponadto w Gminie Gołuchów znajduje się obszar ważny dla ptaków Dolina Prośny, wyznaczony na podstawie opracowania pt. „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego” (Wylegała P., Kuźniak S., Dolata P., Poznań 2008), miejsca lęgów wielu gatunków ptaków wodnych i błotnych (bąk, błotniak stawowy, czajka), a także szlak wędrówkowy ptaków. Mając na uwadze lokalizację tras migracyjnych ptaków – zasadnym jest wyłączenie tych obszarów w zakresie planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy należy uwzględnić:

- lokalizację w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w Gminie,
- rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,
- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko
- przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych,
- zachowanie korytarzy ekologicznych oraz siedlisk gatunków chronionych i zagrożonych,
- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową na wsiach,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi,
- zalesianie gruntów najsłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, poprzez właściwy dobór upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystanie potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalne stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin,
- zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk,
- dopuszcza się przekształcenie profilu istniejących gospodarstw rolnych na agroturystyczny, zgodnie ze wskazanymi kierunkami rozwojowymi sektora turystyki w Gminie.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

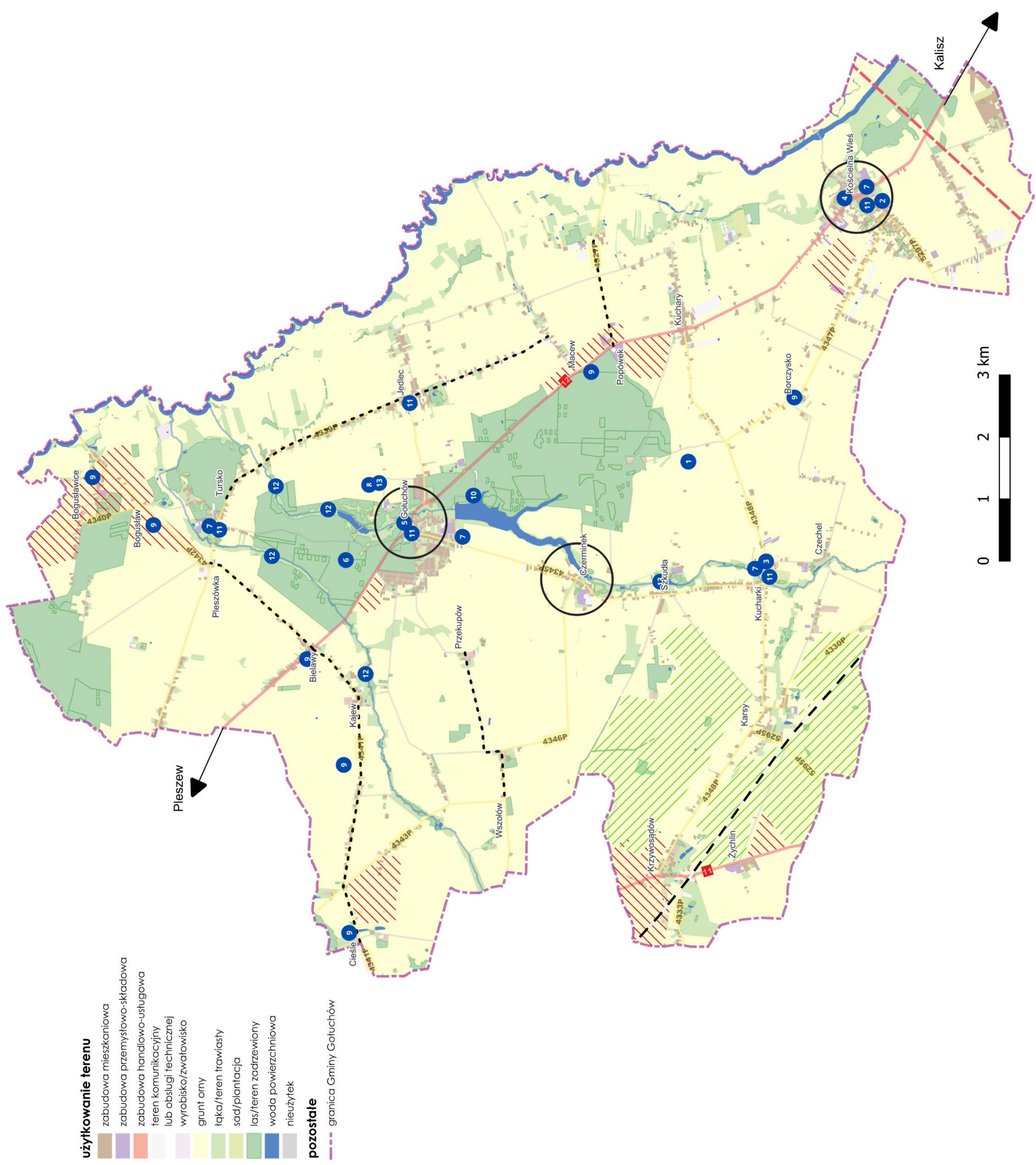
Gmina Gołuchów nie posiada obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Na terenie Gminy nie występują również większe obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji.

W Gminie znajdują się natomiast obszary wymagające rekultywacji. Główne zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na tych terenach powinny uwzględniać wymogi wynikające z zasad zagospodarowania terenu w planie rekultywacji oraz wprowadzenie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: opracowanie własne.

Ustalenia Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 obowiązują na terenie całej jednostki samorządu terytorialnego. Poszczególne cele operacyjne i kierunki działań będą realizowane zgodnie z aktualnymi potrzebami i uwarunkowaniami występującymi w poszczególnych miejscowościach. Główne inwestycje, których przybliżona lokalizacja na mapie jest możliwa, oraz planowane i prognozowane zmiany w zagospodarowaniu terenu w Gminie Gołuchów zostały przedstawione w sposób graficzny na Ryc.7.

- główne rekomendacje i planowane inwestycje**

 - obszar predysponowany do rozwoju zabudowy mieszkaniowej
 - 1 budowa GPZ
 - 2 budowa żłobka
 - 3 poprawa infrastruktury sportowej
 - 4 rozbudowa infrastruktury drogowej i odwodnieniowej
 - 5 utworzenie Ogrodu Leśnej Przypadki
 - 6 utworzenie ścieżki sensorycznej
 - 7 termomodernizacja budynku szkoły
 - 8 rozbudowa oczyszczalni ścieków
 - 9 kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej
 - 10 modernizacja i rozwój infrastruktury GOS
 - 11 poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej
 - 12 remont/budowa zastawek
 - 13 rozbudowa/modernizacja PSZOK
- drogi**

 - planowany przebieg DK25
 - planowany przebieg linii kolejowej nr 85
 - planowana droga rowerowa
 - teren inwestycyjny
 - teren predysponowany do lokalizacji instalacji OZE
- użytkowanie terenu**

 - zabudowa mieszkaniowa
 - zabudowa przemysłowo-składowa
 - teren handlowo-usługowy
 - teren komunikacyjny lub obsługi technicznej
 - wyrobisko/zwałowisko
 - grunt orny
 - łąka/teren trawiasty
 - sad/plantacja
 - las/teren zadrzewiony
 - woda powierzchniowa
 - nieużytek
- pozostałe**

 - granica Gminy Gołuchów
- drogi**

 - krajowe
 - powiatowe
 - gminne

Ryc. 7 Główne planowane inwestycje, ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej w Gminie Gołuchów
Źródło: opracowanie własne.

2.5. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

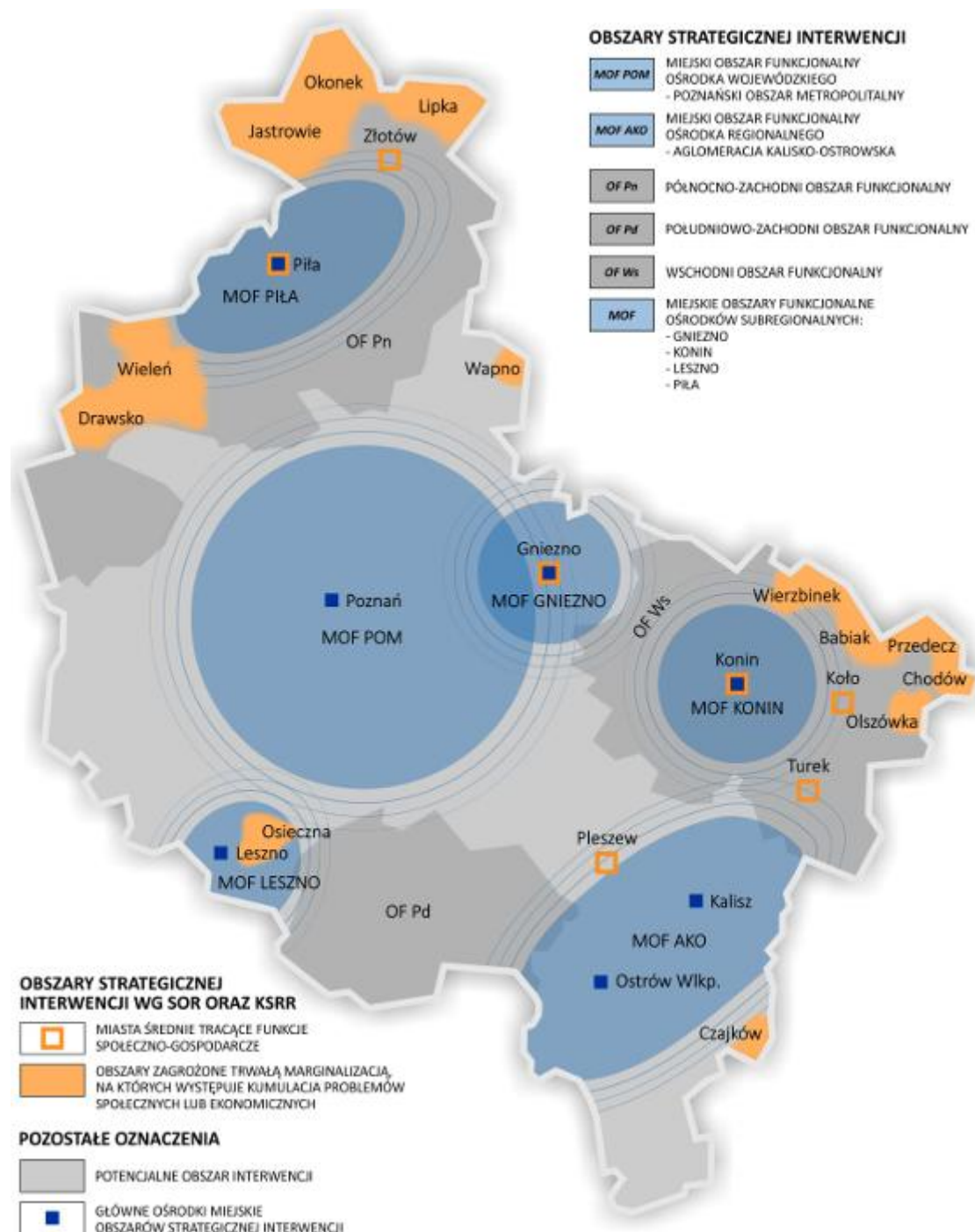
Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów, a także potencjału Gminy Gołuchów, są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. W związku z powyższym, komplementarność celów wyznaczonych w strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność wdrażania dokumentu.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku i strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) i Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

Wizja rozwoju województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku brzmi: „Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.” Dokument zawiera następującą misję: „Samorząd Województwa umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski, rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy, podnosi poziom życia mieszkańców oraz dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasad zrównoważonego rozwoju.” W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców.
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu.
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski.
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wskazuje również Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji (ryc. 8). Do obszarów tych należy w szczególności kierować interwencję publiczną obejmującą finansowane z różnych źródeł inwestycje, w tym gospodarcze, infrastrukturalne i zasoby ludzkie. Dotyczy to zarówno obszarów charakteryzujących się największym potencjałem rozwojowym, które mają znaczący wpływ na wzrost konkurencyjności regionu, jak i obszarów o najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej, które wymagają wsparcia, aby zapobiec ich dalszej marginalizacji.

Ryc. 8. Obszary strategicznej interwencji w województwie wielkopolskim

Źródło: Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (s. 86).

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (SRRW) Gmina Gołuchów została zaliczona do gmin Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego – Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej (MOF AKO). Zgodnie z treścią SRWW (s. 91): „Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (AKO) to zespół gmin i powiatów powiązanych funkcjonalnie z Kaliszem i Ostrowem Wielkopolskim, tworzących dwubiegunowy ośrodek regionalny, położony w południowo-wschodniej części województwa. AKO oferuje usługi wyższego rzędu, stanowiące istotne uzupełnienie oferty stolicy województwa. Potencjał społeczno-gospodarczy tego obszaru oraz zewnętrzne powiązania wynikające z położenia pomiędzy trzema ośrodkami metropolitalnymi:

Poznaniem, Wrocławiem i Łodzią, odgrywają zasadniczą rolę w stymulowaniu rozwoju tej części regionu. Atutami AKO są zasoby gospodarcze i społeczne (m.in. koncentracja podmiotów gospodarczych, miejsce lokalizacji największych pracodawców, usług specjalistycznych), zasoby środowiska kulturowego i przyrodniczego (m.in. liczne obiekty kultury, tereny rekreacyjno-turystyczne i miejsca imprez kulturalnych). Strategiczne znaczenie dla rozwoju obszaru mają istniejące i planowane elementy systemów komunikacji i infrastruktury transportowej (drogowej i kolejowej) z uwagi na zróżnicowaną ich dostępność w AKO. Ponadto problemy rozwojowe stanowią niekorzystne trendy demograficzne związane ze starzeniem się społeczeństwa, zróżnicowany poziom rozwoju w poszczególnych gminach Aglomeracji, niebezpieczeństwo powodzi, niewystarczający dostęp gospodarstw domowych do infrastruktury wodnej i kanalizacyjnej”.

Istotnym dokumentem o zasięgu ponadlokalnym z perspektywy Gminy Gołuchów jest także wspomniana wcześniej Strategia rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku, opracowana dla obszaru gmin - Członków Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska.

Kolejna tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, celami i kluczowymi kierunkami działań MOF AKO, oraz celami szczegółowymi Strategii rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku.

Tab. 6. Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, celami i kluczowymi kierunkami działań Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego – Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej oraz celami szczegółowymi Strategii rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	MOF AKO	Cele szczegółowe Strategii rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku	Strategia Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035
Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie i promocja atrakcyjności inwestycyjnej jako jedno z elementów kształtujących aktywność gospodarczą i konkurencyjność AKO • podniesienie atrakcyjności lokalnego rynku pracy jako narzędzia przeciwdziałającego emigracji zarobkowej • promowanie i wspieranie samozatrudnienia, m.in. przez opracowanie atrakcyjnej oferty instrumentów finansowych • podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej szkół do lokalnego rynku pracy, w tym wymagań wysokotechnologicznego przemysłu, wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej wysokiej jakości, 	3.1. Poprawa jakości i dostępności edukacji na wszystkich jej etapach 4.1. Zapewnienie wysokiej aktywności gospodarczej i konkurencyjności Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej 4.2. Wsparcie rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego 4.3. Integracja i wzmocnienie współpracy między samorządami, sektorem nauki i biznesu 4.4 Wsparcie lokalnego rynku pracy	CEL STRATEGICZNY 2: Zrównoważony rozwój ekonomiczny Gminy Gołuchów oparty na aktywności gospodarczej, ekologicznym i nowoczesnym rolnictwie oraz wysokiej jakości infrastrukturze technicznej CEL OPERACYJNY: 2.1 Tworzenie atrakcyjnego środowiska gospodarczego dla mieszkańców i inwestorów 2.3. Wsparcie rozwoju rolnictwa

	<p>upowszechnienie kształcenia ustawicznego, dualnego i zawodowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie jakości życia ludzi młodych stanowiących potencjał (zasoby pracy) dla rozwoju gospodarki kreatywnej i innowacyjnej • wzmocnienie potencjału IOB i zapewnienie przedsiębiorcom szerokiego wachlarza usług doradczych dla MŚP i rzemiosła • wsparcie działalności klastrowej, w tym klastra lotniczego i spożywczego • mobilizacja współpracy nauki i biznesu, zwiększenie zainteresowania sektora prywatnego działalnością B+R, rozwój szkolnictwa wyższego AKO • wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu 		<p>CEL STRATEGICZNY 3: Bogata oferta społeczna, kulturalna i rekreacyjna zwiększająca atrakcyjność Gminy wśród mieszkańców i budująca rozpoznawalność wśród turystów</p> <p>CELE OPERACYJNE: 3.1 Nowoczesna edukacja i opieka nad dziećmi 3.4 Zaangażowanie mieszkańców oraz rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi</p>
<p>Cel strategiczny 2: Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój usług wyższego rzędu stanowiących istotne uzupełnienie oferty stolicy województwa, dotyczących w szczególności obsługi biznesu, usług kulturalnych, specjalistycznej opieki zdrowotnej • rozwój usług społecznych • upowszechnienie programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla poprawy stanu zdrowia mieszkańców AKO • rozwój obsługi turystycznej z poszanowaniem dziedzictwa przyrodniczego i stworzenie produktu kulturalno-turystycznego AKO • wykorzystanie potencjału przyrodniczego przez modernizację dróg wodnych dla celów turystycznych, wykorzystanie walorów nadrzecznych na potrzeby rekreacyjno-wypoczynkowe 	<p>1.2. Wsparcie przyjaznej środowisku, zrównoważonej mobilności 3.1. Poprawa jakości i dostępności edukacji na wszystkich jej etapach 3.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wspieranie równego dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych oraz deinstytucjonalizacja usług społecznych 3.3. Ochrona i popularyzacja dziedzictwa kulturowego 3.4. Poprawa infrastruktury turystycznej oraz integracja związanej z nią oferty dla mieszkańców</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 1: Uporządkowana, dostępna i dobrze skomunikowana przestrzeń fundamentem rozwoju Gminy Gołuchów</p> <p>CELE OPERACYJNE: 1.1 Zapewnienie funkcjonalnej, bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do życia</p> <p>CEL STRATEGICZNY 3: Bogata oferta społeczna, kulturalna i rekreacyjna zwiększająca atrakcyjność Gminy wśród mieszkańców i budująca rozpoznawalność wśród turystów</p> <p>CELE OPERACYJNE:</p>

		3.5. Integracja społeczności lokalnych i rozwój społeczeństwa obywatelskiego	3.1 Nowoczesna edukacja i opieka nad dziećmi 3.2 Rozwinięta pomoc społeczna i opieka medyczna 3.3 Bogata oferta kulturalna, turystyczna i sportowo-rekreacyjna 3.4 Zaangażowanie mieszkańców oraz rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi
<p>Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój systemu komunikacji i infrastruktury transportowej • zapewnienie sprawnego i bezpiecznego połączenia pomiędzy dwoma rdzeniami Aglomeracji wzmacniających integrację AKO, m.in. przez budowę obwodnicy miasta Kalisza w ciągu DK nr 25; modernizację i rozbudowę DK nr 12 i 25; • dążenie do lepszego skomunikowania AKO z Poznaniem przez budowę drogi S11 oraz zwiększenie liczby połączeń kolejowych między Kaliszem a Poznaniem • rozwój linii Kolei Dużych Prędkości „Y” w wariantcie uwzględniającym rozgałęzienie na obszarze Aglomeracji • wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej AKO przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, rozwój transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, uruchomienie kolei aglomeracyjnej, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych • budowa multimodalnego węzła transportowego i centrum logistycznego o szerokim zasięgu • rozwój portu lotniczego Michałków przez integrację funkcji sportowo-rekreacyjnych z obsługą ruchu lotniczego prywatnego i komercyjnego ze 	<p>1.1 Rozwój zintegrowanego transportu</p> <p>1.2. Wsparcie przyjaznej środowisku, zrównoważonej mobilności</p> <p>2.1. Wsparcie zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi i adaptacji do zmian klimatu</p> <p>2.2. Rozwój terenów zieleni oraz wsparcie ochrony przyrody</p> <p>2.3. Poprawa jakości powietrza oraz zwiększenie efektywności energetycznej</p> <p>2.4. Wsparcie efektywnego i przyjaznego środowisku systemu zagospodarowania odpadami oraz wdrażanie rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 1: Uporządkowana, dostępna i dobrze skomunikowana przestrzeń fundamentem rozwoju Gminy Gołuchów</p> <p>CELE OPERACYJNE:</p> <p>1.1 Zapewnienie funkcjonalnej, bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do życia</p> <p>1.2 Rozwój infrastruktury drogowej i rowerowej oraz systemów transportu i łączności</p> <p>1.3 Ochrona walorów przyrodniczych, poprawa stanu środowiska naturalnego oraz adaptacja do zmian klimatu</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2: Zrównoważony rozwój ekonomiczny Gminy Gołuchów oparty na aktywności gospodarczej, ekologicznym i nowoczesnym rolnictwie oraz wysokiej jakości infrastrukturze technicznej</p> <p>CEL OPERACYJNY:</p>

	<p>szczególnym uwzględnieniem lotnictwa biznesowego</p> <ul style="list-style-type: none"> wsparcie kształtowania zielonego pierścienia AKO w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom suburbanizacji wyposażenie i integracja służb zaangażowanych w usuwanie skutków klęsk żywiołowych i środowiskowych oraz inwestycje w systemy wykrywania zagrożeń przeciwdziałanie suszy i powodzi – wzrost retencji wody, w tym budowa Zbiornika Wielowieś Klasztorna na rzece Prośnie poprawa jakości powietrza, m.in. przez działania na rzecz efektywności energetycznej i rozwój alternatywnych źródeł energii rozwój inicjatyw klastrowych w sektorze energetycznym, w tym dalsza rozbudowa Ostrowskiego Rynku Energii jako narzędzia do osiągnięcia samowystarczalności energetycznej zwiększenie efektywności gospodarki wodno-ściekowej i inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną 		2.2 Nowoczesna infrastruktura techniczna podstawą rozwoju gospodarczego
<p>Cel strategiczny 4: Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</p> <p>4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</p> <p>4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej, w tym mieszkaniowej rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz obszarów o wysokich wartościach historycznych i kulturowych wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w usługach rozwój współpracy w ramach ZIT AKO przez włączenie partnerów społecznych i gospodarczych w działania rozwojowe obszaru, rozwój współpracy na wszystkich szczeblach administracji 	<p>3.5. Integracja społeczności lokalnych i rozwój społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>5.1. Integracja lokalnych polityk przestrzennych, ograniczenie rozlewania się zabudowy oraz rewitalizacja miast i wsi</p> <p>5.2. Rozwój cyfrowy, zmniejszenie poziomu wykluczenia cyfrowego oraz wdrażanie inteligentnych rozwiązań technologicznych</p> <p>5.3. Wspieranie efektywnego zarządzania</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 1: Uporządkowana, dostępna i dobrze skomunikowana przestrzeń fundamentem rozwoju Gminy Gołuchów</p> <p>CELE OPERACYJNE:</p> <p>1.1 Zapewnienie funkcjonalnej, bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do życia</p> <p>1.2 Rozwój infrastruktury drogowej i rowerowej oraz systemów transportu i łączności</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2: Zrównoważony rozwój ekonomiczny Gminy</p>

		oraz budowanie pozytywnego wizerunku Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej na zewnątrz	<p>Gołuchów oparty na aktywności gospodarczej, ekologicznym i nowoczesnym rolnictwie oraz wysokiej jakości infrastrukturze technicznej</p> <p>CEL OPERACYJNY:</p> <p>2.1 Tworzenie atrakcyjnego środowiska gospodarczego dla mieszkańców i inwestorów</p> <p>CEL STRATEGICZNY 3:</p> <p>Bogata oferta społeczna, kulturalna i rekreacyjna zwiększająca atrakcyjność Gminy wśród mieszkańców i budująca rozpoznawalność wśród turystów</p> <p>CEL OPERACYJNY:</p> <p>3.4 Zaangażowanie mieszkańców oraz rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi</p>
--	--	--	---

Źródło: opracowanie własne.

2.6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach, na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2026-2035. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu Gminy w Gołuchowie oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, rolnicy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz społeczny (mieszkańcy,

organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Gołuchów, Rada Gminy Gołuchów, Urząd Gminy w Gołuchowie, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy, w tym Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie.

Ryc. 9. System wdrażania założeń Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035

Źródło: opracowanie własne.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów, zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych rokrocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółowić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Gmina Gołuchów będzie dbać o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy projekty będą realizowane w partnerstwie z nimi. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do większej liczby odbiorców, ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych częściach Gminy.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje na temat stanu realizacji działań. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

Śledzenie postępu realizacji celów wspomaga coroczne opracowywanie Raportu o stanie Gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie Strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym, w uzasadnionych przypadkach, wprowadzenia zmian w dokumencie. W momencie, gdy Wójt Gminy Gołuchów, przy wsparciu pracowników Urzędu Gminy w Gołuchowie, zauważy konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, występuje do Rady Gminy Gołuchów z wnioskiem o jej zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

2.7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Gołuchów na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy obejmują:

- fundusze unijne, m.in. w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski;
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027);
- ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Aktywny Maluch, Senior+, Dostępność Plus oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Program regionalny Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie wielkopolskim w okresie budżetowym 2021-2027. Polityka spójności na lata 2021-2027 obejmuje takie fundusze jak:

- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- FS – Fundusz Spójności,
- EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus.

Do programów krajowych w perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- FEnKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- FENG – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- PTFE – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- FEPŻ – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe oraz środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację działań wskazanych w Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych referatów Urzędu Gminy w Gołuchowie oraz jednostek organizacyjnych Gminy Gołuchów.

Równolegle Gmina zakłada zwiększanie udziału instrumentów rynkowych i partnerskich w finansowaniu rozwoju, w tym realizację przedsięwzięć w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP), tworzenie i udział w inicjatywach klastrowych oraz spółdzielniach energetycznych. Istotnym elementem montażu finansowego będą również instrumenty zwrotne (preferencyjne pożyczki, kredyty, obligacje komunalne), przychody z własnej działalności gospodarczej oraz oszczędności budżetowe wynikające z działań zwiększających efektywność energetyczną i racjonalizację kosztów funkcjonowania infrastruktury publicznej.

Takie podejście pozwala traktować realizowane przedsięwzięcia nie wyłącznie jako wydatek budżetowy, lecz jako inwestycję w trwały majątek i potencjał rozwojowy Gminy, generującą w dłuższej perspektywie wymierne korzyści ekonomiczne i społeczne.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii zakłada również współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem pleszewskim, Aglomeracją Kalisko-Ostrowską oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych będzie budżet Gminy oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF). Gmina Gołuchów będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób niezagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe, przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w WPF. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, WPF oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń czy planowane zmiany systemowe, np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie

wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na planowane przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia, określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Zgodnie z treścią Uchwały nr XIII/108/2025 Rady Gminy Gołuchów z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gołuchów na lata 2025-2034³, potencjał inwestycyjny Gminy, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach 2025-2034 wyniesie ok. 137 mln zł.

³ Treść Uchwały: <https://bip-v1-files.idcom->

Spis rycin

Ryc. 1. Etapy prac nad Strategią Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035	6
Ryc. 2. Struktura dochodów.....	13
Ryc. 3. Struktura wieku mieszkańców Gminy	14
Ryc. 4 Poziom rozwoju poszczególnych obszarów w Gminie Gołuchów według ankietowanych	18
Ryc. 5. Struktura dochodów.....	22
Ryc. 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Gołuchów	45
Ryc. 7 Główne planowane inwestycje, ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej w Gminie Gołuchów	55
Ryc. 8. Obszary strategicznej interwencji w województwie wielkopolskim	57
Ryc. 9. System wdrażania założeń Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035	63

Spis tabel

Tab. 1 Najwyżej i najniżej oceniane podobszary działalności Gminy Gołuchów.....	18
Tab. 2. Średnie oceny poszczególnych podobszary działalności Gminy Gołuchów	19
Tab. 3. Analiza SWOT sytuacji Gminy Gołuchów	24
Tab. 4 Cele strategiczne i operacyjne Gminy Gołuchów na lata 2026-2035	30
Tab. 5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Gołuchów	49
Tab. 6. Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, celami i kluczowymi kierunkami działań Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego – Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej oraz celami szczegółowymi Strategii rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku	58

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Gołuchów

SPIS TREŚCI

METODOLOGIA BADAŃ	70
CZĘŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA	71
1.1. Informacje ogólne	71
1.2. Transport i łączność	72
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	79
1.4. Walory kulturalno-turystyczne	86
1.5. Walory przyrodnicze	89
CZĘŚĆ 2: SYTUACJA GOSPODARCZA	96
2.1. Infrastruktura techniczna i ochrona środowiska	96
2.1.1. Urządzenia sieciowe i energia ciepła	96
2.1.2. Gospodarka odpadami	98
2.1.3. Odnawialne źródła energii	100
2.1.4. Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska	102
2.2. Gospodarka lokalna	103
2.2.1. Przedsiębiorczość	103
2.2.2. Rynek pracy	107
2.2.3. Rolnictwo	110
2.3. Stan finansów samorządowych	113
2.3.1. Wykonanie budżetu	113
2.3.2. Struktura dochodów i wydatków	116
2.3.3. Finansowanie ze źródeł zewnętrznych	118
2.3.4. Potencjał inwestycyjny	121
CZĘŚĆ 3: SYTUACJA SPOŁECZNA	123
3.1. Demografia	123
3.2. Kapitał społeczny	129
3.2.1. Żłobki i przedszkola	129
3.2.2. Szkoły	132
3.2.3. Kultura i sport	141
3.2.4. Bezpieczeństwo publiczne	144
3.2.5. Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy Gołuchów	146
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	150
Spis tabel	154
Spis rycin	155

METODOLOGIA BADAŃ

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035 jest niniejsza Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej jednostki. Dokument strategiczny wskazuje główne wyzwania społeczno-gospodarcze i przestrzenne stojące przed Gminą, które powinny zostać podjęte w procesie realizacji Strategii. W tym celu przeprowadzona została ocena stanu istniejącego jednostki w ujęciu systemowym oraz dynamicznym. Ujęcie systemowe oznacza koncentrację na związkach pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznym i gospodarczym Gminy oraz na jego relacji z otoczeniem zewnętrznym, które to czynniki mają podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu jako całości. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym oraz obserwację zmian. Na potrzeby niniejszego opracowania analizie poddano sytuację Gminy Gołuchów w latach 2019-2023 (o ile nie zaznaczono inaczej).

Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Gminy w Gołuchowie, gminne plany, programy oraz dokumenty strategiczne, a także dane Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Gminy. Dane demograficzne pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS mogą różnić się od informacji udostępnianych przez Urząd Gminy w Gołuchowie, ponieważ w procesie ich pozyskiwania wykorzystano różne metody badawcze. W celu oceny stanu istniejącego Gminy zastosowano metodę analizy wskaźnikowej, w której wykorzystane zostały średnie wartości dla gmin powiatu pleszewskiego oraz województwa wielkopolskiego.

W analizie wskaźnikowej uwzględniona została również grupa porównawcza, w której znalazły się gminy o charakterystyce zbliżonej do Gminy Gołuchów. Doboru grupy porównawczej dokonano na podstawie Klasyfikacji funkcjonalnej gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, w ramach którego Gmina Gołuchów zaklasyfikowana została do kategorii G4, a zatem gmin wiejskich o funkcjach pozarolniczych. Do grupy porównawczej włączonych zostało wszystkich 131 gmin zaklasyfikowanych w grupie G4. W przeprowadzonej analizie wskaźnikowej wykorzystana została średnia wartość poszczególnych wskaźników dla całej grupy porównawczej¹.

¹ Śleszyński P., Komorniki T., 2016. Klasyfikacja funkcjonalna gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego. Przegląd Geograficzny, tom 88, str. 469-488

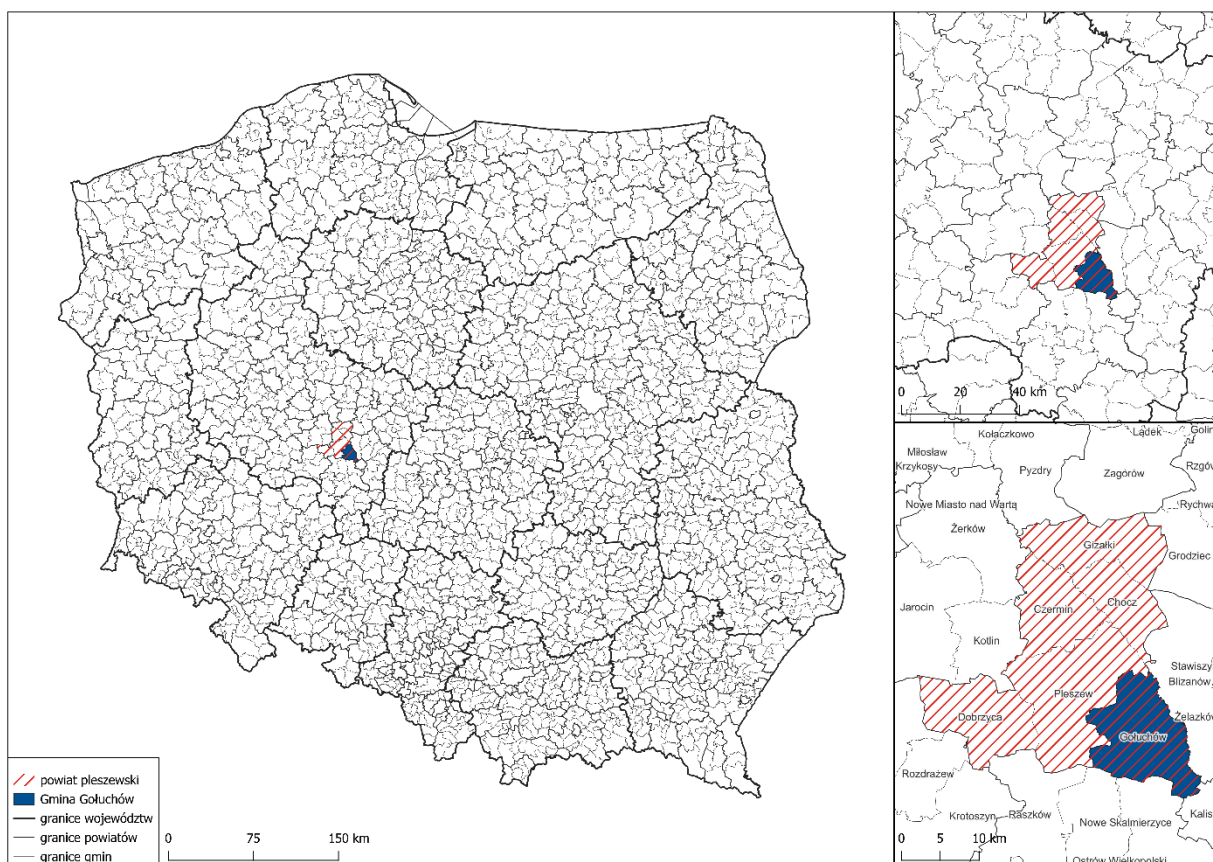
CZĘŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA

1.1. Informacje ogólne

Gmina Gołuchów jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa wielkopolskiego, w południowo-wschodniej części powiatu pleszewskiego, pomiędzy Pleszewem a Kaliszem, nad rzeką Prosną stanowiącą jej wschodnią granicę. Siedzibą władz lokalnych jest Gołuchów, miejscowość znajdująca się w centralnej części Gminy. Według danych GUS jednostka zajmuje powierzchnię 136 km², co odpowiada 19,1% powierzchni powiatu pleszewskiego. W 2024 roku Gmina zamieszkała była przez 11 023 osoby, co stanowiło 18% wszystkich mieszkańców powiatu.

Gmina Gołuchów graniczy:

- od zachodu i północy z Gminą Pleszew (powiat pleszewski),
- od wschodu z Gminą Blizanów (powiat kaliski),
- od południa z miastem na prawach powiatu Kalisz oraz gminami Nowe Skalmierzyce i Ostrów Wielkopolski (powiat ostrowski).

Ryc. 1. Położenie administracyjne Gminy Gołuchów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

1.2. Transport i łączność

Nowoczesna i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna stanowi jeden z podstawowych czynników przekładających się na atrakcyjność inwestycyjną oraz osiedleńczą gminy. Rozwinięta sieć drogowa ma również istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców i stymulacji lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego. Jako jeden z podstawowych czynników wpływających na optymalną lokalizację działalności gospodarczej wskazuje się koszty związane z transportem dóbr i surowców², a zatem na dostępność transportową.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego (PZPW) Gmina Gołuchów zaklasyfikowana została jako obszar o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich. Cele polityki regionalnej dla tego obszaru obejmują m.in.: modernizację podstawowej sieci drogowej, modernizację i rozwój systemów drogowych wraz z budową obwodnic czy budowę spójnego systemu dróg rowerowych i infrastruktury im towarzyszącej. Zgodnie z zapisami PZPW przewidziana jest budowa drogi łączącej DK nr 12 z drogą S11 o parametrach klasy GP oraz rozbudowa drogi krajowej nr 25, co w znaczący sposób wpłynie na poprawę dostępności komunikacyjnej w obrębie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej.

² A. Weber, 1909. *Über den Standort der Industrien. Teoria lokalizacja działalności gospodarczej.*

Ryc. 2. Stan infrastruktury drogowej w Wielkopolsce
 Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

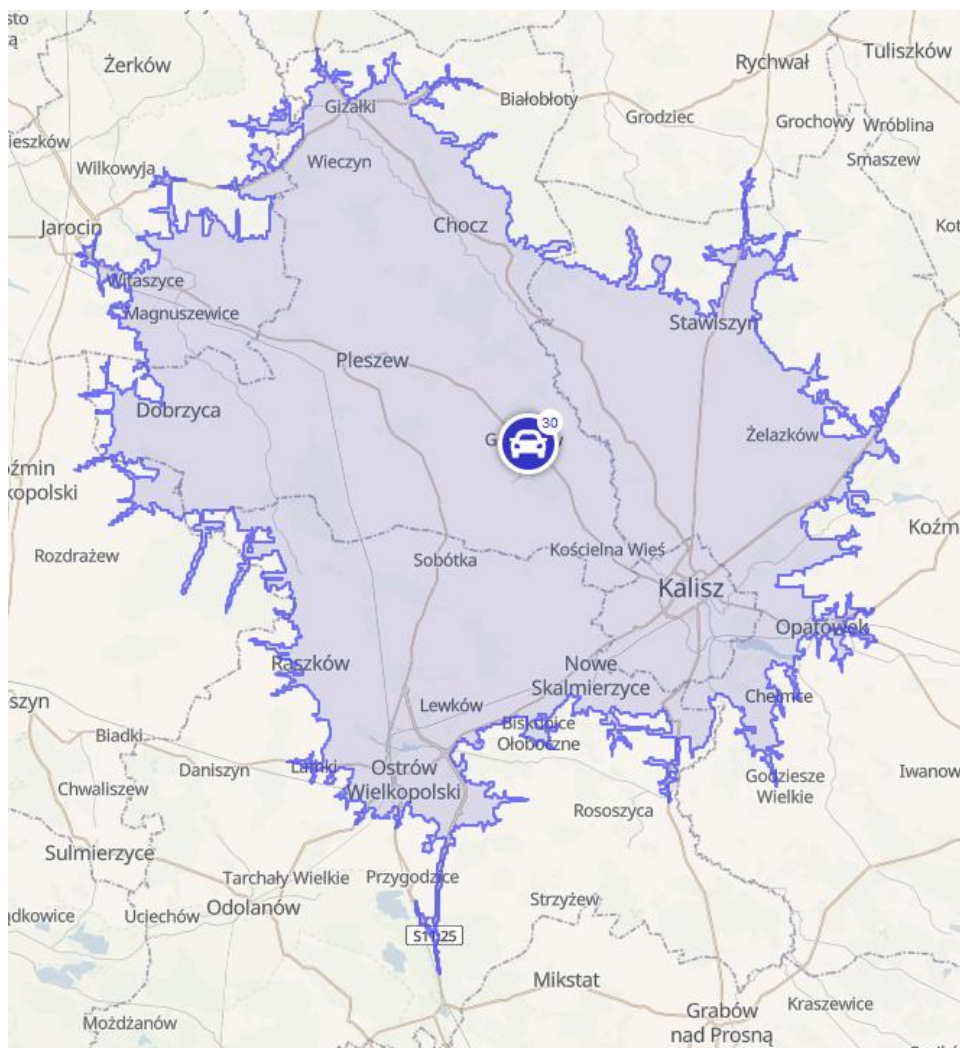
Gmina Gołuchów położona jest przy Korytarzu Morze Północne – Bałtyk przynależącym do Transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T.

Przez teren Gminy Gołuchów przebiegają następujące drogi:

- a) krajowe, o łącznej długości 19 km:
 - DK nr 11 relacji Bytom – Kołobrzeg,
 - DK nr 12 relacji Dorohusk – Łęknica;
- b) powiatowe, o łącznej długości 62 km: 4327P, 4330P, 4333P, 4339P, 4340P, 4341P, 4342P, 4343P, 4345P, 4346P, 4347P, 4348P, 5295P i 5297P.

Obie drogi krajowe przebiegające przez Gminę Gołuchów w kierunku północnym prowadzą do ośrodka powiatowego – Pleszewa. Na południe natomiast DK nr 11 prowadzi do Ostrowa Wielkopolskiego, a DK nr 12 do Kalisza.

Istniejąca infrastruktura drogowa umożliwia dotarcie samochodem w ciągu 30 minut z Gołuchowa m.in. do: Kalisza, Ostrowa Wielkopolskiego, Pleszewa i Jarocina.

Ryc. 3. Odległości z miejscowości Gołuchów pokonywane samochodem osobowym w ciągu 30 minut (dane orientacyjne)

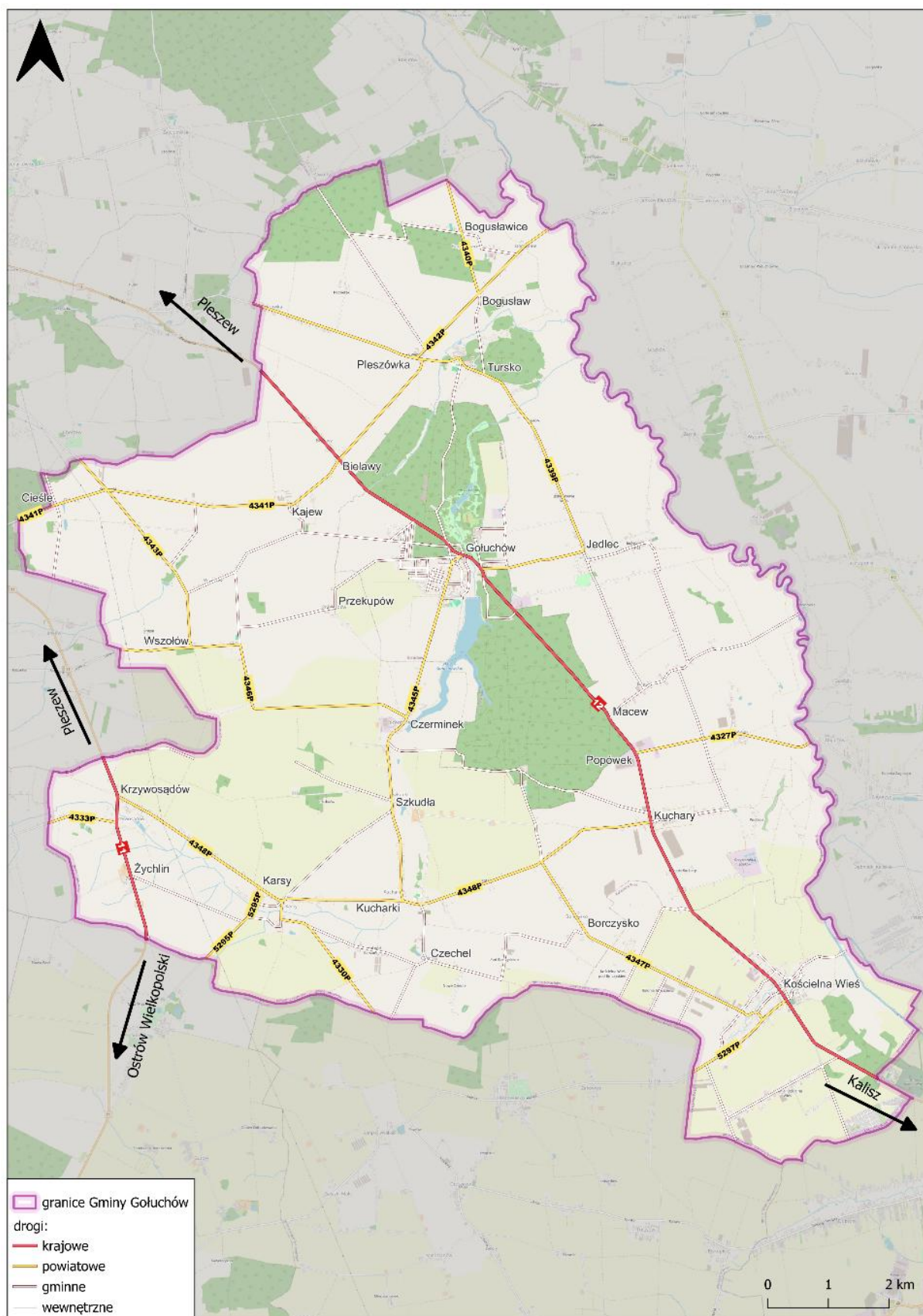
Źródło: <https://commutetimemap.com/> (dostęp z 13.12.2024 r.).

Dojazd do dalej położonych ośrodków miejskich z Gołuchowa zajmuje:

- 1 godz. do Konina,
- 1 godz. 45 min do Poznania i Leszna,
- 2 godz. do Łodzi i Wrocławia,
- 3 godz. do Zielonej Góry, Częstochowy i Warszawy.

Według danych GUS pod koniec 2023 roku na terenie Gminy Gołuchów znajdowało się 76,2 km dróg gminnych o nawierzchni twardej i 14,9 km dróg gminnych o nawierzchni gruntowej.

Istniejąca sieć drogowa na terenie Gminy Gołuchów umożliwia mieszkańcom sprawne przemieszczanie się w jej obrębie oraz uzupełnia układ komunikacyjny w obrębie powiatu pleszewskiego.

Ryc. 4. Sieć drogowa na terenie Gminy Gołuchów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Przez teren Gminy nie przebiega żadna linia kolejowa. Niemniej przez sąsiednią Gminę Pleszew przebiega linia kolejowa nr 272 relacji Kluczbork – Poznań Główny.

Najbliższe stacje kolejowe obsługujące połączenia międzymiastowe, z których najczęściej korzystają mieszkańcy Gminy, zlokalizowane są w Kowalewie, Kaliszu oraz Ostrowie Wielkopolskim. Z powyższych stacji można dostać się do Poznania, a także dojechać do Wrocławia, Łodzi, Warszawy, Gniezna, Bydgoszczy, Katowic, Krakowa, Lublina czy Szczecina. Na stacjach zatrzymują się pociągi Intercity, Polregio i Kolei Wielkopolskich.

Zgodnie z zapisami PZPW na obszarze AKO planowana jest budowa linii Kolei Dużych Prędkości, która poprawić ma dostępność komunikacyjną w obrębie aglomeracji, a także przyspieszyć przejazdy na odcinku Kalisz – Poznań. Planuje się również rozbudowę istniejącej sieci linii kolejowych oraz stacji kolejowych.

Transport zbiorowy na terenie Gminy Gołuchów realizowany jest na podstawie zawartych przez Gminę porozumień między samorządami tj. z Powiatem Pleszewskim, Miastem Ostrów Wielkopolski oraz Miastem Kalisz, a także w ramach transportu komercyjnego (prywatni przewoźnicy).

Na mocy obowiązujących porozumień z miastami Kalisz i Ostrów Wielkopolski zapewniony jest transport publiczny na trasie Kalisz – Kościelna Wieś oraz Ostrów Wielkopolski – Pleszew, przez miejscowości należące do Gminy – Żychlin i Krzywosądów. Porozumienie z Powiatem Pleszewskim zapewnia m.in. transport uczniów do szkół podstawowych na terenie Gminy oraz do szkół ponadpodstawowych w Pleszewie.

Ustalone trasy zapewniają połączenie komunikacyjne z Pleszewem do takich miejscowości jak: Wszółów, Cieśle, Kajew, Bielawy, Pleszówka, Tursko, Bogusław-Bogusławice oraz Gołuchów, Czerminek, Szkudła, Kucharki, Czechel, Karsy, Krzywosądów, Żychlin.

Dodatkowo, transport zbiorowy zapewniony jest przez przewoźników komercyjnych, oferujących połączenia komunikacyjne na trasie DK nr 12, Pleszew – Kalisz, które obsługują również miejscowości położone przy drodze krajowej - Kościelna Wieś, Kuchary, Gołuchów, Bielawy.

Ryc. 5. Transport zbiorowy na terenie powiatu pleszewskiego

Źródło: powiatpleszewski.pl (dostęp: 03.02.2025 r.).

W latach 2019-2024 wydatki ogółem w Dziale 600 obejmującym transport i łączność w Gminie Gołuchów wahały się w przedziale od 2,9 mln do ponad 8 mln zł. W 2019 roku kształtowały się one na poziomie 3,2 mln zł, po czym w kolejnych latach rosły, aż w 2022 roku osiągnęły poziom 5,4 mln zł, po czym spadły w 2023 roku do 2,9 mln zł, a następnie wzrosły w 2024 r. do 8 mln zł. W analizowanym okresie średnia roczna wysokość wydatków na transport i łączność wyniosła 4,6 mln zł.

Tab. 1. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2019-2023 w Gminie Gołuchów (tys. zł) wraz z wydatkami majątkowymi (inwestycyjnymi)

DZIAŁ		2019	2020	2021	2022	2023	2024	średnia
600	Transport i łączność, w tym:	3 153,6	4 085,1	4 099,9	5 372,4	2 895,6	8 053,4	4 610,0
Wydatki majątkowe		2 493,3	3 245,7	3 277,5	2 933,5	1 378,6	6 274,8	3 267,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Poniższa tabela prezentuje najważniejsze inwestycje infrastrukturalne zrealizowane przez Gminę Gołuchów w 2023 i 2024 roku.

Tab. 2. Wybrane inwestycje infrastrukturalne zrealizowane na terenie Gminy Gołuchów w 2023 i 2024 roku.

Inwestycja	Koszt (zł)
2023 rok	
Budowa drogi gminnej Czechel – Borczysko – etap II	517 965
Budowa drogi wewnętrznej w m. Kuchary (część działki 52/2)	202 939
Przebudowa drogi gminnej Gołuchów – Przekupów	902 154
Przebudowa drogi gminnej w Szkudli – etap II	960 607
Budowa drogi wewnętrznej w Kościelnej Wsi, ul. Poligonowa (dz. nr 1033)	96 077
2024 rok	
Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Kuchary Podlesie (działki 285, 286)	199 702
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Karsy - etap III	980 243
Budowa kanalizacji sanitarnej w Cerminku	520 711
Budowa kanalizacji sanitarnej w Cerminku i w ul. Czartoryskich w Gołuchowie	241 945
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Karsy	114 997
Budowa dróg w miejscowości Gołuchów ul. Dojazdowa, ul. Klonowa wraz z kanalizacją deszczową	1 868 688
Budowa ul. Leśnej w Gołuchowie	1 810 468
Budowa drogi wewnętrznej w Kucharach (dz. nr 142/2)	523 302
Budowa dróg wewnętrznych na osiedlu w miejscowości Kościelna Wieś ul. Poligonowa	1 786 516
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Czechel – etap II, modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Kucharki oraz zaprojektowanie i wykonanie podziemnego zbiornika retencyjnego z systemem kanalizacji deszczowej w miejscowości Tursko	3 765 046
Budowa budynku Gminnego Centrum Kultury i Ochotniczej Straży Pożarnej w Gołuchowie (w trakcie realizacji)	13 403 352
Zaprojektowanie i wykonanie przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Gołuchowie (w trakcie realizacji)	9 038 231

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Urzędu Gminy w Gołuchowie.

Czynnikiem istotnie wpływającym na rozwój społeczno-ekonomiczny oraz przepływ informacji jest łączność, której szczególnie istotny element stanowi dostęp do wysokiej jakości Internetu szerokopasmowego. Internet stanowi integralną część codziennego życia oraz narzędzie służące realizacji obowiązków zawodowych, edukacji, czy też spędzania czasu wolnego. Zgodnie z danymi raportu Ministerstwa Cyfryzacji „Polska w zasięgu stacjonarnego dostępu do Internetu” na III kwartał 2024 roku jedynie 66,55% punktów adresowych na terenie Gminy Gołuchów posiadało dostęp do szerokopasmowego Internetu, wśród których 62,82% miało dostęp do sieci o przepustowości sięgającej 1 000 Mb/s. Kolejnych 27,42% korzystało z sieci o przepustowości równej 600 Mb/s. Według danych zawartych w raporcie 85,42% punktów adresowych mających dostęp do Internetu korzystało z sieci światłowodów. Pozostali mieszkańcy korzystali natomiast z Internetu za pośrednictwem medium kablowego współosiowego miedzianego (5,96%), kablowego parowego miedzianego (7,62%) oraz radiowego (FWA) (0,94%).

Na terenie Gminy, zgodnie z przytoczonym raportem, zgłoszono plany inwestycyjne obejmujące 544 punkty adresowe, spośród których 362 zlokalizowane są już w zasięgu rzeczywistym.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Polityka przestrzenna stanowi zespół ciągłych działań, podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, ukierunkowanych na prowadzenie rozwoju zagospodarowania przestrzennego, a także ładu przestrzennego w sposób uwzględniający ustalone priorytety społeczne.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego „Wielkopolska 2020+” stanowi nadrzędny dokument planistyczny, regulujący kwestie planowania przestrzennego w regionie. PZPW określa następujące obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym, regionalnym oraz subregionalnym:

- Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny,
- Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Regionalnego – Aglomeracja Kalisko-Ostrowska,
- Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Subregionalnego – Gniezno,
- Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Subregionalnego – Konin,
- Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Subregionalnego – Leszno,
- Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Subregionalnego – Piła,
- Wiejski Obszar Funkcjonalny,
- Południowo-zachodni Obszar Funkcjonalny,
- Północno-zachodni Obszar Funkcjonalny,
- Wschodni Obszar Funkcjonalny.

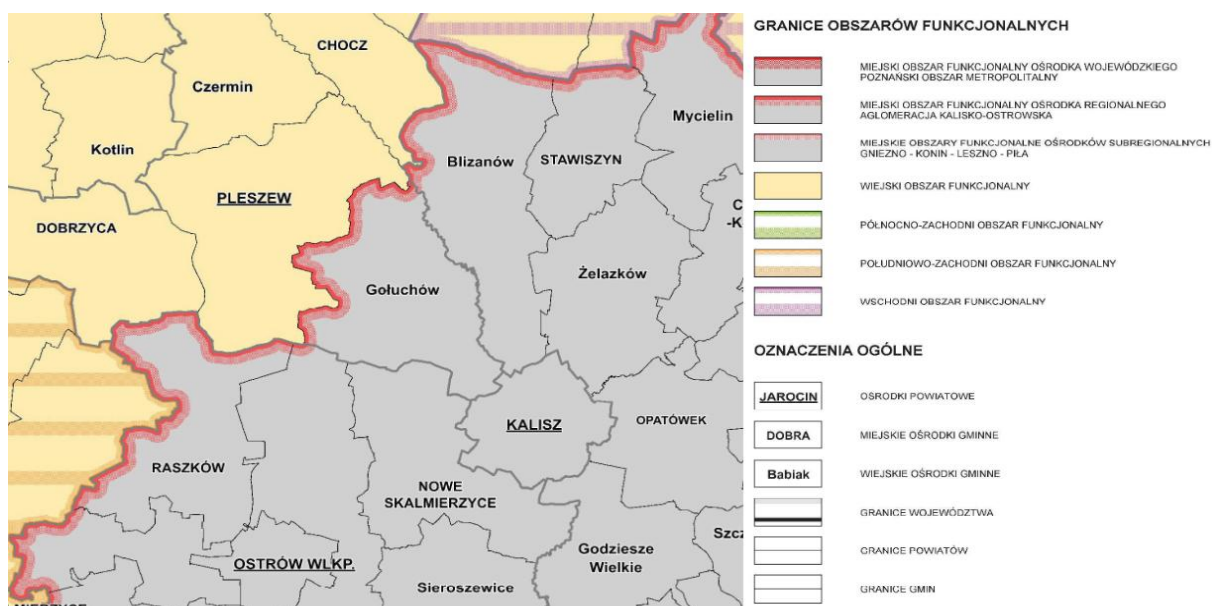
Gmina Gołuchów zaklasyfikowana została do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Regionalnego – Aglomeracja Kalisko-Ostrowska. Obszar ten tworzony jest przez 21 gmin, w tym miasta Kalisz i Ostrów Wielkopolski. Dokument formułuje kluczowy cel rozwoju dla obszaru Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej w sposób następujący:

„Kluczowym celem rozwoju przestrzennego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej będzie osiągnięcie wysokiego poziomu spójności, konkurencyjności i dostępności obszaru, służącego podnoszeniu jakości życia mieszkańców, poprzez kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, z podkreśleniem jej rozpoznawalności w przestrzeni regionu i kraju”

W oparciu o cel kluczowy sformułowane zostały dla omawianego obszaru następujące cele polityki przestrzennej:

- Cel 1. Kształtowanie efektywnej struktury sieci osadniczej,
- Cel 2. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej,
- Cel 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
- Cel 4. Ochrona i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego,
- Cel 5. Wykorzystanie i wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego,

- Cel 6. Rozwój systemów infrastruktury technicznej.

Ryc. 6. Podział województwa wielkopolskiego na obszary funkcjonalne

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego „Wielkopolska 2020+”.

Sieć osadnicza Gminy tworzona jest przez 23 miejscowości, spośród których największymi są Gołuchów i Kościelna Wieś. Gołuchów pełni funkcje usługowe, administracyjne, rekreacyjne, kulturalne i edukacyjne. W Kościelnej Wsi, w związku z bezpośrednim sąsiedztwem miasta Kalisza, w ostatnich latach obserwuje się rozwój zabudowy jedno- i wielorodzinnej. Pozostałe miejscowości znajdujące się na terenie Gminy pełnią funkcje wspomagające. Poniżej przedstawiono liczbę budynków i mieszkań w poszczególnych miejscowościach.

Tab. 3. Liczba budynków w poszczególnych miejscowościach Gminy Gołuchów

Lp.	Miejscowość	Liczba budynków i mieszkań
1	Bielawy	54
2	Bogusław	16
3	Bogusławice	41
4	Borczysko	19
5	Cieśle	26
6	Czechel	63
7	Czerminek	76
8	Gołuchów	586
9	Jedlec	171
10	Kajew	77
11	Karsy	111
12	Kościelna Wieś	839

13	Krzywosądów	81
14	Kucharki	71
15	Kuchary	123
16	Macew	33
17	Pleszówka	44
18	Popówek	14
19	Przekupów	14
20	Szkudła	102
21	Tursko	138
22	Wszółów	48
23	Żychlin	47

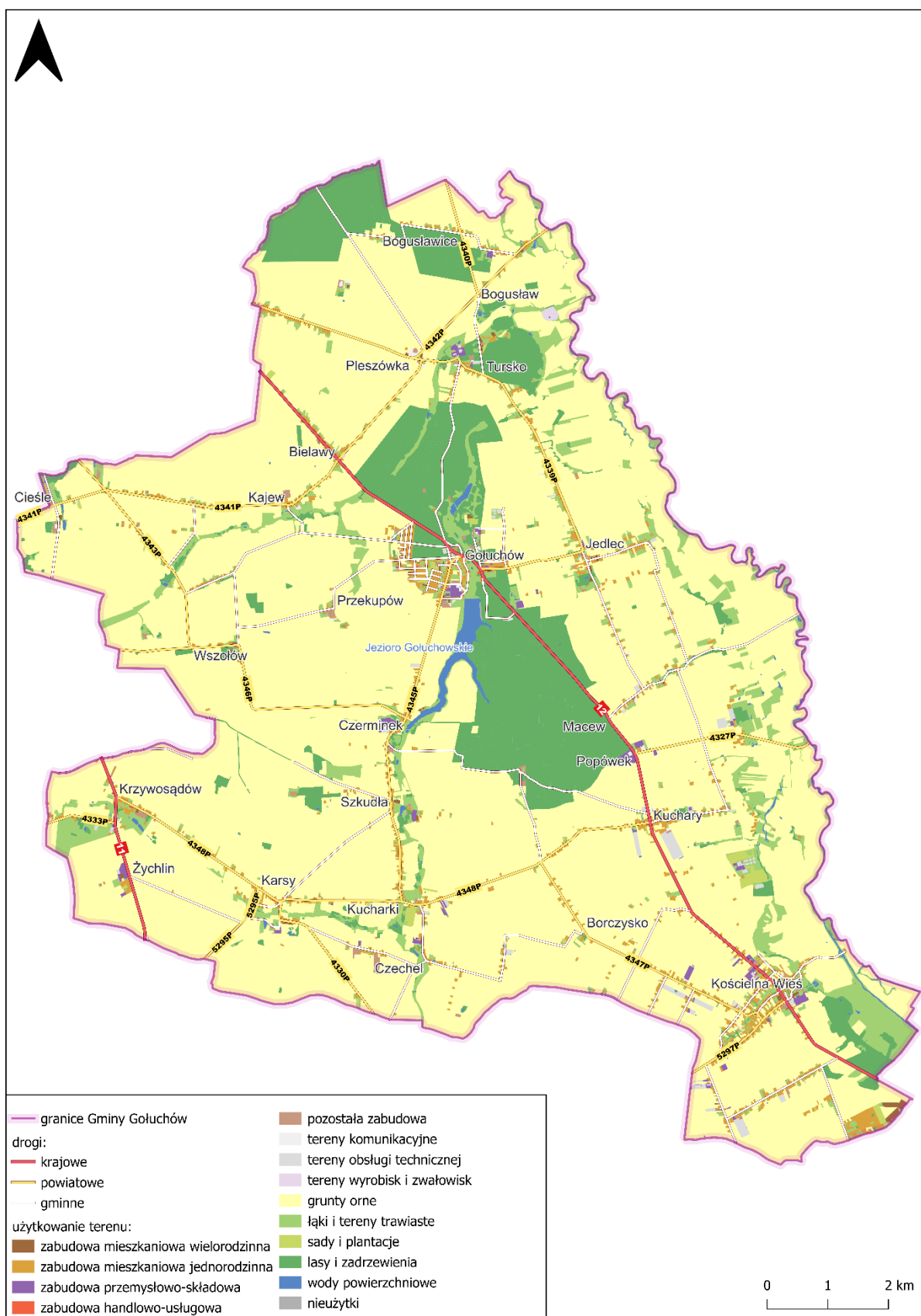
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Gołuchowie.

Jako najbardziej uciążliwe elementy zagospodarowania przestrzennego Gminy Gołuchów wskazuje się część inwestycji rolniczych obejmujących chów i hodowlę zwierząt oraz uciążliwość akustyczną istniejących dróg krajowych.

Gmina podzielona jest na 22 sołectwa: Bielawy, Bogusławice (Bogusław – Bogusławice), Borczysko, Cieśle, Czechel, Czerminek, Gołuchów (Gołuchów – Przekupów), Jedlec, Kajew, Karsy, Kościelna Wieś I, Kościelna Wieś II, Kościelna Wieś III, Krzywosądów (Krzywosądów – Żychlin), Kucharki, Kuchary, Macew, Pleszówka, Popówek, Szkudła, Tursko i Wszółów.

Dodatkowo, Gmina podzielona jest na 16 obrębów ewidencyjnych: Czechel, Czerminek, Gołuchów, Jedlec, Kajew, Karsy, Kościelna Wieś, Kucharki, Kuchary, Krzywosądów, Macew, Szkudła, Tursko, Wszółów, Cieśle i Pleszówka.

Użytkowanie terenu w obrębie Gminy Gołuchów prezentuje poniższa rycina.

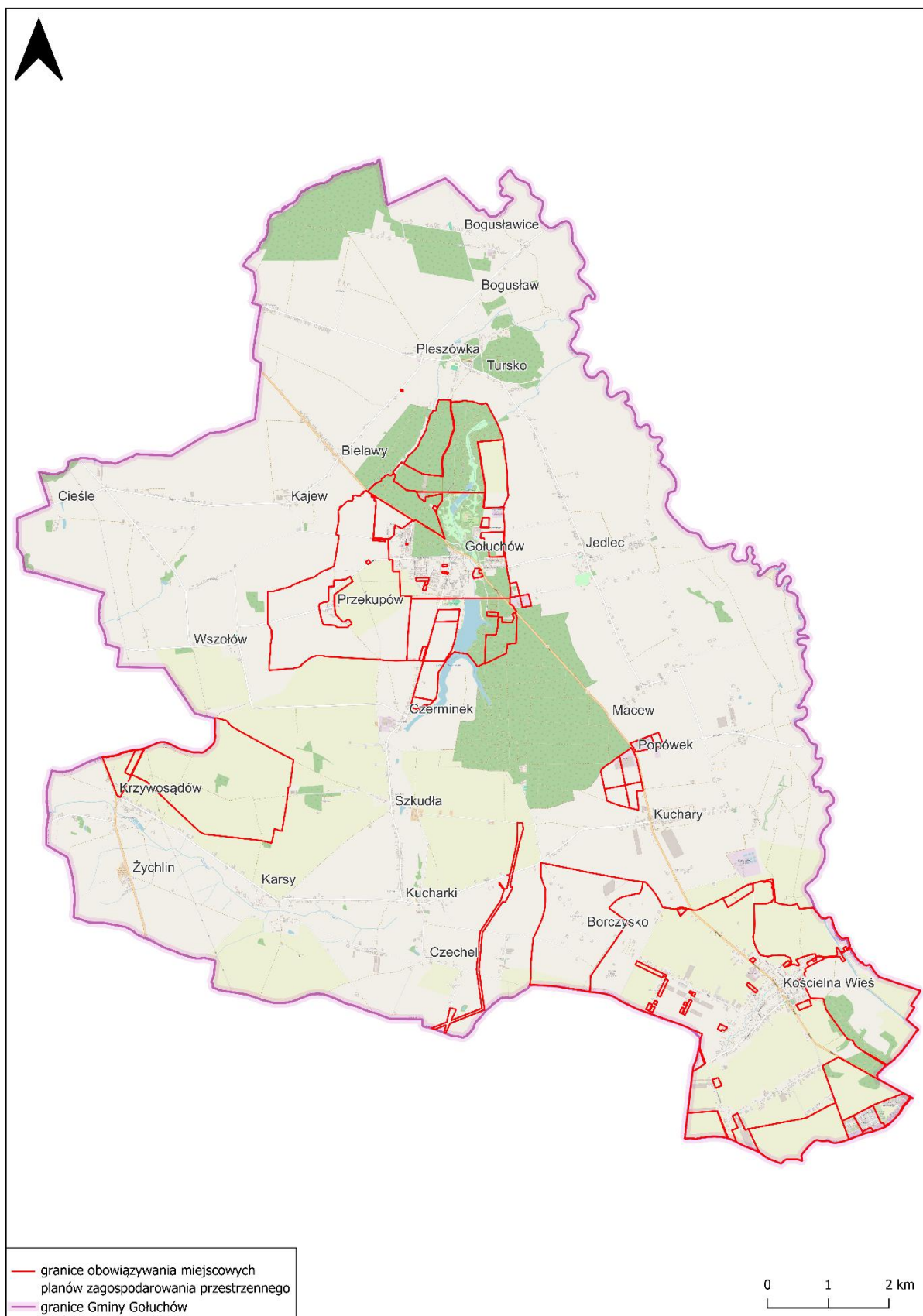
Ryc. 7. Użytkowanie terenu Gminy Gołuchów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Głównym dokumentem regulującym politykę przestrzenną na terenie Gminy Gołuchów do momentu uchwalenia planu ogólnego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP), nazywane dalej Studium. Obowiązująca wersja Studium przyjęta została na mocy Uchwały nr XXX/277/2021 Rady Gminy Gołuchów z dnia 4 listopada 2021 roku. Studium jest dokumentem określającym główne kierunki polityki przestrzennej danej jednostki w zgodności z obowiązującymi celami ponadlokalnej polityki przestrzennej. Zapisy zawarte w Studium stanowią punkt wyjściowy do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, będących aktami prawa miejscowego. Wskazać również należy, że począwszy od 30 czerwca 2026 roku wszystkie obowiązujące SUiKZP zastąpione zostaną przez Plany Ogólne.

W oparciu o zapisy zawarte w SUiKZP sporządzane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP), będące aktami prawa miejscowego, które regulują funkcje oraz sposób użytkowania danego obszaru, a także parametry zabudowy. W momencie opracowywania niniejszej diagnozy w Gminie Gołuchów obowiązuje 30 planów miejscowych. Zgodnie z danymi GUS pod koniec 2023 roku MPZP obejmowały swoim zasięgiem 24,9% powierzchni Gminy, co biorąc pod uwagę możliwości oraz liczbę ludności jednostki stanowi relatywnie wysoki stopień pokrycia. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują swoim zasięgiem przede wszystkim obszary w okolicy miejscowości Gołuchów, Krzywosądów, Borczysko i Kościelna Wieś.

Zakres przestrzenny obowiązujących MPZP prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 8. Zasięg przestrzenny miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Gminie Gołuchów
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Rejestru Urbanistycznego.

Na obszarach nieobjętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego polityka przestrzenna prowadzona jest przez Gminę na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu (tzw. WZ). W latach 2019-2023 w Gminie Gołuchów wydano 371 decyzji, co z kolei stanowiło 18,5% wszystkich decyzji o warunkach zabudowy wydanych na terenie powiatu pleszewskiego. W tym okresie liczba rocznie wydawanych decyzji w Gminie Gołuchów wahała się w przedziale 46-140. Najwięcej decyzji wydano w 2019 roku, a najmniej w 2022 roku. Przeliczając liczbę wydanych decyzji na 1 000 mieszkańców otrzymano wskaźnik, którego średnia roczna wartość w analizowanym okresie wyniosła w Gminie Gołuchów 6,77, a na obszarze powiatu pleszewskiego – 6,47. Wysoka wartość omawianego wskaźnika dla Gminy Gołuchów spowodowana była przede wszystkim wysoką liczbą wydanych decyzji w 2019 roku. W kolejnych latach wskaźnik przyjmował dla Gminy Gołuchów wartości poniżej średniej dla powiatu pleszewskiego. W analizowanym okresie w Gminie Gołuchów wydano 377 pozwoleń na budowę i zgłoszeń z projektem budowlanym (19,2% wszystkich pozwoleń w powiecie pleszewskim). Skala ruchu budowlanego w Gminie jest relatywnie wyższa, niż wynikałoby to z samego potencjału gospodarczego mierzonego liczbą firm. Może to świadczyć o rosnącej atrakcyjności inwestycyjnej Gminy oraz jej funkcji mieszkaniowej i rozwojowej w strukturze powiatu. Wskaźnik liczby wskazanych pozwoleń w relacji do liczby ludności przyjmował w analizowanym okresie wartości w przedziale 4,54-9,18. Tym samym średnia wartość wskaźnika wyniosła dla Gminy Gołuchów 6,84. W tym czasie wartość omawianego wskaźnika dla obszaru powiatu pleszewskiego oscylowała w przedziale 5,62-7,83, a jego średnia wartość wyniosła 6,35. W latach 2019-2023 40,6% wydanych pozwoleń w Gminie Gołuchów dotyczyło nowych budynków mieszkalnych, podczas gdy średnia wartość omawianego wskaźnika w powiecie pleszewskim wynosiła 36,1%. W tym czasie w Gminie Gołuchów 59,4% wydanych pozwoleń dotyczyło budowy nowych budynków zbiorowego zamieszkania oraz niemieszkalnych i obiektów inżynierii lądowej i wodnej, a w powiecie pleszewskim – 63,9%. Gmina Gołuchów odznacza się zatem znacznym ruchem budowlanym na tle powiatu pleszewskiego.

Tab. 4. Ruch budowlany w Gminie Gołuchów w latach 2019-2023 na tle średniej gmin powiatu pleszewskiego

		2019	2020	2021	2022	2023
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu						
ogółem	Gołuchów	140	64	65	46	56
	powiat	508	407	467	294	328
na 1 tys. mieszkańców	Gołuchów	12,99	5,76	5,85	4,15	5,08
	powiat	8,06	6,57	7,57	4,78	5,36
Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym						
ogółem	Gołuchów	67	76	102	82	50
	powiat	355	425	483	358	344
na 1 tys. mieszkańców	Gołuchów	6,22	6,84	9,18	7,40	4,54

	powiat	5,63	6,86	7,83	5,82	5,62
w tym nowe budynki mieszkalne (%)	Gołuchów	53,73	48,68	38,24	30,49	32,00
	powiat	39,72	36,94	38,92	36,31	28,78
w tym nowe budynki zbiorowego zamieszkania oraz niemieszkalne i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (%)	Gołuchów	46,27	51,32	61,76	69,51	68,00
	powiat	60,28	63,06	61,08	63,69	71,22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.4. Walory kulturalno-turystyczne

Gmina Gołuchów, ze względu na występowanie licznych zabytków i atrakcji turystycznych unikatowych w skali kraju, stanowi jeden z najważniejszych kierunków turystycznych zarówno na obszarze Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, jak i całego województwa wielkopolskiego.

Najbardziej rozpoznawalnym obiektem w Gminie jest Zamek w Gołuchowie wybudowany w XVI wieku, a później przebudowany w stylu francuskim przez Izabelę z Czartoryskich Działyńską. Jest jednym z nielicznych zamków w Polsce inspirowanych francuską architekturą i jednym z najpiękniejszych neorenesansowych obiektów w kraju. Obecnie mieści się w nim oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu z bogatą kolekcją dzieł sztuki, mebli i waz greckich. W obiekcie organizowane są wystawy, spotkania i koncerty. Wnętrza Zamku wykorzystywane były również jako plan filmowy, m.in. do realizacji serialu "Królowa Bona" oraz filmu "Akademia Pana Kleksa".

Integralną część zespołu zamkowego stanowi otaczający go park-arboretum o powierzchni około 160 ha. Jest to jeden z największych i najcenniejszych parków krajobrazowych w Polsce. Stworzony został w XIX wieku i jest miejscem, w którym zgromadzono ponad 600 gatunków drzew i krzewów z różnych części świata. Znajdują się w nim pomniki przyrody oraz gatunki rzadko spotykane w polskich warunkach klimatycznych, np. cedry libańskie. Administratorem parku jest Ośrodek Kultury Leśnej, który promuje edukację ekologiczną i leśnictwo poprzez m.in. liczne wystawy i warsztaty. W ramach Ośrodka działa Muzeum Leśnictwa, które tworzy zespół obiektów: Oficyna, Powozownia, Owczarnia, Obora i Dybul. W części kompleksu mieszczą się wystawy poświęcone tematyce leśnej, w tym: przemysł leśny, rola lasu w kształtowaniu kultury, historia leśnictwa w Polsce czy zagadnienia związane z ochroną lasów.

W sąsiedztwie parku-arboretum znajduje się również Pokazowa Zagroda Żubrów, która jest jedną z nielicznych w Polsce. Powstała w ramach programu ochrony żubra i stanowi miejsce, gdzie można z bliska zobaczyć te zwierzęta. W zagrodzie żyją również daniela, koniki polskie i dziki, co sprawia, że jest to atrakcyjne miejsce dla rodzin z dziećmi oraz pasjonatów przyrody.

Ze względu na wysokie atuty tego obszaru, PZPW określa Gminę Gołuchów jako obszar ochrony krajobrazów kulturowych, jako miejsce, w którym znajdują się obiekty o najwyższych wartościach historycznych oraz przebiegają szlaki kulturowe o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym. Cele polityki przestrzennej dla tego obszaru obejmują:

- identyfikację i ocenę krajobrazów oraz określenie przyczyn i kierunków ich zmian, także przez sformułowanie zaleceń w planie wojewódzkim,
- zachęcanie samorządów lokalnych do uwzględnienia kwestii krajobrazowych w odpowiednich dokumentach gminnych,
- zrównoważone użytkowanie przestrzeni, ograniczenie przekształcania terenów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, także nieobjętych ochroną prawną, w tym likwidacji zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, prac zmieniających znacząco rzeźbę terenu, likwidowania i przekształcania zbiorników wodnych oraz obszarów wodnoblotnych,
- rekultywację obszarów zdegradowanych.

W ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Regionalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej wskazuje się na konieczność podnoszenia rangi ochrony najcenniejszych zabytków, w tym zespołu zamkowego i parku w Gołuchowie.

Łącznie na terenie Gminy Gołuchów znajdują się: 24 zabytki nieruchome, 13 zabytków ruchomych oraz 1 zabytek archeologiczny³. W Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami dla Gminy Gołuchów na lata 2022-2025 jako działania priorytetowe wskazano:

1. Rewaloryzację dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy,
2. Ochronę i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego,
3. Badanie i dokumentację dziedzictwa kulturowego oraz promocję i edukację służącą budowaniu tożsamości.

Poniższa tabela prezentuje wykaz zabytków ujętych w Rejestrze zabytków województwa wielkopolskiego.

Tab. 5. Wykaz obiektów nieruchomych wpisanych do Rejestru zabytków województwa wielkopolskiego na terenie Gminy Gołuchów

Miejscowość	Zabytek
Czechel	zespół pałacowy, ok. 1900, nr rej.: 507 z 9.09.1988: - pałacyk, ob. szkoła, - park
Czerminiek	park dworski, 2 poł. XIX, nr rej.: 268/Wlkp/A z 10.01.2006
Gołuchów	zespół zamkowy: - zamek Leszczyńskich, 1560, XVII, 1872-75, nr rej.: As 43 z 29.05.1952 i kl.IV-73/166/54 z 9.09.1954 - pałac Czartoryskich (d. oficyna), 1884, nr rej.: 421/A z 8.04.1975 - budynek administracyjny „kasa”, po 1870, nr rej.: 478/A z 10.04.1986

³ Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Gołuchów na lata 2022-2025

	<ul style="list-style-type: none"> - mauzoleum Izabelli Działyńskiej, 1892, nr rej.: 657/A z 14.12.1992 - park - arboretum, 1853, 1876-1899, nr rej.: 81/A z 16.06.1965 - zespół folwarczny, ul. K.Borowskiego, nr rej.: 1177/Wlkp/A z 20.12.2023 - rządówka, 1887 - budynek mieszkalny z chlewem i kurnikiem, tzw. stary dworek, l. 50. XIX - stajnia-powozownia, 1854-55 - owczarnia, 1849, l. 50 XIX, 1894 - obora, 3 ćw. XIX - teren podwórza gospodarczego
Jedlec	kościół par. pw. św. Floriana, szach.-drewn., poł. XVIII, nr rej.: A.K.I.11a/209 z 6.03.1933 i 545/A z 31.12.1991
	park dworski, poł. XIX, nr rej.: 733/A z 5.12.1996
Kajew	park dworski, XIX, nr rej.: 1050/Wlkp/A z 16.04.2018
Kościelna Wieś	kościół pw. św. Wawrzyńca, 2 poł. XII, 1760, 1877, nr rej.: 64 z 23.09.1930
Krzywosądów	wiatrak „koźlak”, 1883, 1973, nr rej.: 958/Wlkp/A z 31.03.2015
Kucharki	kościół pw. Świętej Trójcy, drewn., 1754, nr rej.: kl.IV-73/57/54 z 19.05.1954
	dzwonnica, drewn., XVIII, nr rej.: jw.
Kuchary	kościół pw. św. Bartłomieja, drewn., 1686, nr rej.: kl.IV-73/58/54 z 19.05.1954
	zespół dworski:
	- dwór, szach, pocz. XIX, 1880, nr rej.: 58/54 z 21.05.1954 i 582/A z 22.01.1991
	- park, pocz. XIX, nr rej.: 531/A z 6.03.1990
	- spichrz, 1812, 1872, nr rej.: 1096/A z 29.04.1970
Szkudła	zespół pałacowy, ok. 1880:
	- pałac, nr rej.: 1513/A z 11.04.1974
	- park, nr rej.: 1547/A z 7.04.1974
Tursko	kościół par. pw. św. Andrzeja, 1777-86, nr rej.: AK-I-11a/210 z 7.03.1933 i 549/A z 31.12.1991
	ogrójec, XVIII, nr rej.: 1607/A z 16.09.1974
Wszolów	spichrz dworski, 1871, nr rej.: 502 z 16.08.1988

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru zabytków nieruchomości województwa wielkopolskiego opracowanego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Potencjał turystyczny obszaru wzbogacają również walory przyrodnicze wraz z istniejącą infrastrukturą rekreacyjną. Jednym z nich jest Jezioro Gołuchowskie o powierzchni około 51 ha, przy którym znajduje się kąpielisko, plaża, wypożyczalnia sprzętu wodnego (kajaków, rowerów wodnych), punkty gastronomiczne, miejsca piknikowe, ośrodek wypoczynkowy oraz pole namiotowe i kempingowe. Atrakcją przyrodniczą Gminy jest również Kamień św. Jadwigi – największy w Wielkopolsce i szósty, co do wielkości w kraju głaz narzutowy stanowiący pozostałość po epoce lodowcowej. Zaliczony jest do pomników przyrody. Jest to różowy granit średnioziarnisty o obwodzie 22 m i wysokości 5,5 metra. Zgodnie z lokalną legendą, pod kamieniem ukryty ma być skarb. Jedna z legend głosi również, że kamień ten miał rzucić diabeł na Kalisz, gdy wściekł się na jego mieszkańców. Kamień miał być zbyt ciężki nawet dla diabła, w wyniku czego porzucił go w lesie pod Gołuchowem.

Gmina oferuje także liczne szlaki piesze i rowerowe, prowadzące przez malownicze tereny leśne i wiejskie, które pozwalają odkrywać lokalne atrakcje w bliskim kontakcie z naturą:

Trasy rowerowe:

- trasa zielona: Popówek – Macew – Jedlec – Gołuchów – Tursko – Pleszówka (stanowi część Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej Poznań – Siemianowice),
- trasa czerwona: Gołuchów – Jedlec – Macew – Popówek – Kuchary – Gołuchowski Ośrodek Turystyki i Sportu,
- trasa fioletowa: Gołuchów – Kościelna Wieś – Borczysko – Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS – Kamień św. Jadwigi – Groby – Gołuchowski Ośrodek Turystyki i Sportu,
- trasa granatowa: Gołuchów – Kuchary – Kucharki – Szkudła – Czerminek – Gołuchów,
- trasa niebieska: Gołuchów – Czerminek – Wszół – Przekupów – Gołuchów.

Szlaki piesze:

- szlak niebieski: Gołuchów – Kuchary,
- szlak żółty: Gołuchów – Kucharki – Sobótka,
- szlak czerwony: Gołuchów – Tursko – Grodzisko,
- szlak żółty: Pleszew – Lenartowice – Tursko.

Na terenie Gminy – w miejscowości Bogusław rozpoczyna się 25 km szlak kajakowy, który kończy się w miejscowości Nowa Wieś w Gminie Gizaki.

Ponadto, na terenie Gminy znajduje się baza gastronomiczna składają się zarówno z restauracji dysponujących salami bankietowymi dla więcej niż 100 gości, ale także lokale mniejsze, w tym dostępne sezonowo. Potencjał turystyczny Gminy wzmacniany jest przez bazę noclegową, obejmującą m.in. domki letniskowe, pole namiotowe, pole kempingowe i gospodarstwa agroturystyczne.

1.5. Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze w znaczący sposób wpływać mogą na potencjał rozwojowy jednostki samorządu terytorialnego oraz determinować charakter programowanych kierunków rozwoju. Warunki atmosferyczne, ukształtowanie terenu, budowa geologiczna czy zbiorniki wodne wpływać mogą na atrakcyjność turystyczną, warunki do uprawy rolniczej, rozwój sektora OZE czy eksploatację surowców mineralnych. Walory przyrodnicze mogą zatem znacząco oddziaływać na stan gospodarki lokalnej.

Ukształtowanie powierzchni i rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski (Solon i inni) na podstawie pracy Kondrackiego, Gmina Gołuchów położona jest w megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa, w prowincji Niż Środkowoeuropejski, w subprowincji Nizina Środkowopolska, w makroregionie Nizina Południowowielkopolska oraz w mezoregionie Wysoczyzna Kaliska.

Na jej obszarze wyróżniają się dwie struktury: dolina Prosny i wysoczyzna morenowa poprzecinana dolinami mniejszych rzek. Ponadto wyróżnić można 4 typy krajobrazu: jeziorno-leśny, zurbanizowany, rolniczy oraz łąkowy, który występuje głównie w dolinie rzeki Prosny.

W podłożu do głębokości 80 metrów zalegają utwory czwartorzędowe, głównie plejstocenyjskie gliny morenowe i piaski wodno-lodowcowe. Doliny natomiast wypełnione są przede wszystkim utworami rzecznyymi holocenu, wśród których przeważają piaski i namuły rzeczny oraz torfy.

Wody powierzchniowe i podziemne

Teren Gminy Gołuchów odznacza się dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną. Należy do zlewni rzeki Prosny, będącego lewym dopływem Warty. Rzeka ta stanowi wschodnią granicę Gminy. Wzdłuż jej koryta znajdują się starorzecza odcięte od rzeki oraz liczne meandry. Oprócz Prosny przez teren Gminy przepływają rzeki Trzemna (zwana również Ciemną) oraz Giszka. Prosna oraz pozostałe cieką charakteryzują się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania. Na odcinku rzeki Prosny przepływającym przez teren Gminy zlokalizowane są 2 budowle hydrotechniczne: jaz w Kościelnej Wsi oraz jaz Jastrzębniki. W dolinie Prosny nieopodal Kościelnej Wsi powstała także mała elektrownia wodna. Centralną część Gminy obejmuje Dolina rzeki Ciemnej, która odznacza się szczególnym bogactwem występującej tam flory i fauny.

Według podziału na jednolite części wód powierzchniowych Gmina Gołuchów należy do JCWP o numerach:

- RW600011184933,
- RW60001018474,
- RW600010184949,
- RW6000091849329,
- RW600010184921.

Największym powierzchniowym zbiornikiem wodnym znajdującym się na obszarze Gminy jest zlokalizowane na południe od miejscowości Gołuchów jezioro Gołuchowskie, którego dopływ stanowi rzeka Trzemna.

Stan wszystkich wód powierzchniowych na terenie Gminy zaklasyfikowany został jako zły. Dodatkowo, pod względem potencjału ekologicznego znaczną część jednolitych części wód powierzchniowych uznaje się za słaby bądź umiarkowany⁴.

Na terenie Gminy Gołuchów występują także znaczne zasoby wód podziemnych. Najstarszy użytkowy poziom wodonośny znajduje się w utworach górnourajskich, którego wody

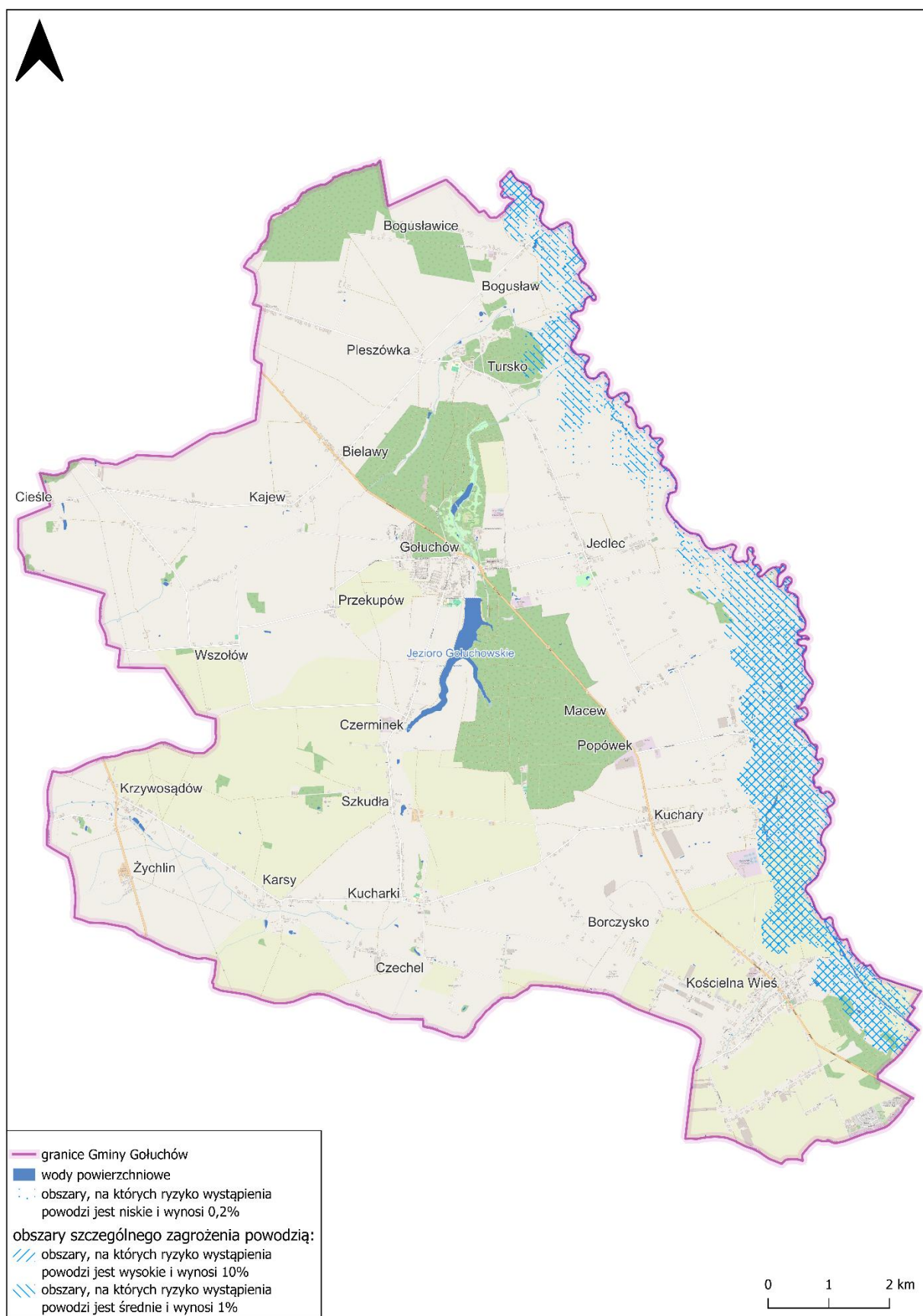
⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Gołuchów na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

odznaczają się ciśnieniem subartezyjskim i artezyjskim. Całość obszaru Gminy należy do jednolitej części wód podziemnych o nr GW600081. Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Gołuchów stan chemiczny, ilościowy oraz status wód powierzchniowych uznaje się za dobry.

W granicach Gminy Gołuchów znajdują się obszary niskiego, średniego oraz wysokiego zagrożenia wystąpieniem powodzi. Obszary te znajdują się we wschodniej części Gminy i przebiegają wzdłuż koryta rzeki Prosny.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego wskazano Gminę Gołuchów jako obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy. Jako główne cele polityki regionalnej dla tego obszaru wskazano m.in. zwiększenie skali sztucznej retencji, modernizację i rozbudowę budowli hydrotechnicznych oraz zadrzewienia i zalesianie.

Podmiotem odpowiedzialnym za konserwację rowów oraz usuwanie awarii drenarskich na terenie Gminy Gołuchów jest Gminna Spółka Wodna „Gołuchów”.

Ryc. 9. Sieć hydrologiczna i obszary zagrożenia powodzią na terenie Gminy Gołuchów
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych hydroportalu.

Flora i fauna

Pośród silnych stron Gminy Gołuchów wskazać należy na bogate zasoby fauny i flory, występujące w szczególności w dolinie rzeki Prosny oraz dolinie rzeki Trzemna. Wskazać należy na liczne występowanie gatunków lęgowych i ssaków zamieszkujących lasy gołuchowskie oraz arboretum i dolinę rzeki Trzemna.

Warunki klimatyczne

Amplitudy temperatur w Gminie Gołuchów są mniejsze od przeciętnych w Polsce. Średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi około 7,7°C. Najzimniejszym miesiącem w roku jest luty, w którym średnia temperatura wynosi -2,9°C, a najcieplejszym lipiec (średnia temperatura wynosi ok. 17,9°C). W ciągu roku występuje około 36 dni upalnych, w których średnia dobową temperatura przekracza 25°C. Okres wegetacyjny trwa na tym obszarze około 220 dni. Opady atmosferyczne są natomiast niższe niż średnia dla województwa wielkopolskiego.

Jakość powietrza

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi badania jakości powietrza dla terenu całej Polski. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu co roku publikuje raport dotyczący rocznej oceny jakości powietrza na terenie województwa wielkopolskiego. W ramach przeprowadzonego badania region podzielony zostaje na 3 strefy w oparciu o następujące kryteria:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tys.,
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Tym samym badanie na terenie województwa wielkopolskiego przeprowadza się z podziałem na strefy:

- aglomeracji poznańskiej,
- miasta Kalisz,
- strefy wielkopolskiej.

Gmina Gołuchów należy do strefy wielkopolskiej, dla której w 2023 roku stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych norm stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

Na terenie Gminy znajduje się czujnik powietrza zlokalizowany na budynku przy ul. Czartoryskich 12. Jego odczyty wskazują na występowanie na tym obszarze przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5.

Złoża kopalin

Na terenie Gminy Gołuchów znajdują się 2 zarejestrowane złoża kopalin, zlokalizowane w okolicach miejscowości Bogusław. Większe z nich zajmuje powierzchnię ponad 28 ha i złożone jest głównie z surowców ilastych ceramiki budowlanej. Mniejsze zajmuje natomiast powierzchnię 0,5 ha i dominują w nim głównie piaski i żwiry. Żadne ze złóż nie znajduje się obecnie w eksploatacji.

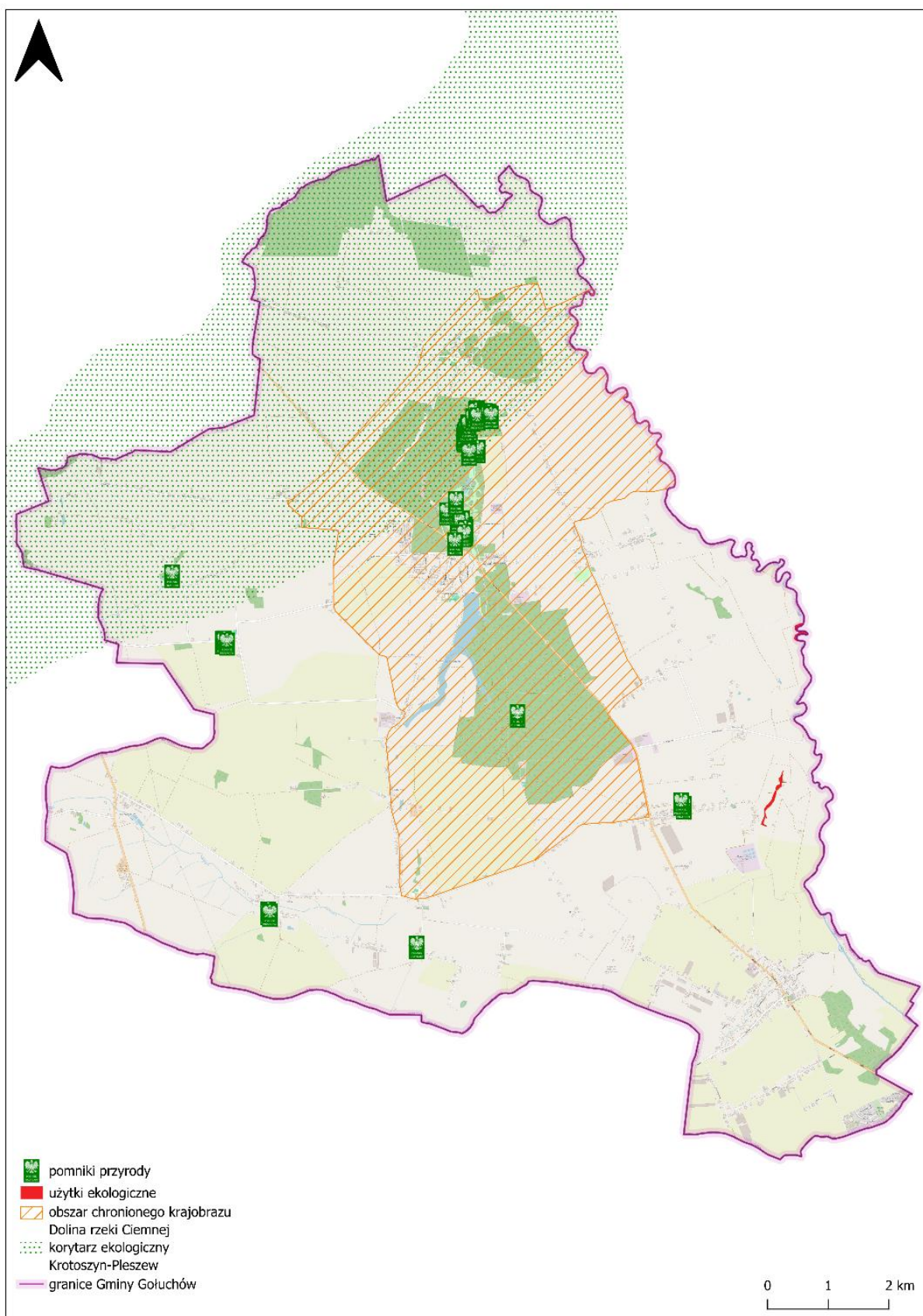
Ochrona przyrody

Ochrona przyrody na obszarze Gminy Gołuchów prowadzona jest w oparciu o zapisy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Zgodnie z przytoczoną ustawą za ochronę przyrody uznaje się zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składów, co odbywa się w oparciu o formy ochrony przyrody.

Według danych Centralnego Rejestru Form Ochrony przyrody na obszarze Gminy Gołuchów występują następujące formy ochrony przyrody:

- **obszar chronionego krajobrazu Dolina rzeki Ciemnej** (PL.ZIPOP.1393.OCHK.143) o powierzchni 3 500 ha – atrakcyjność przyrodnicza obszaru kształtowana jest przez znajdujące się na omawianym obszarze Arboretum. W obrębie obszaru chronionego krajobrazu Doliny rzeki Ciemnej (Trzemnej) występuje znaczne bogactwo fauny i flory,
- **użytek ekologiczny Jeziorko** zlokalizowany w miejscowości Kuchary (PL.ZIPOP.1393.UE.3020052.22) o powierzchni 3,64 ha – ustanowiony został w 2006 roku celem ochrony chronionych gatunków ptaków,
- **użytek ekologiczny Zakola** (PL.ZIPOP.1393.UE.3020052.245) o powierzchni 1,24 ha – ustanowiony został w 2015 roku w celu zachowania w stanie nienaruszonym starorzecza rzeki Prosny w postaci odciętych zakoli rzecznych,
- 30 pomników przyrody.

Dodatkowo, przez teren Gminy przebiega korytarz ekologiczny Krotoszyn – Pleszew.

Ryc. 10. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Gołuchów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody.

CZĘŚĆ 2: SYTUACJA GOSPODARCZA

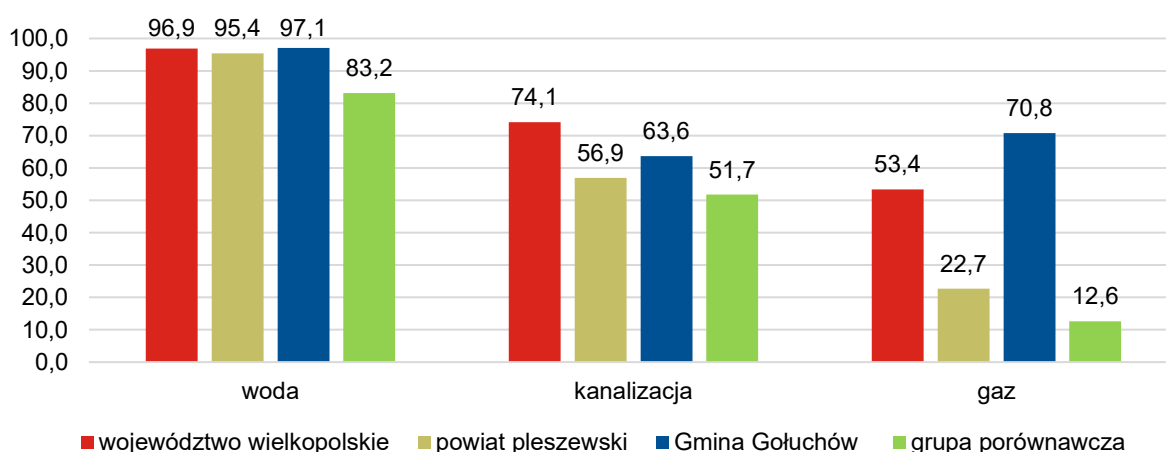
2.1. Infrastruktura techniczna i ochrona środowiska

Stan techniczny oraz poziom rozbudowania infrastruktury technicznej jest czynnikiem mogącym w sposób znaczący oddziaływać na środowisko naturalne oraz komfort życia mieszkańców gminy. W skrajnym przypadku, jej zły stan bądź niska dostępność, prowadzić mogą do obniżenia walorów środowiska naturalnego, związanych z przedostawaniem się zanieczyszczeń lub ich likwidacją w sposób niezgodny z prawem. Tym samym konieczne jest zdiagnozowanie stanu oraz dostępności infrastruktury technicznej na terenie Gminy Gołuchów.

2.1.1. Urządzenia sieciowe i energia ciepła

Dostępność infrastruktury sieciowej stanowi jeden z podstawowych czynników wpływających na atrakcyjność osiedleńczą i potencjał inwestycyjny gminy oraz poziom życia mieszkańców. Zgodnie z danymi GUS w 2023 roku długość eksploatowanej sieci wodociągowej w Gminie Gołuchów wynosiła 152 km. Dostęp do niej miało 97,1% mieszkańców. Na terenie powiatu pleszewskiego w tym czasie dostęp do sieci wodociągowej posiadało 95,4% mieszkańców, na terenie województwa wielkopolskiego – 96,9%, a wśród gminy stanowiących grupę porównawczą – 83,2%. Gmina Gołuchów odznacza się zatem wysokim odsetkiem osób korzystających z instalacji wodociągowej. Na terenie Gminy znajduje się 5 stacji uzdatniania wody, które zlokalizowane są w: Gołuchowie, Czechlu, Kucharach, Kucharkach i Tursku. Najwięcej wody pozyskiwane może być w Hydroforni w Tursku, której dobowa maksymalna zdolność produkcyjna wynosi ponad 2 500 tys. m³. Największą średnią dobową produkcją wody odznacza się natomiast Hydrofornia Czechel (średnio 665 m³/dobę). Działania w zakresie rozwoju sieci wodociągowej na terenie Gminy opierają się obecnie głównie na rozbudowie istniejącej sieci oraz wymianie przestarzałych elementów infrastruktury. Dostępność sieci kanalizacyjnej, oprócz wygody mieszkańców, posiada również znaczny wpływ na stan środowiska naturalnego. Brak dostępu do sieciowej infrastruktury kanalizacyjnej wiązać się może z degradacją stanu środowiska przyrodniczego, spowodowanej przedostaniem się nieczystości płynnych do gleby za pośrednictwem niesprawnych prywatnych instalacji bądź opróżniania ich w sposób niezgodny z prawem. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na jej terenie w 2023 roku wynosiła natomiast 80,4 km, a dostęp do niej miało 63,6% jej mieszkańców. Omawiany wskaźnik dla obszaru powiatu pleszewskiego przybrał wartość 56,9%, a województwa wielkopolskiego – 74,1%. W tym czasie udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w grupie porównawczej kształtował się na średnim poziomie 51,7%. Poziom skanalizowania Gminy należy zatem uznać za dobry. W 2023 roku

udzielono dotacji o wartości 7 500 zł na budowę 3 przydomowych oczyszczalni ścieków. W miejscowości Gołuchów zlokalizowana jest biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków, która jest w stanie rocznie oczyścić 235 tys. m³ ścieków. Średnio dobowo przez oczyszczalnię w Gołuchowie przepływa 645 m³ nieczystości płynnych. Obecnie trwa rozbudowa oczyszczalni, której celem jest zwiększenie jej przepustowości do 968 m³/dobę. Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje: przebudowę głównej sieciowej przepompowni ścieków, wymianę sitopiaskownika, modernizację przepompowni obiektowej P-1, budowę trzeciego reaktora biologicznego SBR-3, wydłużenie istniejącej infrastruktury komunikacyjnej na terenie oczyszczalni, rozbudowę komory rozdziału ścieków oczyszczonych po reaktorach SBR, budowę stacji dmuchaw z wyposażeniem i adaptację istniejącego budynku na magazyn. W Kucharach znajduje się również oczyszczalnia ścieków należąca do Spółki Wodno-Ściekowej „Prosna” z siedzibą w Kaliszu, która odbiera nieczystości z terenu Gminy Gołuchów (miejscowości Kościelna Wieś i Kuchary), Nowe Skalmierzyce i Kalisz. W oczyszczalni w Kucharach funkcjonuje biogazownia, która produkuje biogaz poprzez fermentację osadów ściekowych. Gmina Gołuchów sukcesywnie rozbudowuje posiadaną sieć kanalizacyjną. Obecnie trwają prace związane z budową kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Czechel, Wszółów, Jedlec i Borczysko, natomiast planowane jest również rozpoczęcie robót w Pleszówce. Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Gołuchów jest Zakład Usług Komunalnych (ZUK). W 2024 roku przychody netto ZUK z podstawowej działalności operacyjnej wynosiły 8,4 mln zł, a koszty działalności operacyjnej – 8,2 mln zł. W 2023 roku długość czynnej sieci gazowej w Gminie Gołuchów wynosiła 93,6 km. Dostęp do niej miało w tym czasie 70,8% mieszkańców Gminy, co było wynikiem powyżej średniej dla powiatu (22,7%) i województwa (53,4%) oraz grupy porównawczej (12,6%).

Ryc. 11. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Gołuchów w 2023 roku na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Gołuchów planuje realizację przedsięwzięcia dotyczącego termomodernizacji placówek szkolno-przedszkolnych w miejscowościach Gołuchów, Tursko, Kościelna Wieś i Kucharki, w których stosowane jest ogrzewanie gazowe.

Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków w 2023 roku na terenie Gminy Gołuchów najpowszechniej stosowanym indywidualnym źródłem energii był węgiel kamienny (53,3% wszystkich indywidualnych źródeł). Powszechnie stosowanym źródłem był również gaz ziemny (24,1%) i biomasa (11,9%).

Tab. 6. Struktura indywidualnych źródeł ciepła na terenie Gminy Gołuchów w 2023 roku

Nośnik energii	Liczba źródeł	Udział
węgiel kamienny	1 968	53,3%
gaz ziemny	890	24,1%
olej opałowy	11	0,3%
biomasa, w tym drewno	441	11,9%
ciepło sieciowe (lokalne kotłownie, elektrociepłownie, biogazownie, spalarnie odpadów)	13	0,4%
energia elektryczna	259	7%
energia słoneczna (kolektory słoneczne)	38	1%
energia geotermalna (pomp ciepła)	72	2%
Razem:	3692	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Wymiana wszystkich kotłów zasilanych paliwami stałymi na terenie Gminy Gołuchów szacunkowo kosztować ma 40,6 mln zł⁵.

2.1.2. Gospodarka odpadami

Gmina Gołuchów oraz 22 inne gminy należą do Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”, którego siedziba mieści się w Kaliszu. Zgodnie ze statutem, celem związku jest prowadzenie gospodarki komunalnej z zakresu odbioru i gospodarowania odpadami. Na podstawie zawartej umowy, w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2026 r. za odbiór odpadów z terenu Gminy Gołuchów odpowiedzialne jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych z Kalisza. Zbieranie odpadów komunalnych odbywa się z podziałem na 5 frakcji: papier, szkło, tworzywa sztuczne, odpady biodegradowalne oraz odpady zmieszane. Papier, szkło i tworzywa sztuczne odbierane są raz w miesiącu w przypadku zabudowy jednorodzinnej i raz na dwa tygodnie w przypadku zabudowy wielorodzinnej. Odpady biodegradowalne od kwietnia do października odbierane są z częstotliwością raz na dwa tygodnie w wypadku zabudowy jednorodzinnej i raz na tydzień w przypadku zabudowy wielorodzinnej, a od listopada do marca raz na miesiąc w przypadku zabudowy jednorodzinnej i raz na dwa tygodnie w przypadku zabudowy wielorodzinnej. Odbiór odpadów zmieszanych odbywa się

⁵ Strategia rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku

natomiast nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie w przypadku zabudowy jednorodzinnej i nie rzadziej niż raz na tydzień w przypadku zabudowy wielorodzinnej. Za zagospodarowanie odpadów odpowiada natomiast Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw” w Kaliszu. Natomiast przy ul. Biberona 8 w Gołuchowie znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W latach 2020-2024 liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Gołuchów wzrosła z 10 301 do 10 371. W tym czasie wzrosła również ilość zbieranych odpadów z 3 611,51 Mg do 4 397,03 Mg. Tym samym miał miejsce wzrost ilości odpadów przypadających na 1 mieszkańca z 350 kg w 2020 roku do 420 kg w 2024 roku. W analizowanym okresie udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów oscylował w przedziale 44-47%. W 2020 roku poziom recyklingu w Gminie, rozumiany jako poziom przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł ponad 72%. W latach 2020 i 2021 100% odpadów budowlanych i rozbiórkowych poddanych zostało recyklingowi. W tym okresie Gmina Gołuchów spełniła również oczekiwany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do biodegradacji. Omawiany wskaźnik wyniósł w 2020 roku 8,39%, a w 2021 roku – 26,34%. Miejsce miał zatem znaczny wzrost masy przekazanych do składowania odpadów komunalnych, które ulegają biodegradacji. Od 2021 roku kontroli podlega poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W całym analizowanym okresie w Gminie Gołuchów spełniono wyznaczony w sposób progresywny cel, który wzrósł z 20 do 45%. Omawiany wskaźnik dla Gminy w 2021 i 2022 roku wyniósł ponad 37%, a w 2024 roku – ponad 51%.

Tab. 7. Stan gospodarki odpadami w Gminie Gołuchów w latach 2020-2024

		2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		10 301	10 273	10 556	10 370	10 371
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		3 611,51	3 854,14	3 729,90	4 016,58	4 397,03
zmieszane		1 907,74	1 980,10	1 951,52	2 149,07	2 332,42
segregowane		1 703,77	1 874,04	1 778,38	1 867,51	2 064,61
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		47%	49%	48%	46%	47%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca (t)		0,35	0,38	0,35	0,39	0,42
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	gmina	72,38	x	x	x	x
	wymagany	50	x	x	x	x
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	gmina	100	100	x	x	x
	wymagany	70	70	x	x	x

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	gmina	8,39	26,34	x	x	x
	wymagany	<35	<35	x	x	x
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (%)	gmina	x	37,29	37,29	41,64	51,14
	wymagany	x	>20	>25	>35	>45

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

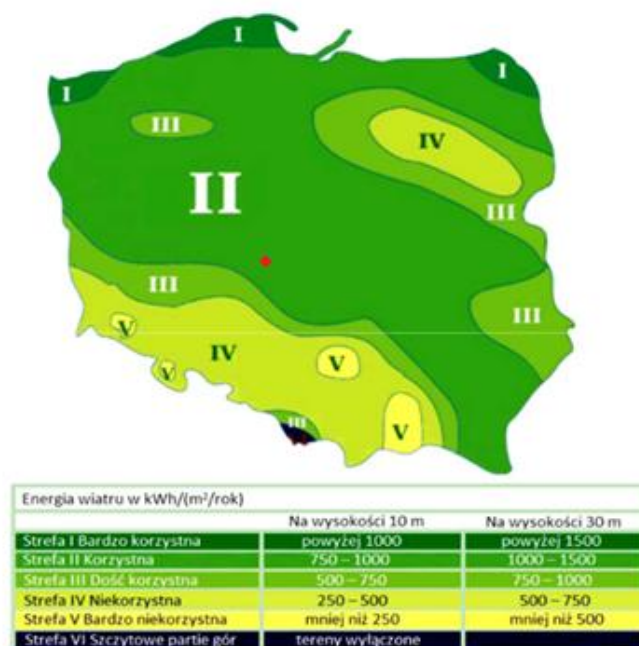
Przeprowadzona analiza wskazuje, że na terenie Gminy Gołuchów nie występują znaczne problemy związane z gospodarowaniem odpadów komunalnych. W Gminie spełniane są wyznaczone cele recyklingu i ponownego wykorzystania materiałów. Kwestią wartą uwagi jest natomiast nieproporcjonalny wzrost ilości odpadów komunalnych w relacji do wzrostu liczby osób objętych systemem gospodarowania odpadami oraz zmniejszanie się udziału zebranych odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów. Świadczy to o wzmożeniu konsumpcji, a co za tym idzie – produkcji odpadów komunalnych, a także o niewystarczającej świadomości ekologicznej mieszkańców dotyczącej segregacji odpadów.

2.1.3. Odnawialne źródła energii

Idea prowadzenia rozwoju w sposób zrównoważony oraz ekologicznej transformacji energetycznej stała się istotnym elementem debaty publicznej. Coraz większy nacisk kładziony jest zatem na sposób oraz termin w jakim gospodarka osiągnąć ma neutralność klimatyczną. Prowadzi to do wzrostu znaczenia odnawialnych źródeł energii (OZE), będących technologiami umożliwiającymi generowanie prądu elektrycznego bez trwałego zużycia zasobów oraz emitowania zanieczyszczeń do atmosfery. W związku z uwarunkowaniami geograficznymi Polski, najszybciej rozwijającymi się technologiami OZE są instalacje wykorzystujące energię wiatrową, słoneczną oraz geotermalną.

Poniższa rycina prezentuje potencjał energii wiatrowej w Polsce na wysokości 10 i 30 metrów w podziale na 6 stref. Gmina Gołuchów znajduje się na obszarze Strefy II Korzystnej, charakteryzującej się sprzyjającymi warunkami do instalacji siłowni wiatrowych. Potencjał energetyczny na omawianym obszarze oscyluje w przedziale 750-1000 kWh/(m²/rok) na wysokości 10 metrów i 1000-1500 kWh/(m²/rok) na wysokości 30 metrów.

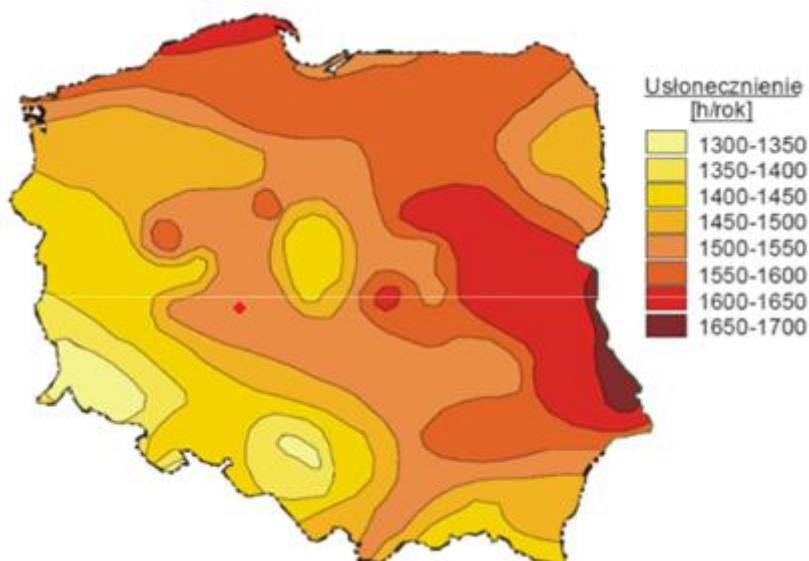
Na terenie Gminy Gołuchów zlokalizowane są 2 farmy wiatrowe w miejscowościach Karsy i Cieśle.

Ryc. 12. Energia wiatru w Polsce w kWh/(m²/rok) na wysokości 10 i 30 metrów

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007, na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW.

Poniższa mapa prezentuje średnie roczne sumy usłonecznienia na obszarze Polski, co odzwierciedla potencjał danego obszaru do rozwoju energetyki słonecznej. Gmina Gołuchów znajduje się na obszarze, na którym średnie sumy usłonecznienia w ciągu roku oscylują w przedziale 1500-1550 h/rok. Na jej terenie znajduje się 12 gminnych instalacji fotowoltaicznych zlokalizowanych na stacjach uzdatniania wody, szkołach, hali widowiskowo-sportowej, oczyszczalni ścieków oraz sali wiejskiej w Tursku. Dodatkowo na jej obszarze znajduje się szereg indywidualnych inwestycji fotowoltaicznych.

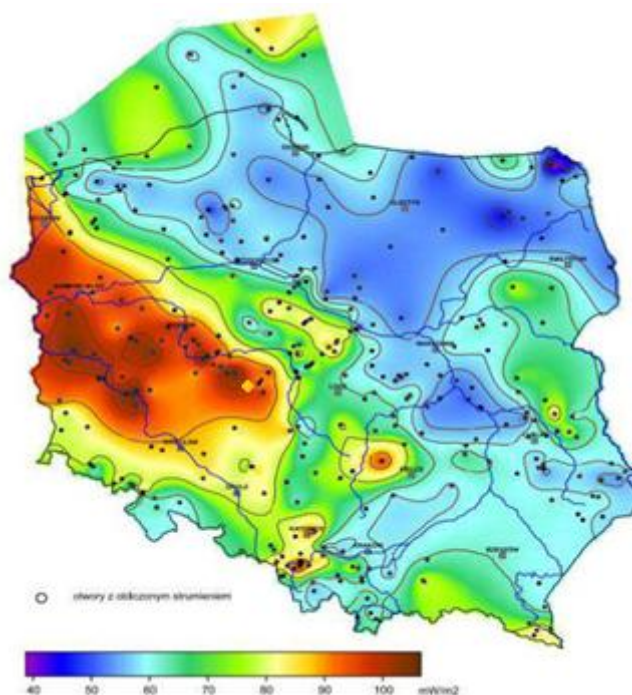
Ryc. 13. Średnie roczne sumy usłonecznienia w Polsce

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007, na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW.

Energię geotermalną rozumieć należy jako energię ciepłą wnętrza Ziemi. Energię tą dzieli się w zależności od głębokości, z której jest eksploatowana na dwa typy:

- geotermię płytką (energia pobierana jest z głębokości do 100 m za pomocą pomp ciepła),
- geotermię głęboką (energia pobierana jest z wnętrza Ziemi, na głębokości kilku kilometrów).

Gmina Gołuchów zlokalizowana jest na środkowym zachodzie Polski, a więc obszarze posiadającym korzystne uwarunkowania do rozbudowy sieci instalacji wykorzystujących energię geotermalną.

Ryc. 14. Mapa rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego na obszarze Polski

Źródło: <https://www.mos.gov.pl/> (Szewczyk & Gientka, 2009).

Dodatkowo, na rzece Prośnie nieopodal miejscowości Kościelna Wieś zlokalizowana jest elektrownia wodna o mocy 75 kW.

Przeprowadzona analiza pozwala zakładać, że Gmina Gołuchów odznacza się korzystnymi uwarunkowaniami do rozwoju OZE. Dotyczy to szczególnie siłowni wiatrowych oraz instalacji geotermalnych.

2.1.4. Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Ostatnim obowiązującym w Gminie Gołuchów dokumentem strategicznym, którego celem była koordynacja działań własnych z zakresu ochrony środowiska i przyrody był Program Ochrony Środowiska dla Gminy Gołuchów na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

W celu ochrony środowiska przyrodniczego w Gminie Gołuchów wydano szereg decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Gmina Gołuchów prowadzi działania edukacyjne związane z ochroną środowiska. Szczególny nacisk kładziony jest na poprawę jakości powietrza. Prowadzone są spotkania informacyjne z mieszkańcami, które odbywają się między innymi w trakcie imprez plenerowych. Każdy mieszkaniec otrzymał również pod swój adres zamieszkania broszurę informacyjną zawierającą niezbędne informacje do złożenia wniosku w programie „Czyste Powietrze”. Edukacja ekologiczna prowadzona jest również za pośrednictwem spotkań edukacyjnych w grupach przedszkolnych, co umożliwia budowanie postaw prośrodowiskowych w najmłodszej grupie mieszkańców.

2.2. Gospodarka lokalna

2.2.1. Przedsiębiorczość

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa określa Gminę Gołuchów jako obszar wiejski uczestniczący w procesach rozwojowych na terenie Wielkopolski, a co za tym idzie, bierze ona udział w postępującej integracji funkcjonalnej z dominującymi ośrodkami miejskimi. Gmina Gołuchów stanowi zatem integralną i istotną część gospodarki w obrębie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. PZPW określa dla obszarów wiejskich uczestniczących w procesach rozwojowych szereg celów polityki regionalnej, nastawionych przede wszystkim na wzrost kapitału społecznego, rozwój gospodarczy oraz promocję turystyczną i kulturową obszaru.

Liczba podmiotów gospodarczych związana jest z sytuacją na lokalnym rynku pracy oraz odzwierciedla sytuację gospodarczą gminy. Stanowi ona również wyraz przedsiębiorczości lokalnych mieszkańców, rozumiany jako stopień ich zaangażowania w aktywne kształtowanie gospodarki lokalnej. Pod koniec 2019 roku w Gminie Gołuchów zarejestrowane były 1 052 podmioty gospodarcze, a na obszarze powiatu pleszewskiego – 6 089. Tym samym przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Gołuchów stanowiły 17,3% wszystkich podmiotów gospodarczych działających w gminach powiatu pleszewskiego. Według stanu na koniec 2023 roku liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw w Gminie Gołuchów wzrosła do 1 233, a na obszarze powiatu pleszewskiego do 6 848. Udział podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Gołuchów w ogólnej liczbie podmiotów zarejestrowanych na obszarze powiatu pleszewskiego wzrósł do 18%. Należy również zauważyć, że w analizowanym okresie Gmina Gołuchów była druga w powiecie pod względem liczby działających podmiotów gospodarczych, ustępując jedynie Gminie Pleszew, w której zarejestrowane było co drugie przedsiębiorstwo. Dynamika zmiany liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku w relacji do roku 2019 w powiecie pleszewskim

wyniosła średnio 112,5%, a w Gminie Gołuchów – 117,2%. W tym czasie jedynie w Gminie Dobrzyca odnotowano wyższą dynamikę rozwoju przedsiębiorczości, która wynosiła 117,5%. Ujęta w ten sposób przedsiębiorczość w Gminie Gołuchów rozwija się relatywnie szybko, co z kolei pozwala prognozować utrzymujący się w kolejnych latach rozwój gospodarczy Gminy.

Tab. 8. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w gminach powiatu pleszewskiego w latach 2019-2023

JST	2019		2023		zmiana liczby zarejestrowa- nych podmiotów w okresie 2019-2023	dynamika zmiany 2023/ 2019
	liczba zarejestrowa- nych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowa- nych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie		
powiat pleszewski	6 089	100,0%	6 848	100,0%	759	112,5%
Chocz	345	5,7%	401	5,9%	56	116,2%
Czermin	384	6,3%	420	6,1%	36	109,4%
Dobrzyca	606	10,0%	712	10,4%	106	117,5%
Gizałki	419	6,9%	465	6,8%	46	111%
Gołuchów	1 052	17,3%	1 233	18,0%	181	117,2%
Pleszew	3 283	53,9%	3 617	52,8%	334	110,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Pod koniec 2023 roku na terenie Gminy Gołuchów najwięcej przedsiębiorstw, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007), działało w sekcji G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (27%) oraz sekcji F budownictwo (13%). Przedsiębiorstwa działające w ramach wskazanych sekcji stanowiły 40% wszystkich przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie Gminy Gołuchów, co z kolei prowadzi do niskiej dywersyfikacji lokalnego rynku pracy.

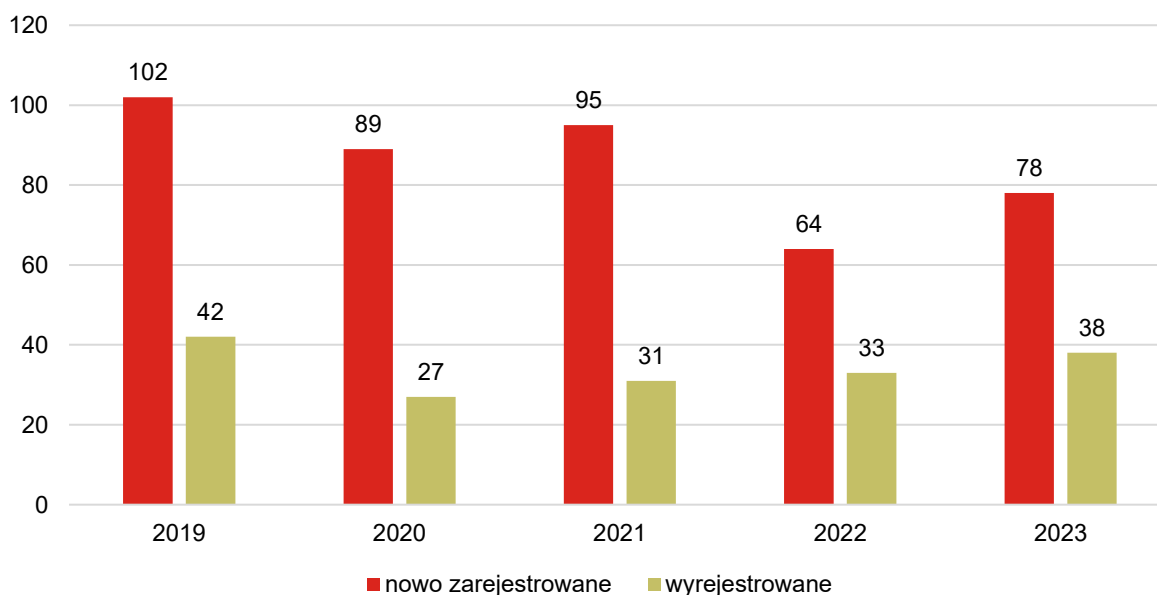
Tab. 9. Podmioty działające na terenie Gminy Gołuchów na koniec 2023 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	32	3%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	0	0%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	117	10%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	0%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	0%
SEKCJA F Budownictwo	164	13%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	332	27%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	82	7%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	49	4%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	21	2%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30	2%

SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	34	3%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	90	7%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	40	3%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10	1%
SEKCJA P Edukacja	44	4%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	60	5%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	18	1%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	96	8%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2019-2023 liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Gminie Gołuchów w ciągu roku wahała się w przedziale 64-102. Najwięcej podmiotów zarejestrowano w 2019 roku, a najmniej – w 2022 roku. W 2023 roku zarejestrowano 78 nowych przedsiębiorstw. W analizowanym okresie liczba wyrejestrowanych działalności gospodarczych oscylowała natomiast w przedziale 27-42. Najwięcej podmiotów wyrejestrowano w 2019 roku, a najmniej – w 2020 roku. W 2023 roku doszło do wyrejestrowania 38 przedsiębiorstw. W całym analizowanym okresie liczba rejestrowanych działalności gospodarczych znacząco przekroczyła liczbę wyrejestrowań, co świadczyć może o występowaniu na terenie Gminy Gołuchów korzystnych uwarunkowań ekonomicznych, skutkujących stałym i dynamicznym wzrostem przedsiębiorczości na jej obszarze.

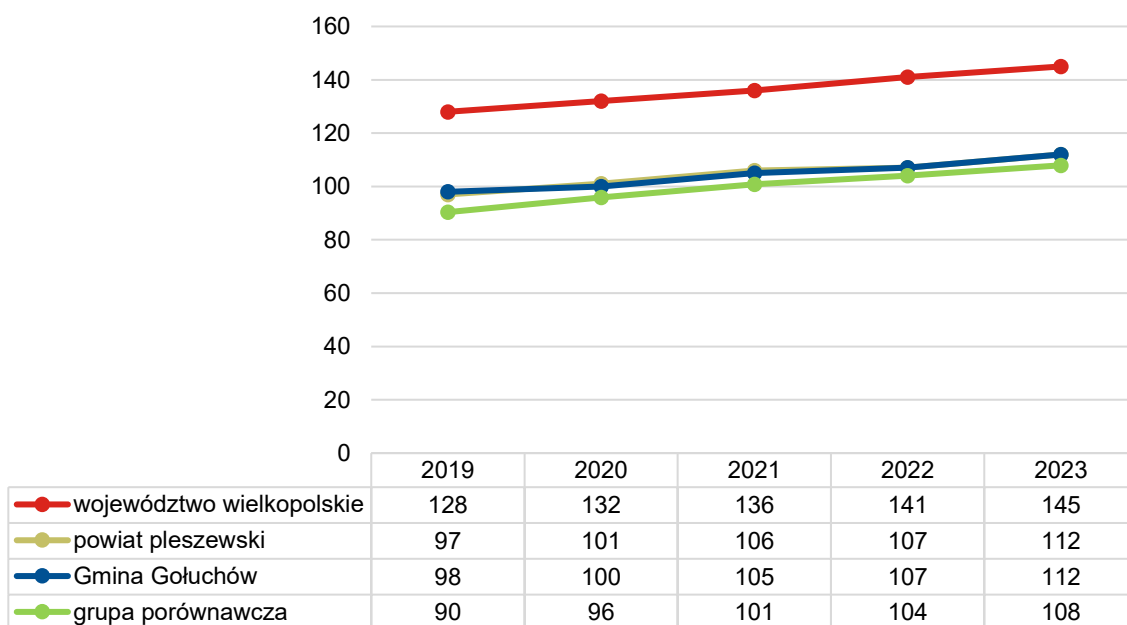

Ryc. 15. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2019-2023 działających na terenie Gminy Gołuchów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W celu porównania poziomu rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego zastosowano wskaźnik liczby przedsiębiorstw przypadających na

1 tys. mieszkańców. W latach 2019-2023 wartość omawianego wskaźnika dla Gminy Gołuchów wzrosła z 98 do 112. Średnia wartość wskaźnika dla powiatu pleszewskiego wzrosła natomiast w tym czasie z 97 do 112, a w województwie wielkopolskim – z 128 do 145. Gmina Gołuchów utrzymuje zatem poziom oraz dynamikę rozwoju przedsiębiorczości zbliżoną dla średniej z powiatu pleszewskiego. Zauważalnie natomiast odstaje od średniej dla całej Wielkopolski, która jest w znacznym stopniu zawyżana przez Poznań oraz jego strefę podmiejską, będące miejscami znacznej koncentracji przestrzennej działalności gospodarczej w regionie. W grupie porównawczej, złożonej z gmin o charakterystyce zbliżonej do Gminy Gołuchów, średnia wartość omawianego wskaźnika wzrosła w latach 2019-2023 z 90 do 108. Wyższe wartości wskaźnika przedsiębiorczości wskazują na wysoki jej poziom w Gminie Gołuchów na tle gmin grupy porównawczej.

Ryc. 16. Liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Gołuchów na tle średniej dla gmin powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

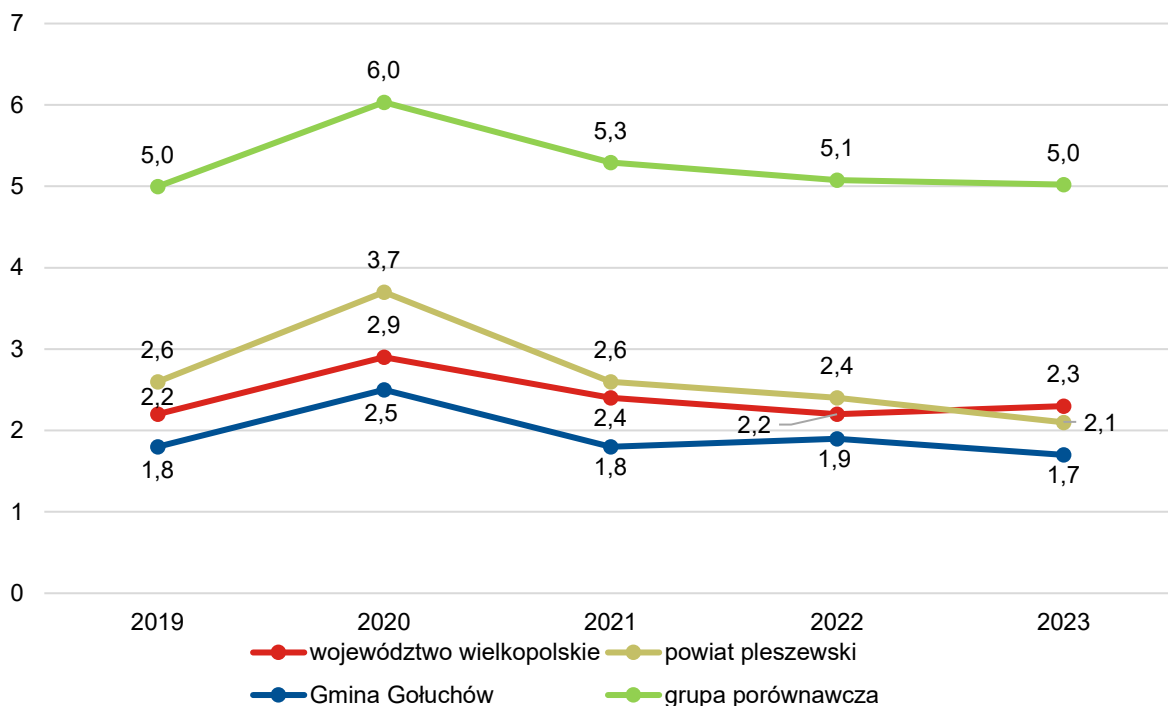
Na terenie Gminy Gołuchów funkcjonują rozproszone obszary aktywności gospodarczej, zlokalizowane w kilku miejscowościach pełniących istotną rolę w strukturze przestrzenno-gospodarczej gminy. Tereny o charakterze przemysłowym, usługowym lub produkcyjnym występują w Bogusławicach i Bogusławiu, Cieślach, Gołuchowie, Macewie i Kucharach, a także w Krzywosądowie i Kościelnej Wsi. Rozmieszczenie tych funkcji ma znaczenie dla równowagi przestrzennej gminy, umożliwia dywersyfikację lokalnej gospodarki oraz tworzy zaplecze miejsc pracy dla mieszkańców. Największe koncentracje działalności przemysłowej i przetwórczej występują w Kucharach – gdzie działają m.in. nowoczesne zakłady produkcyjne – oraz w Kościelnej Wsi i Gołuchowie, które pełnią funkcję uzupełniających ośrodków

usługowo-gospodarczych. Obecność tych terenów wzmacnia potencjał ekonomiczny gminy i wpływa na rozmieszczenie infrastruktury oraz kierunki rozwoju przestrzennego..

2.2.2. Rynek pracy

Zjawiskiem ściśle związanym z dynamiką oraz kierunkiem rozwoju gospodarczego jednostki samorządowej jest sytuacja na rynku pracy. Dostępność stabilnego zatrudnienia w połączeniu z satysfakcją z wykonywanej pracy ma bezpośredni wpływ na ocenę jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjność osiedleńczą jednostki. Wyrazem złej sytuacji na lokalnym rynku pracy jest wzrost bezrobocia. Osobę bezrobotną rozumieć należy jako osobę, która ukończyła 18 rok życia i nie osiągnęła jeszcze wieku emerytalnego, która pozostaje niezatrudniona i nie podejmuje działalności zarobkowej, ale może podjąć pracę i jest zarejestrowana w odpowiednim dla miejsca stałego bądź czasowego zameldowania powiatowym urzędzie pracy oraz poszukuje miejsca zatrudnienia lub pracy zarobkowej. Wysokie bądź długotrwałe bezrobocie wpływać może także na nasilenie się innych problemów społecznych, takich jak: ubóstwo, alkoholizm czy przestępczość.

W latach 2019-2023 stopa bezrobocia, rozumiana jako udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym, na terenie Wielkopolski wahał się w przedziale 2,2-2,9%. Największy wzrost stopy bezrobocia miał miejsce w 2020 roku, co związane było z gospodarczymi skutkami wybuchu pandemii Covid-19 i zamrożeniem gospodarki. Na terenie powiatu pleszewskiego stopa bezrobocia w 2019 roku wynosiła 2,6%. W 2020 roku miał miejsce wzrost poziomu bezrobocia do 3,7%, po czym w kolejnych latach stale spadał, aż w 2023 roku wyniósł 2,1%. Na terenie Gminy Gołuchów, poza 2020 rokiem, stopa bezrobocia oscylowała w przedziale 1,7-1,9%. W pierwszym roku pandemii jej poziom wzrósł natomiast do 2,5%. W całym analizowanym okresie stopa bezrobocia w Gminie Gołuchów była poniżej średniej dla powiatu pleszewskiego oraz województwa wielkopolskiego. Jak wskazuje poniższy wykres, stopa bezrobocia w Gminie Gołuchów kształtowała się w analizowanym okresie zauważalnie na niższym poziomie niż średnia w grupie porównawczej. W tym czasie jej średni poziom w grupie kształtował się w przedziale 5-6%.

Ryc. 17. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Gołuchów na tle średniej gmin powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Pleszewie pod koniec 2024 roku powiat pleszewski zamieszkały był przez 797 osób bezrobotnych, z czego 458 stanowiły kobiety. Ze względu na czas pozostawania bez pracy najwięcej osób borykało się z bezrobociem w okresie 1 do 3 miesięcy (231 osób, w tym 124 kobiety) oraz od 3 do 6 miesięcy (178 osób, w tym 89 kobiet). Największą grupę wśród osób bezrobotnych w powiecie pleszewskim stanowiły w tym czasie osoby w wieku 25-34 lat (192 osoby, w tym 130 kobiet) oraz 18-24 lat (191 osób, w tym 105 kobiet). Na obszarze powiatu pleszewskiego problem ze znalezieniem pracy mają zatem w największym stopniu osoby młode, co stanowi zjawisko niekorzystne, mogące sprzyjać migracji zarobkowej osób młodych. Pod względem posiadanego wykształcenia największą grupę wśród osób bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (259 osób, w tym 130 kobiet) oraz osoby z wykształceniem policealnym i średnim (209 osób, w tym 139 kobiet). Przedstawione dane wskazują, że zjawisko bezrobocia dotyka w większym stopniu kobiet niż mężczyzn, którzy stanowili jedynie 42,5% osób bezrobotnych.

Tab. 10. Struktura bezrobotnych w powiecie pleszewskim w 2024 roku (stan na 31 grudnia 2024 r.)

		Ogółem	w tym kobiety	Udział kobiet
Bezrobotni zarejestrowani ogółem		797	458	57,5%
Czas pozostawania bez pracy w m-c	do 1	105	42	40%
	1-3	231	124	53,7%
	3-6	178	89	50%
	6-12	124	79	63,7%
	12-24	111	92	82,9%
	Powyżej 24	48	32	66,7%
Wiek	18-24	191	105	55%
	25-34	192	130	67,7%
	35-44	164	103	62,8%
	45-54	157	93	59,2%
	55-59	55	27	49,1%
	60 lat i więcej	38	0	0%
Wykształcenie	wyższe	92	52	56,5%
	policealne i średnie, zawodowe/branżowe	209	139	66,5%
	średnie ogólnokształcące	75	51	68,%
	zasad. zawodowe/branżowe	259	130	50,2%
	gimnazjalne/ podstawowe i poniżej	162	86	53,1%

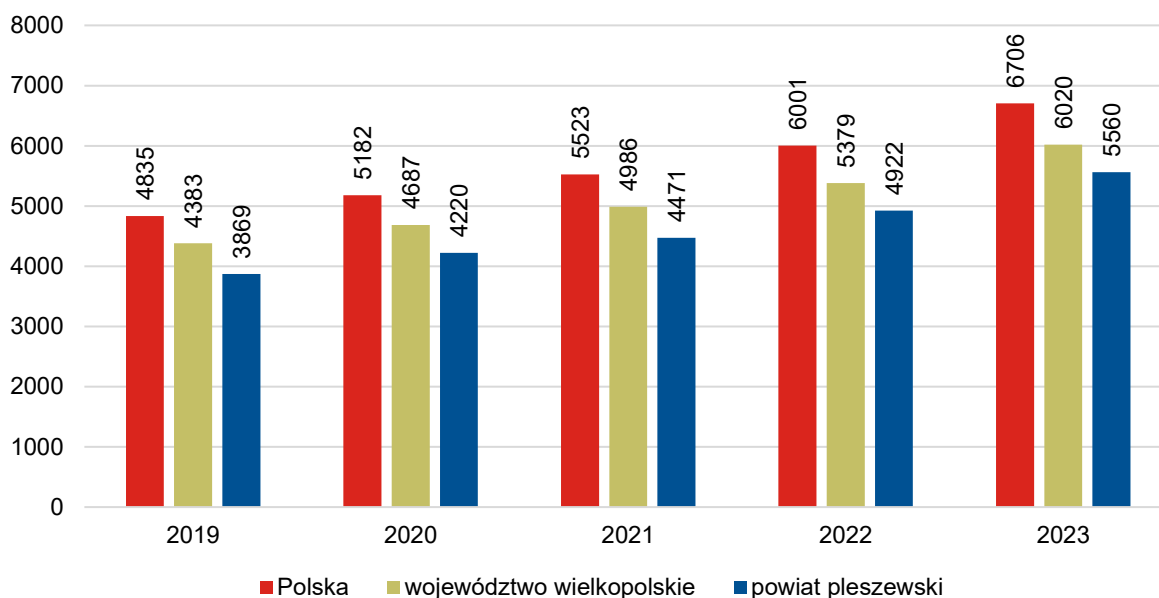
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z rynku pracy MRiPS-01 Powiatowego Urzędu Pracy w Pleszewie.

Według danych Barometru Zawodów w 2024 roku na terenie powiatu pleszewskiego miał miejsce deficyt pracowników w 31 następujących grupach zawodowych: elektrycy, elektromechanicy i elektrycy; fizjoterapeuci i masażyści; graficy komputerowi; kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych; kosmetyczki; magazynierzy; mechanicy pojazdów samochodowych; mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń; murarze i tynkarze; nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego; nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących; nauczyciele przedszkoli; ogrodnicy i sadownicy; operatorzy obrabiarek skrawających; opiekunki dziecięce; opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej; pielęgniarki i położne; pomoce w gospodarstwie domowym; pracownicy administracyjni i biurowi; pracownicy ds. jakości; pracownicy ds. rachunkowości i księgowości; pracownicy fizyczni w produkcji i prasach prostych; pracownicy socjalni; psychologowie i psychoterapeuci; robotnicy budowlani; robotnicy obróbki drewna i stolarze; spawacze; specjaliści ds. organizacji produkcji; spedycy i logistycy; sprzedawcy i kasjerzy; ślusarze.

Zarobki stanowią jedną z istotnych przyczyn migracji, a co za tym idzie determinować mogą dynamikę i kierunek zmiany liczby ludności Gminy, związany z migracją.

W 2019 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie pleszewskim wynosiło 3 869 zł, w województwie wielkopolskim – 4 383 zł, a w Polsce – 4 835 zł. Średnie miesięczne wynagrodzenie w powiecie pleszewskim było zatem niższe od średniej dla województwa oraz całego kraju. W 2023 roku średnie wynagrodzenie wynosiło natomiast 5 560 zł miesięcznie w

powiecie pleszewskim oraz 6 020 zł w województwie wielkopolskim. Średnia krajowa wynosiła w tym czasie 6 706 zł. W analizowanym okresie średnie wynagrodzenie wzrosło zatem w powiecie pleszewskim o 43,7%, w województwie o 37,3%, a w kraju o 38,7%. Średnie miesięczne zarobki brutto w powiecie pleszewskim w 2023 roku stanowiły 82,9% średniej krajowej. Obszar ten, pomimo relatywnie szybkiego wzrostu, w dalszym ciągu odznacza się niskimi zarobkami na tle kraju i województwa.

Ryc. 18. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł) w powiecie pleszewskim i województwie wielkopolskim na tle kraju w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

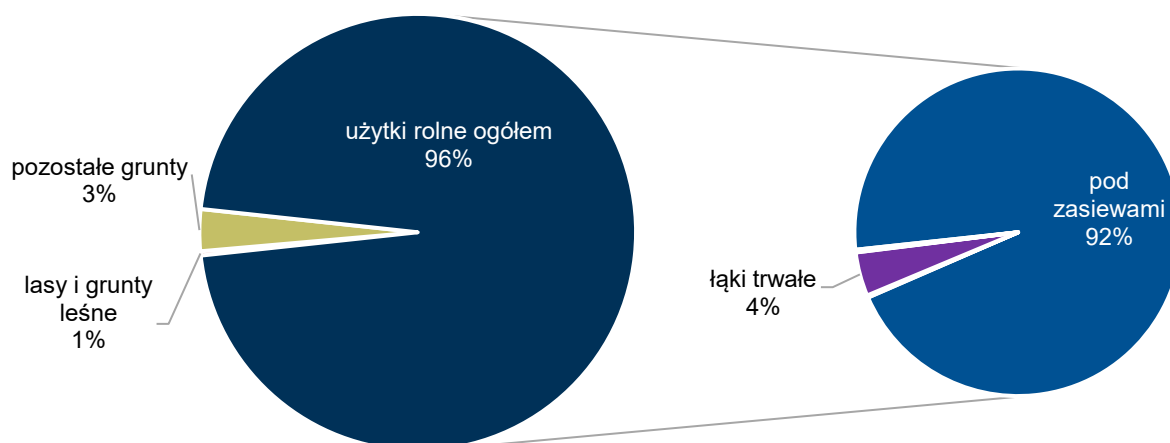
2.2.3. Rolnictwo

W PZPW Gmina Gołuchów zaliczona została do obszaru ochrony gleb dla celów produkcji rolniczej, co ma na celu ochronę gleb oraz wsparcie rolnictwa. Plan formułuje następujące cele dla tego obszaru:

- promocja programów rolnośrodowiskowych,
- wsparcie ekologicznej produkcji rolnej oraz odnowy tradycyjnych, regionalnych ras zwierząt i odmian roślin,
- ograniczenie erozji gleb,
- wprowadzenie zadrzewień do przestrzeni rolniczej, zwłaszcza wzdłuż jezior i rzek, mających na celu zabezpieczenie antyerozyjne dla gleb rolniczych i zabezpieczenie przed spływem do wód powierzchniowych substancji biogennych oraz jako refugia dla zwierząt,
- budowa i konserwacja oraz właściwa eksploatacja urządzeń melioracyjnych,
- wsparcie edukacji rolniczej i promocja wysokiej jakości żywności oraz produktów tradycyjnych i regionalnych.

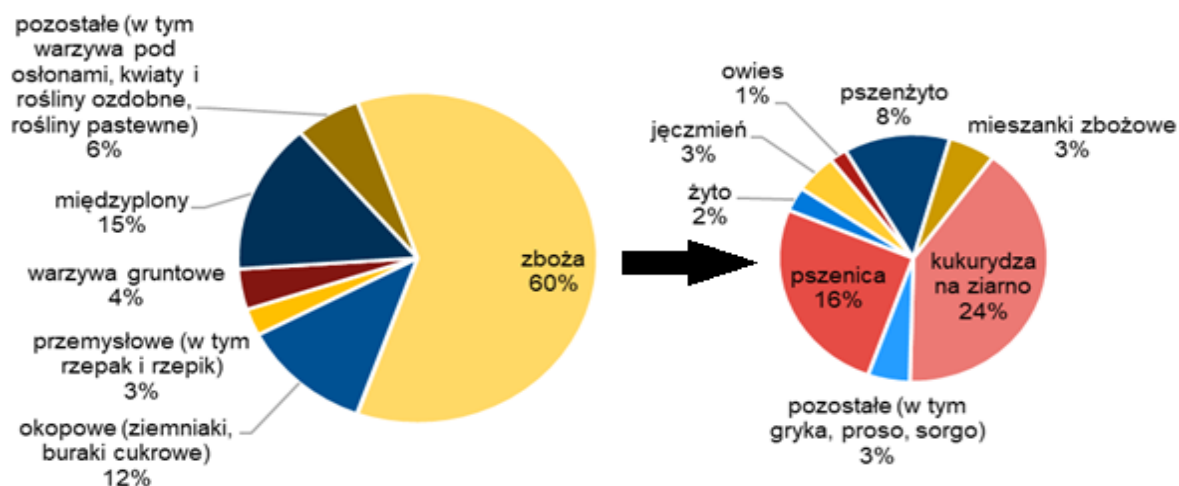
Ważną rolę w gospodarce lokalnej Gminy Gołuchów odgrywa rolnictwo, dlatego analizując jej stan należy zwrócić uwagę na strukturę znajdujących się na analizowanym obszarze gospodarstw rolnych. Głównie źródło rzetelnych informacji na temat stanu rolnictwa stanowi przeprowadzany raz na 10 lat Powszechny Spis Rolny. Obowiązek przeprowadzenia spisów wynika z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, uszczegółowionego na poziomie krajowym w drodze ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o Powszechnym Spisie Rolnym w 2020 r. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi udział w Spisie jest obowiązkowy, a odmowa udziału skutkuje nałożeniem grzywny. Według danych GUS w Powszechnym Spisie Rolnym w 2020 roku udział wzięło 98% gospodarstw rolnych w Polsce. Analiza stanu rolnictwa na terenie Gminy Gołuchów oparta została o dane pozyskane z PSR 2020.

Według danych zawartych w Studium w Gminie Gołuchów przeważają gleby klasy III (31,7%), IV (28,1%) i V (24,7%). Na jej obszarze nie występują gleby klasy I, a gleby klasy II stanowią jedynie 2,3% powierzchni gruntów rolnych. Zgodnie z danymi PSR 2020 grunty użytkowane rolniczo zajmowały powierzchnię 11 547,96 ha, z czego 96% zajmowały użytki rolne, 1% - lasy i grunty leśne, a 3% - pozostałe grunty. Zdecydowana większość gruntów użytkowanych rolniczo była pod zasiewami (92%).

Ryc. 19. Użytkowanie gospodarstw rolnych oraz użytków rolnych na terenie Gminy Gołuchów w 2020 roku
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

W 2020 roku 60% powierzchni zasiewów stanowiły zboża, wśród których dominowały kukurydza na ziarno (24%), pszenica (16%) i pszenżyto (8%). Pozostałe zasiewy stanowiły warzywa okopowe (12%), przemysłowe (3%), gruntowe (4%), międzyplony (15%) oraz pozostałe zasiewy (6%).

Ryc. 20. Użytkowanie użytków rolnych na terenie Gminy Gołuchów w 2020 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

W celu zdiagnozowania stanu lokalnego sektora rolniczego zdecydowano się również na analizę struktury gospodarstw rolnych ze względu na zajmowaną powierzchnię. Powierzchnia gospodarstwa rolnego w znacznej mierze determinuje jego dochodowość oraz intensywność produkcji rolnej. Zbyt duże rozdrobnienie skutkować może brakiem możliwości utrzymania finansowego gospodarstwa z działalności rolniczej. Wielkopowierzchniowe gospodarstwa rolne wymagają natomiast znacznych nakładów finansowych, związanych z koniecznością mechanizacji produkcji. W 2020 roku na terenie Gminy Gołuchów zarejestrowanych było 801 gospodarstw rolnych, co stanowiło 21% wszystkich gospodarstw rolnych na obszarze powiatu pleszewskiego. W Gminie Gołuchów przeważały gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych w przedziale 1-5 ha (35%) i 5-10 ha (25%). Struktura gospodarstw rolnych ze względu na powierzchnię użytków rolnych w Gminie Gołuchów była zbliżona do całego obszaru powiatu pleszewskiego. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego dla użytków rolnych w Gminie Gołuchów wynosiła 13,93 ha, a w powiecie pleszewskim – 12,82 ha.

Tab. 11. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Gołuchów na tle powiatu pleszewskiego

Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych	Gołuchów		powiat pleszewski	
	Liczba podmiotów	Udział	Liczba podmiotów	Udział
ogółem	801	100%	3 817	100%
do 1 ha włącznie	21	3%	95	2%
1 - 5 ha	277	35%	1 397	37%
5 - 10 ha	203	25%	935	24%
10 - 15 ha	135	17%	602	16%
15 ha i więcej	165	21%	788	21%
Średnia wielkość gospodarstwa rolnego dla użytków rolnych (ha)	13,93		12,85	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

Istotnym elementem struktury rolniczej Gminy Gołuchów jest zlokalizowana w Kościelnej Wsi Stacja Doświadczalna Oceny Odmian (ZDOO), będąca jednym z największych i najbardziej wyspecjalizowanych gospodarstw rolnych na obszarze gminy. Jednostka ta funkcjonuje w ramach Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych i pełni kluczową rolę w krajowym systemie doświadczalnictwa odmianowego. ZDOO gospodaruje na powierzchni ponad 329 ha, z czego 55 ha stanowi płodozmian doświadczalny, co świadczy o znaczącym udziale terenów rolnych wysokiej jakości w strukturze przestrzennej Kościelnej Wsi.

2.3. Stan finansów samorządowych

Stan finansów samorządowych determinuje zdolność jednostki samorządu terytorialnego do zaspokajania bieżących potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz podejmowania działań inwestycyjnych, przez co w znaczący sposób wpływa na dynamikę i kierunek rozwoju lokalnego.

2.3.1. Wykonanie budżetu

W okresie 2020-2024 miał miejsce stopniowy wzrost wartości dochodów Gminy Gołuchów, które w tym czasie wzrosły z kwoty 62 mln zł do blisko 78,6 mln zł. Jedyny spadek w tym okresie nastąpił w 2023 roku, w którym dochody w relacji do roku poprzedniego spadły o ponad 7,5 mln zł. Spadek ten związany był ze znacznym obniżeniem wpływów budżetowych udziału gminy w podatku PIT oraz dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ze względu na przeniesienie wypłat z Programu 500+/800+ z gmin do ZUS. Wpływ na wzrost dochodów ogółem w analizowanym okresie miał przede wszystkim wzrost dochodów bieżących, które w tym czasie odpowiadały średnio 90,8% dochodów ogółem. W analizowanym okresie znacznym wahaniom ulegały również dochody majątkowe. Najwyższy ich poziom miał miejsce w 2024 roku (10,9 mln zł), co związane było ze znacznym wzrostem dotacji i środków

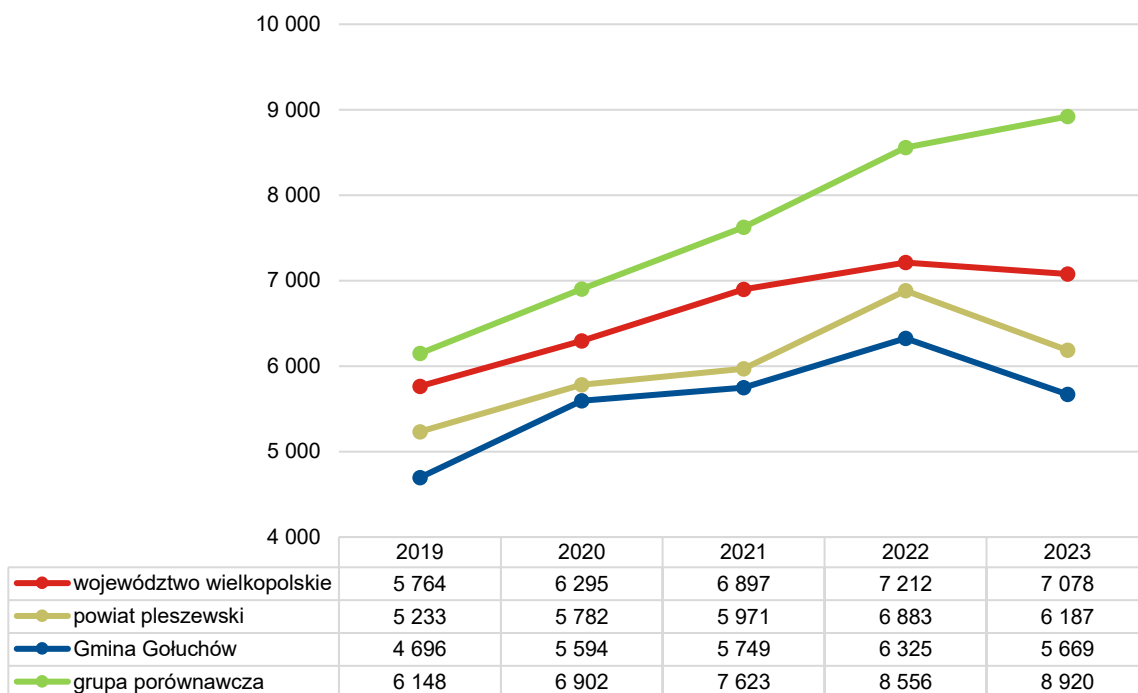
przeznaczonych na inwestycje. Najniższy poziom dochodów majątkowych miał natomiast miejsce w roku 2021 (3,9 mln zł), co z kolei związane było z obniżeniem wartości pozyskanych dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje. Przyczyn tego stanu rzeczy upatrywać należy m.in. w zmianie perspektywy finansowej UE w tym okresie, co wiązało się z chwilowym obniżeniem wartości środków pozyskiwanych w ramach dotacji.

Tab. 12. Zestawienie głównych kategorii dochodów i wydatków Gminy Gołuchów w latach 2020-2024 (zł)

	2020	2021	2022	2023	2024
Dochody ogółem	62 016 310	63 877 200	70 182 050	62 644 019	78 573 579
w tym:					
<i>dochody bieżące</i>	55 311 090	60 017 838	64 770 231	57 730 169	67 721 958
<i>dochody majątkowe</i>	6 705 220	3 859 362	5 411 820	4 913 850	10 851 620
Wydatki ogółem	58 566 302	60 494 032	70 022 491	65 278 064	79 357 918
w tym:					
<i>wydatki bieżące</i>	49 738 552	51 932 181	60 428 482	54 429 993	61 938 281
<i>wydatki majątkowe</i>	8 827 750	8 561 851	9 594 009	10 848 071	17 419 637
Wynik budżetu	3 450 008	3 383 168	159 559	-2 634 045	-784 339

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Przeliczając dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Gołuchów, w latach 2019-2023 wynosiły średnio 5 606 zł. W 2023 roku doszło do spadku wartości wskaźnika w Gminie Gołuchów, a także średnich dla gmin powiatu pleszewskiego i województwa wielkopolskiego. Tym samym średnie dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Gminie Gołuchów w całym analizowanym okresie były niższe niż średnia w powiecie i województwie oraz w grupie porównawczej.

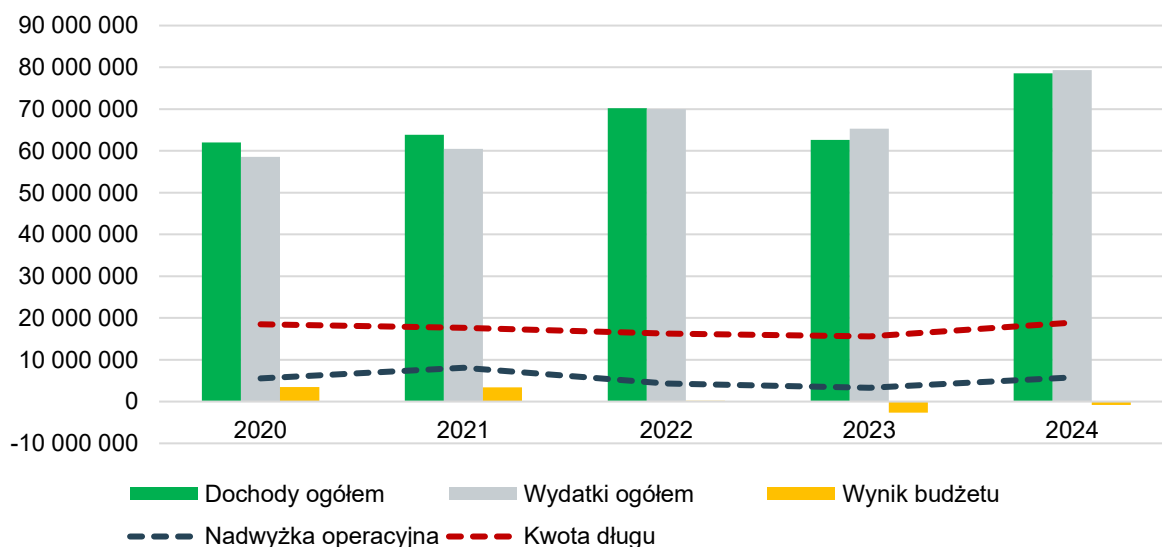

Ryc. 21. Dochody ogółem (w zł) na 1 mieszkańca w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W okresie 2020-2024 miejsce miał systematyczny wzrost wysokości wydatków ogółem (z 58,6 mln zł do 79,4 mln zł), na co wpływ miał zarówno wzrost wydatków bieżących, jak i wydatków majątkowych. Na wzrost wydatków bieżących w analizowanym okresie wpływ miał przede wszystkim wzrost wydatków ponoszonych na wynagrodzenia i pochodne (z 15,8 mln do 26,9 mln zł). Wydatki majątkowe wzrosły natomiast w tym czasie z 8,8 mln zł do 17,4 mln zł, co było związane m.in. z wydatkowaniem środków pozyskanych na inwestycje dofinansowanych w szczególności z Programu Polski Ład. Pozyskane na ten cel środki odpowiadały w analizowanym okresie 55,8% wydatków majątkowych.

Poniższa rycina prezentuje wykonanie budżetu Gminy Gołuchów w latach 2020-2024. Zestawiając dochody i wydatki Gminy Gołuchów zwrócić uwagę należy, że w latach 2023 i 2024 łączne dochody budżetowe nie pokrywały wydatków, co z kolei skutkowało deficytem budżetowym, a więc ujemnym wynikiem budżetu. Jego najwyższy poziom miał miejsce w roku 2023, kształtując się na poziomie -2,6 mln zł. W tym czasie najniższy poziom osiągnęła również nadwyżka operacyjna, stanowiąca różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, sięgając 3,3 mln zł, co odpowiadało blisko 5,3% dochodów ogółem. Istotnym czynnikiem ograniczającym poziom nadwyżki była rosnąca presja kosztowa, w szczególności wzrost wydatków na wynagrodzenia i pochodne oraz zwiększone koszty energii i usług wynikające z wysokiej inflacji w analizowanym okresie. Obecny poziom nadwyżki operacyjnej nie zagraża stabilności finansowej Gminy Gołuchów. W 2023 roku kwota długu wyniosła 18,9 mln zł, co odpowiadało 24% dochodów ogółem, jednak ze względu na konieczność pokrycia ujemnego wyniku budżetu, w 2024 roku uległa ona ponownemu wzrostowi.

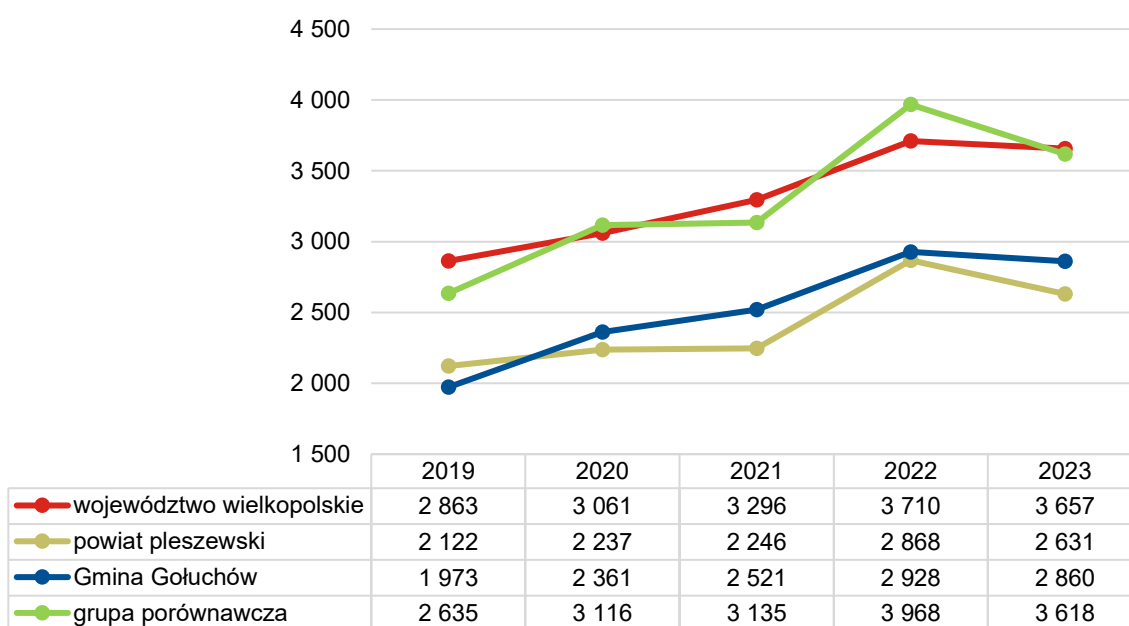
Ryc. 22. Wykonanie budżetu Gminy Gołuchów w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

2.3.2. Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najistotniejszą rolę odgrywają dochody własne, które są czynnikiem decydującym o samodzielności finansowej jednostki. Zaliczane są do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to szczególnie ważne, ponieważ w tej kategorii dochodów gmina posiada prerogatywy do kształtowania ich poziomu poprzez uchwały, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki znacznemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

W latach 2019-2023 przez większość czasu dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Gminie Gołuchów kształtowały się na poziomie wyższym w stosunku do średniej dla powiatu pleszewskiego. W analizowanym okresie średnia wartość dochodów własnych gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Gminie Gołuchów wyniosła 2 528 zł, przy średniej w powiecie pleszewskim – 2 420 zł, 3 317 zł w województwie wielkopolskim oraz 3 294 zł w grupie porównawczej. Najwyższą wartość omawianego wskaźnika w Gminie Gołuchów odnotowano w 2022 roku (2 928 zł), a najniższą w 2019 roku (1 973 zł).

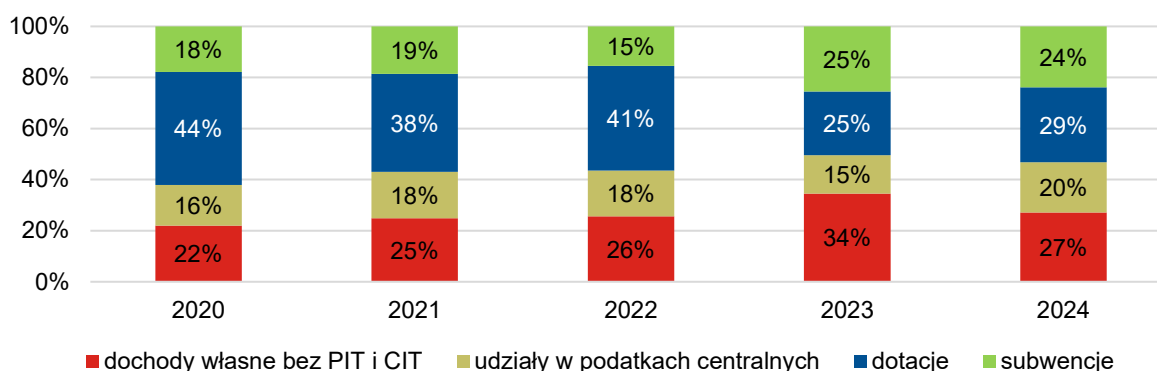
Ryc. 23. Dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując strukturę dochodów budżetowych Gminy Gołuchów w latach 2020-2024 można zaobserwować, że przez większość analizowanego okresu najwyższy udział miały dotacje. W 2023 roku udział dotacji w dochodach spadł do najniższego poziomu w analizowanym

okresie, co było związane z przeniesieniem wypłat z Programu Rodzina 500+/800+ do ZUS. W prawie całym analizowanym okresie (poza rokiem 2022) najniższy udział w strukturze dochodów miał przynależny Gminie udział w podatkach centralnych, który średnio kształtował się w tym czasie na poziomie 17%. Średni udział dochodów własnych, po wyłączeniu podatków centralnych, kształtował się natomiast na poziomie 27%.

Z przedstawionych danych wynika, że Gmina Gołuchów posiada względnie wysoką samodzielność finansową – wyższą na tle powiatu pleszewskiego, a także biorąc pod uwagę udział dochodów własnych w budżecie Gminy. W 2024 roku budżet Gminy Gołuchów był w 47% złożony ze środków, na których kształtowanie miała bezpośredni lub pośredni wpływ, a pozostałe 53% stanowiły dotacje i subwencje, które przekazywane były Gminie przez organy zewnętrzne. Świadczy to o dużych możliwościach Gminy w kształtowaniu swojego rozwoju pod względem wydatkowania środków na cele zgodne z przyjętą strategią.

Ryc. 24. Struktura dochodów Gminy Gołuchów w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Wśród dochodów podatkowych na przestrzeni analizowanych lat najważniejszą rolę odgrywały udział Gminy w podatku od osób fizycznych (PIT) oraz podatek od nieruchomości. Wpływy budżetowe z tytułu udziału w podatku PIT wahały się w przedziale od blisko 9 mln zł do 14,6 mln zł. Różnice te spowodowane były zmianą polityki fiskalnej na poziomie państwa. Podatek od nieruchomości natomiast ulegał stopniowemu wzrostowi z poziomu 7,6 mln zł do blisko 10,1 mln zł.

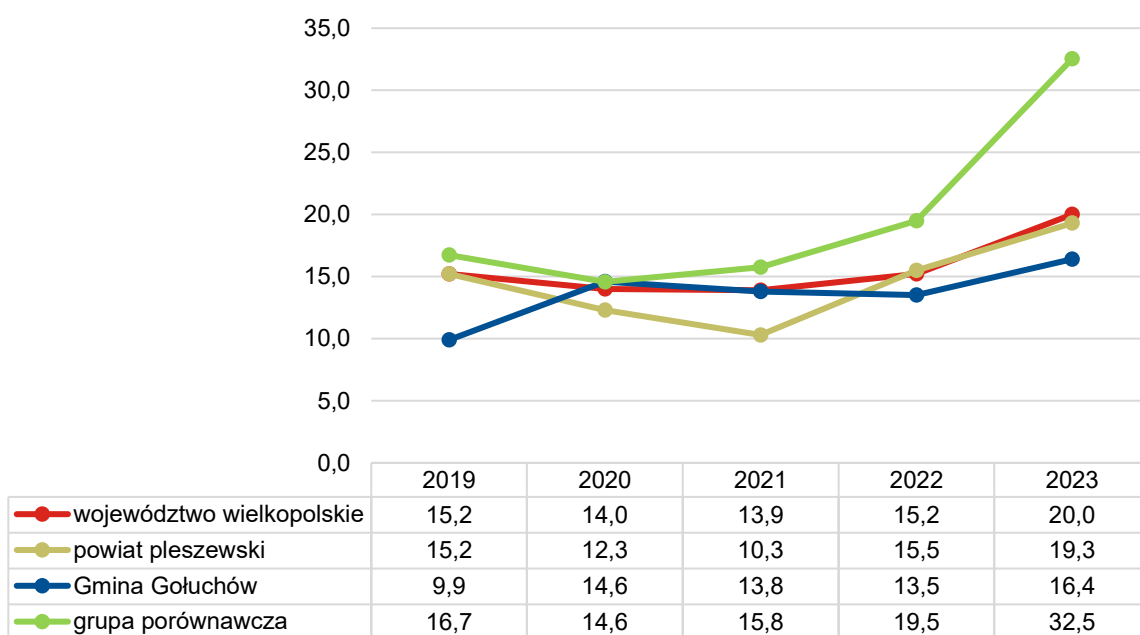
Tab. 13. Dochody podatkowe Gminy Gołuchów w latach 2020-2024 (zł)

	2020	2021	2022	2023	2024
PIT	9 629 135	11 039 741	12 276 935	8 972 287	14 600 004
CIT	212 493	590 556	295 657	473 088	864 964
podatek rolny	1 118 081	1 151 678	1 158 294	1 330 038	1 419 381
podatek od nieruchomości	7 622 368	7 949 258	8 452 237	9 530 312	10 089 423
podatek leśny	43 484	45 760	48 516	72 865	73 554
podatek od środków transportowych	553 176	558 675	689 837	818 345	957 105

podatek od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	10 347	42 314	38 708	21 010	35 115
podatek od czynności cywilnoprawnych	375 935	631 251	529 154	921 740	677 593
wpływy z opłaty skarbowej	32 236	46 628	37 615	42 552	45 093
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Według danych GUS udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Gołuchów w latach 2019-2023 wzrósł z 9,9% do 16,4%, a jego średni poziom w tym okresie wynosił 13,6%. W tym samym czasie średnia wartość omawianego wskaźnika dla gmin powiatu pleszewskiego wynosiła 14,5%, dla wszystkich gmin województwa wielkopolskiego – 15,7%, a dla gmin grupy porównawczej – 19,8%.

Ryc. 25. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.3.3. Finansowanie ze źródeł zewnętrznych

W latach 2004-2024 Gmina Gołuchów pozyskała dofinansowania ze środków europejskich o łącznej wartości ponad 40 mln zł, które wykorzystane zostały na realizację niemal 40 projektów. Realizowane przedsięwzięcia obejmowały przede wszystkim inwestycje infrastrukturalne i budowlane.

Tab. 14. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich

Lp.	Tytuł projektu	Wartość dofinansowania	Wartość projektu
Fundusze Europejskie na lata 2004-2006			
1.	Modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Gołuchowie	2 960 150 zł	5 070 503 zł
2.	Budowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Tursko, Gmina Gołuchów, woj. wielkopolskie	621 159 zł	828 213 zł
3.	Budowa boiska wiejskiego we wsi Jedlec	218 569 zł	333 318 zł
4.	Budowa boiska wiejskiego we wsi Tursko	202 617 zł	308 992 zł
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich			
5.	Przebudowa drogi gminnej polegająca na wydzieleniu ścieżki rowerowej Tursko – Gołuchów	200 000 zł	376 126 zł
6.	Przebudowa drogi powiatowej na terenie położonym w m. Pleszówka polegająca na wydzieleniu ścieżki rowerowej	200 000 zł	361 551 zł
7.	Remont Wiejskiego Domu Kultury w Kucharkach	299 074 zł	486 495 zł
8.	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Kościelna Wieś, zlewnia A, B, C, E	4 000 000 zł	7 145 376 zł
9.	Przebudowa drogi gminnej w Gołuchowie ul. A. Mickiewicza wraz z uzupełnieniem odwodnienia. Wydzielenie ścieżki rowerowej	163 304 zł	267 175 zł
10.	Budowa świetlicy wiejskiej w m. Szkudła	499 600 zł	840 978 zł
11.	Przebudowa targowiska stałego jako zabudowy usługowej obejmującej budowę stoisk handlowych oraz przebudowę części budynku usługowego ze zmianą sposobu użytkowania na toalety publiczne wraz z infrastrukturą techniczną w ramach programu „Mój Rynek”	326 786 zł	550 322 zł
12.	Przebudowa drogi gminnej w Gołuchowie ul. Borowskiego, polegająca na wydzieleniu ścieżki rowerowej	46 696 zł	111 244 zł
13.	Rozbudowa Sali wiejskiej, urządzenie placu zabaw i montaż w Krzywosądowie”	176 813 zł	392 492 zł
14.	Rozbudowa Ośrodka Wypoczynkowego w Gołuchowie wraz z infrastrukturą rekreacyjno-sportową – budowa placu zabaw i parku linowego	149 701 zł	375 552 zł
Fundusze Europejskie na lata 2007-2013			
15.	Przebudowa starego budynku, przebudowa boisk i zagospodarowanie infrastruktury wokół Szkoły Podstawowej w Kucharkach	1 085 632 zł	1 680 679 zł
16.	Nowoczesna edukacja w Gminie Gołuchów	162 563 zł	191 250 zł
17.	Równy start - wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Tursku	148 331 zł	174 507 zł
18.	Redukcja wykluczenia społecznego w Gminie Gołuchów	559 055 zł	657 711 zł
Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 – w ramach ZIT – Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska – projekty partnerskie członków Stowarzyszenia AKO realizowane przy udziale Gminy Gołuchów			
19.	Zaprojektowanie, dostawa i wdrożenie technologii GIS dla Regionalnej Zintegrowanej Infrastruktury Informacji Przestrzennej Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej	7 461 505 zł	9 050 046 zł
20.	Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie Aglomeracji Kalisko – Ostrowskiej, - „Termomodernizacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jedlcu” - „Termomodernizacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego i Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kucharach”.	940 497 zł	1 160 053 zł
21.	Program edukacji zdrowotnej, wykrywania zakażeń HBV i HCV oraz szczepień przeciwko WZW typu B na terenie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej”	3 138 290 zł	3 303 463 zł
Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020			
22.	Szkoła z przyszłością - zwiększenie efektywności kształcenia w zakresie rozwoju kompetencji i poprawy	3 969 720 zł	11 079 621 zł

	sprawności fizycznej uczniów poprzez budowę sali sportowej oraz pracowni przedmiotowych w Zespole Szkół w Kościelnej Wsi		
23.	Rozwój Usług Aktywnej Integracji W Subregionie Kaliskim	2 294 681 zł	2 699 624 zł
24.	Krąg Usług Wsparcia W Gminie Gołuchów	881 738 zł	1 037 339 zł
25.	Maluch na start - pierwszy publiczny żłobek w Gminie Gołuchów	879 995 zł	1 035 288 zł
26.	Rozbudowa wraz z przebudową sali wiejskiej w Tursku na cele społeczno-kulturalne i edukacyjne	825 847 zł	1 101 189 zł
27.	Szkoła z przyszłością –doposażenie sal oraz realizacja zajęć dydaktycznych dla uczniów Zespołu Szkół w Kościelnej Wsi, w celu podniesienia kompetencji	315 425 zł	332 028 zł
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020			
28.	Przebudowa ulic Szwedzkiej (635531P) i Witosa (635533P) w Kościelnej Wsi	1 117 388 zł	1 848 543 zł
29.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Jedlec i Tursko – etap II oraz modernizacja stacji uzdatniania wody z budową zbiornika retencyjnego w miejscowości Czechel	1 609 202 zł	3 110 670 zł
30.	Przebudowa Sali wiejskiej w Czerminiku	220 500 zł	473 073 zł
31.	Budowa ulicy Leśnej w Gołuchowie	1 060 350 zł	1 824 203 zł
32.	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Czechel – etap II, modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Kucharki oraz zaprojektowanie i wykonanie podziemnego zbiornika retencyjnego z systemem kanalizacji deszczowej w m. Tursko - w trakcie realizacji	2 976 499 zł	3 701 464 zł
Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020			
33.	Zdalna Szkoła	59 976 zł	59 976 zł
34.	Zdalna Szkoła+	94 979 zł	94 979 zł
35.	Wzmocnienie systemów cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy w Gołuchowie w ramach realizacji konkursu grantowego pn.: „Cyberbezpieczny Samorząd” – w trakcie realizacji	557 814 zł	737 754 zł
Krajowy Plan Odbudowy Program AKTYWNY Maluch 2022-2029			
36.	Budowa i wyposażenie Publicznego Żłobka w Kościelnej Wsi – w trakcie realizacji	1 415 189 zł	2 671 869 zł

Źródło: <https://mapadotacji.gov.pl/> oraz dane Urzędu Gminy w Gołuchowie.

Oprócz funduszy unijnych, Gmina Gołuchów pozyskała także środki krajowe, w tym z Rządowego Funduszu Polski Ład, mającego na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych poprzez bezzwrotne dofinansowanie działań inwestycyjnych realizowanych przez JST. Program realizowany był za pośrednictwem promes inwestycyjnych udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Gmina Gołuchów w ramach środków programu Polski Ład pozyskała dofinansowanie na realizację 10 projektów w wysokości 35,2 mln zł.

Tab. 15. Inwestycje w Gminie Gołuchów dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład

Lp.	Inwestycja	Kwota przyznanego dofinansowania
1.	Zaprojektowanie i wykonanie montażu urządzeń fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej Gminy Gołuchów	2 280 000 zł
2.	Zaprojektowanie i wykonanie przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Gołuchowie	5 700 000 zł
3.	Budowa budynku Gminnego Centrum Kultury i Ochotniczej Straży Pożarnej w Gołuchowie	10 800 000 zł
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Tursko – etap III	3 724 000 zł
5.	Remont zabytkowego spichlerza w Kucharach	882 000 zł
6.	Budowa dróg w miejscowości Gołuchów ul. Dojazdowa, ul. Kłonowa wraz z kanalizacją deszczową	2 430 400 zł

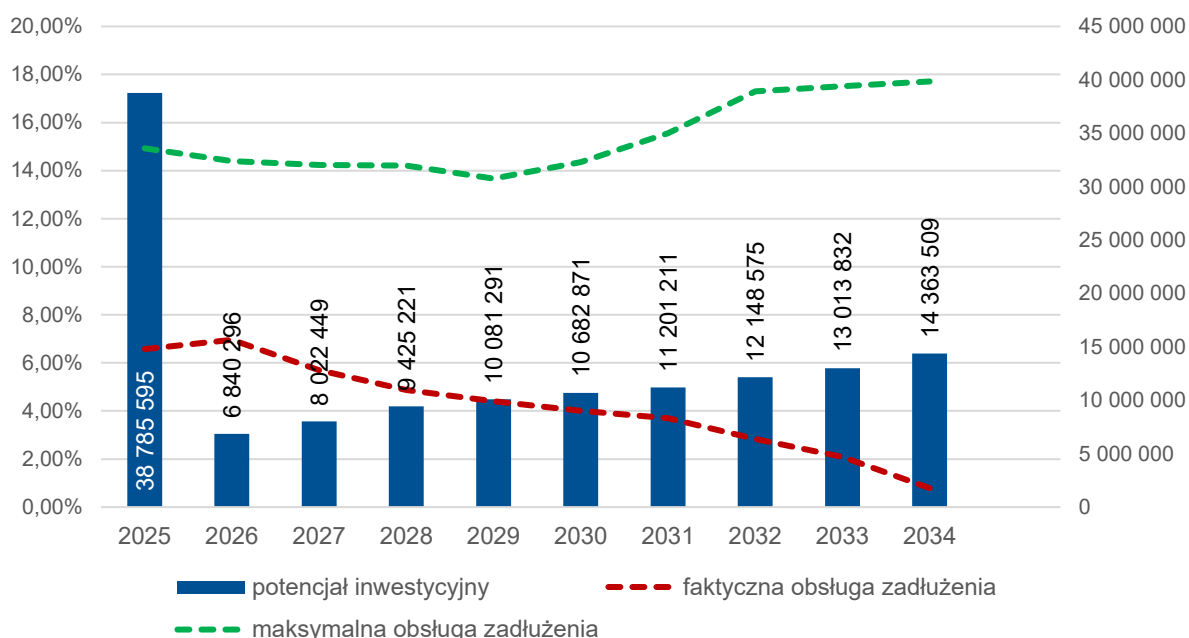
7.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wszółów	1 764 000 zł
8.	Zaprojektowanie i wykonanie kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pleszówka	1 729 000 zł
9.	Budowa dróg wewnętrznych na osiedlu w miejscowości Kościelna Wieś ul. Polygonowa	2 470 000 zł
10.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Czechel Jedlec Borchysko	3 372 500 zł

Źródło: opracowanie własne.

2.3.4. Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej prezentuje kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Gołuchów na lata 2025-2034 w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Gołuchów na lata 2025-2034 przyjętą na mocy uchwały nr X/87/2024 Rady Gminy Gołuchów z dnia 20 grudnia 2024 r. Wskaźnik ten pozwala na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Gołuchów pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 26. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Gołuchów na lata 2025-2034

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gołuchów na lata 2025-2034 przyjętej na mocy uchwały nr X/87/2024 Rady Gminy Gołuchów z dnia 20 grudnia 2024 r.

Dodatkowo, na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy Gołuchów rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich wydatków bieżących oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów). Wynika z niego, że skumulowany potencjał na lata 2025-2034 wyniesie blisko 134,6 mln zł, z czego prawie 38,8 mln zł wydatkowane będzie w 2025 roku.

Należy mieć na względzie, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Gminy przedstawia również szacunkowe wartości.

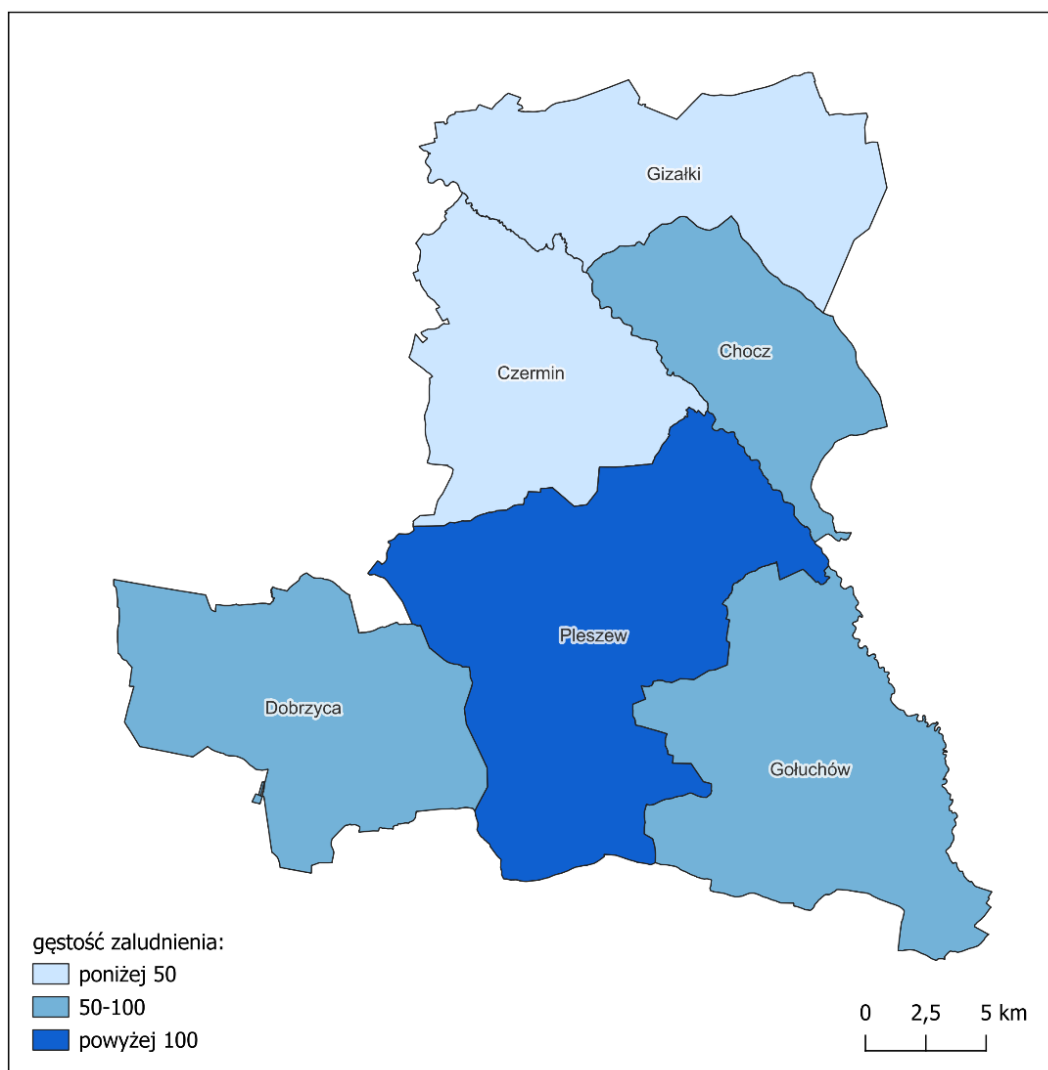
CZĘŚĆ 3: SYTUACJA SPOŁECZNA

3.1. Demografia

Sytuacja demograficzna stanowi podstawowy czynnik kształtujący dynamikę oraz kierunek rozwoju społeczno-gospodarczego. Wzrost demograficzny wpływa zarówno na zasób kapitału ludzkiego, a co za tym idzie na potencjał danego rynku pracy, jak i na ilość relacji międzyludzkich, które są szczególnie istotnym elementem w kształtowaniu wysokiej jakości kapitału społecznego. Sytuacja demograficzna oraz prognozy demograficzne stanowią podstawę do programowania działań przez lokalne samorządy w wieloletnich perspektywach. Są zatem kluczowym czynnikiem w kontekście rozwoju lokalnego oraz planowania strategicznego.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego pod koniec 2024 roku Gminę Gołuchów zamieszkiwało 11 023 osoby. GUS podaje dane odnośnie do stanu ludności na podstawie wyników Narodowych Spisów Powszechnych uwzględniając zmiany występujące na skutek ruchu naturalnego, migracji ludności oraz przemieszczeń związanych ze zmianami administracyjnymi. Dane na temat zarejestrowanych urodzeń i zgonów pochodzą ze sprawozdań urzędów stanu cywilnego, dane o migracji na pobyt stały z MSWiA, a źródłem danych dotyczących zameldowań na pobyt stały jest rejestr PESEL. Pomimo występujących nieznacznych rozbieżności między danymi GUS a gminną ewidencją, ich analiza pozwala na zbadanie trendów oraz prognozowanych zmian w strukturze demograficznej gminy.

Według danych GUS pod koniec 2024 roku mieszkańcy Gminy Gołuchów stanowili 18% ludności zamieszkującej powiat pleszewski. Gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 82 os/km² i była jedną z najwyższych w powiecie, ustępując jedynie Gminie Pleszew. Omawiany wskaźnik przybrał natomiast dla terenu całego powiatu wartość 86 os/km².

Ryc. 27. Gęstość zaludnienia w powiecie pleszewskim w 2024 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2020-2024 miał miejsce spadek liczby mieszkańców Gminy Gołuchów z 11 105 do 11 020. Tym samym dynamika zmiany liczby mieszkańców w tym okresie wyniosła 99,8%. Gołuchów był gminą w powiecie pleszewskim, w której w analizowanym okresie dynamika kształtowała się na najlepszym poziomie. Średnia dynamika zmiany liczby osób zamieszkujących teren powiatu pleszewskiego wyniosła natomiast 99,6%. Relatywnie do największego spadku liczby mieszkańców doszło w Gminie Chocz, który wyniósł 1,0%.

Tab. 16. Zmiany liczby ludności w gminach powiatu pleszewskiego oraz w grupie porównawczej w latach 2020-2024

JST	2020	2021	2022	2023	2024	udział w 2024 r.	średnia dynamika
powiat pleszewski	61 972	61 723	61 523	61 251	60 871	100%	99,6%
Chocz	4 520	4 461	4 415	4 395	4 342	7%	99,0%
Czermin	4 841	4 838	4 816	4 799	4 777	8%	99,7%
Dobrzyca	7 781	7 725	7 696	7 629	7 542	12%	99,2%
Gizałki	4 504	4 502	4 443	4 417	4 393	7%	99,4%
Gołuchów	11 105	11 117	11 077	11 020	11 023	18%	99,8%
Pleszew	29 221	29 080	29 076	28 991	28 794	47%	99,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba osób zamieszkujących jednostkę samorządu terytorialnego kształtowana jest przez dwa czynniki: przyrost naturalny oraz saldo migracji. Przyrost naturalny stanowi różnicę pomiędzy urodzeniami żywymi, a zgonami. Saldo migracji natomiast jest różnicą pomiędzy liczbą osób, które w danym okresie zameldowały się na danym obszarze, a liczbą osób wymeldowanych.

W celu osiągnięcia porównywalności pomiędzy różnymi jednostkami samorządu terytorialnego zdecydowano się na ujęcie przyrostu naturalnego i salda migracji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców.

Średni przyrost naturalny w 2024 roku w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w gminach województwa wielkopolskiego wyniósł -2,80, a w powiecie pleszewskim – -2,57. Omawiany wskaźnik przybrał natomiast w Gminie Gołuchów wartość 1,36. Również w Gminie Gizałki wskaźnik przyrostu naturalnego przybrał taką wartość. W pozostałych gminach powiatu pleszewskiego doszło w analizowanym okresie do większej liczby zgonów niż urodzeń żywych.

Wskaźnik salda migracji w relacji do liczby ludności przybrał dla województwa wielkopolskiego średnią wartość na poziomie 0,62. Powiat pleszewski zmaga się natomiast z ujemnym saldem migracji, w wyniku czego omawiany wskaźnik przybrał wartość -2,70. Omawiany wskaźnik dla Gminy Gołuchów przybrał wartość -1,63.

Tab. 17. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Gołuchów w latach 2019-2023 na tle powiatu pleszewskiego i województwa wielkopolskiego

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2024 r.	średnia wartość wskaźnika w latach 2020-2024	2024 r.	średnia wartość wskaźnika w latach 2020-2024
województwo wielkopolskie	-2,80	-0,41	0,62	0,03

powiat pleszewski	-2,57	-0,04	-2,70	-0,14
Chocz	-2,06	-0,68	-8,71	-1,02
Czermin	-3,34	-0,01	-0,63	-0,06
Dobrzyca	-3,03	-0,15	-7,37	-0,65
Gizałki	1,36	0,40	-3,86	-1,08
Gołuchów	1,36	0,70	-1,63	-0,77
Pleszew	-4,50	-0,27	-1,14	0,49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Grupą istotnie wpływającą na rozwój demograficzny oraz gospodarczy danego obszaru są osoby w wieku kreatywnym (25-34 lat). Grupa ta jest szczególnie istotna ze względu na wysokie prawdopodobieństwo założenia rodziny przez jej przedstawicieli w relatywnie niedługim czasie oraz wyboru „miejsca do życia”, rozumianego jako kwestię zakupu mieszkania oraz podjęcie stałej pracy, a zatem trwałego związania się z danym miejscem.

W latach 2020-2024 udział mieszkańców w wieku kreatywnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Gołuchów zmalał z 14,47% do 11,40%. Tym samym udział przedstawicieli tej grupy spadł w analizowanym czasie o 21%. Udział przedstawicieli tej grupy w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu pleszewskiego zmalał w badanym okresie o 14%, a w województwie wielkopolskim o 12%. Omawiany wskaźnik w 2024 roku w Gminie Gołuchów przybrał zatem niższą wartość niż średnia w powiecie i województwie, a w całym badanym okresie charakteryzował się największą dynamiką zmiany.

Obok osób w wieku kreatywnym równie istotną grupą, wpływającą na sytuację demograficzną i gospodarczą danego obszaru, są osoby w wieku poprodukcyjnym. Wysoki udział seniorów w danej społeczności wiąże się z koniecznością zwiększenia wydatków w takich obszarach jak zdrowie czy usługi społeczne oraz koniecznością dostosowania infrastruktury i sektora usług społecznych do ich potrzeb.

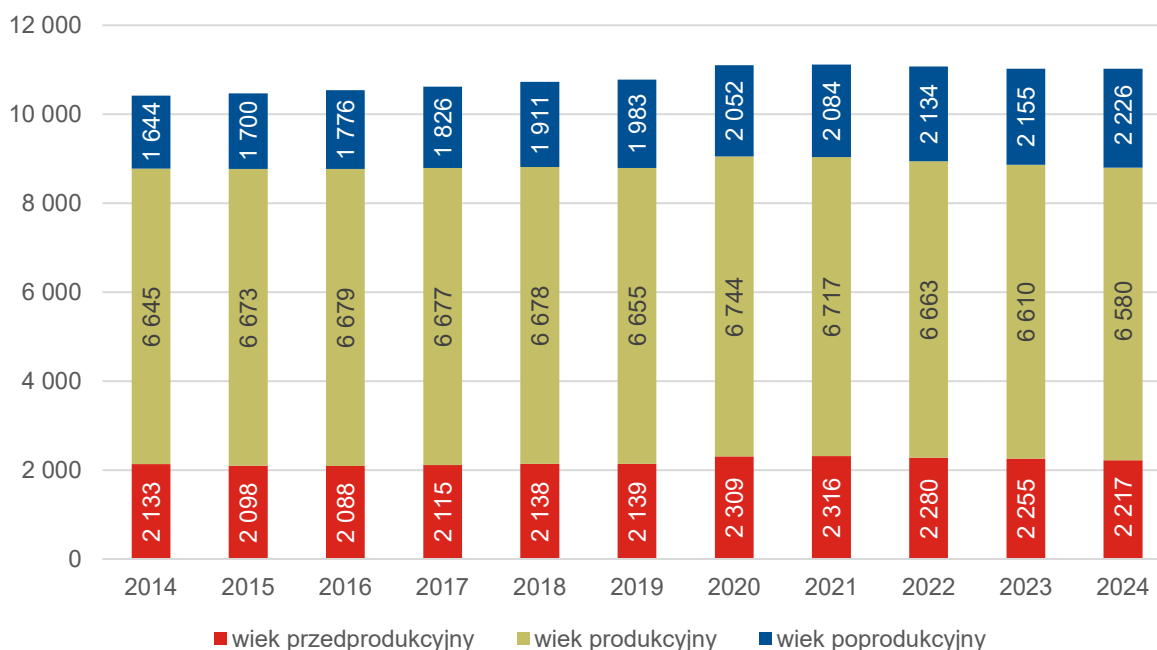
W latach 2020-2024 ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wzrosła z 23,0% do 26,4%. Dynamika zmiany wyniosła zatem w tym czasie 115%. Mając na uwadze ogólnopolskie trendy, zakładać można, że Gmina Gołuchów będzie w coraz większym stopniu zmagać się z konsekwencjami starzenia się społeczeństwa. Między 2020, a 2024 rokiem liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym wzrosła na terenie powiatu pleszewskiego o 14%, a województwa wielkopolskiego o 13%.

Tab. 18. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Gołuchów w 2020 i 2024 roku na tle powiatu i województwa

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2020	2024	dynamika	2020	2024	dynamika
województwo wielkopolskie	14,06	12,41	88%	26,00	29,50	113%
powiat pleszewski	13,39	11,49	86%	26,30	30,10	114%
Gmina Gołuchów	14,47	11,40	79%	23,00	26,40	115%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jak wskazują dane GUS w latach 2014-2024 liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym zwiększyła się z 2 133 do 2 217 (wzrost o 4%), a osób w wieku poprodukcyjnym z 1 644 do 2 226 (wzrost o 35%). Jedynie liczebność przedstawicieli grupy osób w wieku produkcyjnym w tym czasie zmalała z 6 645 do 6 580 osób (spadek o ok. 1%). Gmina Gołuchów boryka się zatem z dynamicznym wzrostem liczebności osób w wieku poprodukcyjnym. Zwrócić uwagę należy również na fakt, że wzrost liczebności osób w wieku poprodukcyjnym jest dużo wyższy niż osób w wieku przedprodukcyjnym, co znacząco utrudni wymianę pokoleń na rynku pracy.

Ryc. 28. Struktura ludności w Gminie Gołuchów w latach 2014-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tab. 19. Wykaz liczby mieszkańców w podziale na miejscowości

Miejscowość	2020 r.	2024 r.
Bielawy	227	241
Bogusław	63	60
Bogusławice	160	166
Borczysko	78	82
Cieśle	84	81
Czechel	264	269

Czerminiek	269	272
Gołuchów	2321	2278
Jedlec	751	751
Kajew	309	322
Karsy	425	417
Kościelna Wieś	2834	2792
Krzywosądów	375	366
Kucharki	307	303
Kuchary	557	552
Macew	167	161
Pleszówka	207	196
Popówek	76	79
Przekupów	67	69
Szkudła	405	400
Tursko	492	476
Wszółów	209	186
Żychlin	224	204
Razem	10871	10723

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Gołuchowie.

W analizie demograficznej Gminy Gołuchów warto uwzględnić istotne zróżnicowanie liczby mieszkańców w poszczególnych miejscowościach, ponieważ rozmieszczenie ludności w przestrzeni lokalnej w istotny sposób determinuje skalę zapotrzebowania na usługi publiczne, infrastrukturę techniczną i społeczną, a także wpływa na kierunki rozwoju przestrzennego. Dane ewidencyjne pokazują wyraźne różnice pomiędzy największymi a najmniejszymi miejscowościami Gminy, a także wskazują na odmienne kierunki i dynamikę zmian liczby mieszkańców w latach 2020–2024.

Największymi miejscowościami pod względem liczby ludności pozostają: Kościelna Wieś (2792 mieszkańców w 2024 r.), Gołuchów (2278 osób) oraz Jedlec (751 osób) i Kuchary (552 osoby). To w tych jednostkach koncentruje się znaczna część populacji Gminy, co ma bezpośrednie znaczenie dla obciążenia infrastruktury, organizacji ruchu i lokalizacji usług. Najmniejsze miejscowości, takie jak Przekupów (69 osób), Bogusław (60 osób), Popówek (79 osób) oraz Borczysko (82 osoby) cechują się niewielkim zaludnieniem, a tym samym mniejszą presją na infrastrukturę, ale też ograniczoną masą krytyczną dla utrzymania niektórych funkcji publicznych.

Analiza dynamiki zmian liczby mieszkańców wskazuje, że dodatnie przyrosty zanotowano m.in. w Bielawach (+14), Bogusławicach (+6), Borczysku (+4), Czechlu (+5), Czerminiku (+3), Kajewie (+13) oraz Popówku (+3). Są to przede wszystkim niewielkie miejscowości, w których przyrosty mogą wynikać z rozproszonego budownictwa jednorodzinnego lub zmian w strukturze gospodarstw domowych. Z kolei największe spadki liczby ludności wystąpiły w największych ośrodkach Gminy: Kościelnej Wsi (-42) i Gołuchowie (-43), a także

w miejscowościach średniej wielkości, takich jak Wszołów (-23) czy Tursko (-16). Negatywne trendy w największych miejscowościach mogą odzwierciedlać proces starzenia się populacji oraz odpływ mieszkańców do większych ośrodków miejskich. Należy jednak pamiętać o intensywnym ruchu budowlanym. Rozbieżność pomiędzy skalą nowej zabudowy mieszkaniowej a spadkiem liczby osób zameldowanych może świadczyć o niedoszacowaniu faktycznej liczby mieszkańców w ewidencji ludności, wynikającym z braku meldunku lub rozliczania podatku dochodowego poza miejscem rzeczywistego zamieszkania. Zjawisko to ma bezpośredni wpływ na poziom dochodów własnych Gminy, w szczególności z tytułu udziału w podatku PIT.

Jednocześnie należy podkreślić, że przedstawione dane nie obejmują wszystkich osób faktycznie zamieszkujących Gminę. Szczególnie widoczne jest to w Kościelnej Wsi, gdzie w nowo wybudowanych domach mieszka znacząca liczba osób niezameldowanych na terenie Gminy Gołuchów i nieodprowadzających tu podatków. Zjawisko to prowadzi do niedoszacowania rzeczywistej liczby mieszkańców oraz może wpływać na nieadekwatne planowanie usług publicznych, w tym infrastruktury edukacyjnej, komunikacyjnej czy wodno-kanalizacyjnej. Dlatego przy interpretacji danych należy mieć na uwadze różnice pomiędzy populacją ewidencyjną a faktyczną, szczególnie w miejscowościach o wysokiej dynamice inwestycji mieszkaniowych.

3.2. Kapitał społeczny

Kapitał społeczny stanowi termin z pogranicza ekonomii i socjologii. Rozumieć go należy jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie, którego wartość opiera się na wzajemnych relacjach i zaufaniu jednostek. Dzięki kapitałowi społecznemu, ludzie mogą osiągać większe korzyści ekonomiczne. Uważa się, że występuje silna korelacja pomiędzy poziomem kapitału społecznego, a produktywnością gospodarki.

3.2.1. Żłobki i przedszkola

Rola żłobków oraz przedszkoli w lokalnej społeczności polega na umożliwieniu rodzicom szybszego powrotu na rynek pracy, w związku ze zwolnieniem ich z konieczności sprawowania opieki nad dziećmi, a także na wzajemnej integracji mieszkańców od najmłodszych lat, co korzystnie wpływa na jakość kapitału społecznego.

Według danych Rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na terenie Gminy Gołuchów znajduje się jeden żłobek, zlokalizowany przy ul. Czartoryskich 53 w Gołuchowie. Placówka powstała przy udziale środków pozyskanych na wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad dziećmi do lat 3 w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu

Operacyjnego na lata 2014-2020 oraz ze wsparcia pozyskanego z rządowego programu Maluch+. Łączna kwota pozyskanego wsparcia wyniosła ponad 1,1 mln zł. Otwarcie jednostki miało miejsce w 2021 roku. Dodatkowo, prowadzone są czynności związane z rozpoczęciem budowy kolejnej placówki na terenie Gminy w miejscowości Kościelna Wieś, w bezpośrednim sąsiedztwie z budynkiem przedszkola. Przedsięwzięcie realizowane również będzie przy wsparciu środków zewnętrznych. Gmina pozyskała na ten cel 1,4 mln zł ze środków Krajowego Planu Odbudowy w ramach dofinansowania z Programu AKTYWNY Maluch 2022-2029.

Na terenie Gminy Gołuchów znajduje się 6 przedszkoli oraz 3 oddziały przedszkolne, z czego największe pod względem liczby zapisanych dzieci jest Przedszkole Publiczne w Gołuchowie. Do placówki tej w roku szkolnym 2023/2024 uczęszczało 167 dzieci. Podopieczni podzieleni zostali na 7 grup, w wyniku czego średnia wielkość grupy wynosiła 24 osoby. Placówka pracuje w godzinach 7.00-16.00. Do najmniejszej placówki, zlokalizowanej w Tursku, uczęszczało w tym czasie jedynie 15 osób. Z kolei do Przedszkola Publicznego w Kucharach należącego do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kucharach, prowadzonego przez Stowarzyszenie Wspierania Wsi „Wspólne Dobro”, uczęszczało 41 osób.

Tab. 20. Przedszkola na terenie Gminy Gołuchów w roku szkolnym 2023/2024

Nazwa przedszkola	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkola publiczne				
Przedszkole Publiczne w Gołuchowie	167	7	24	7.00-16.00
Przedszkole Publiczne w Kościelnej Wsi	93	4	23	7.00-16.00
Przedszkole Publiczne w Jedlcu	18	1	18	8.00-16.00
Przedszkole Publiczne w Kucharach	40	2	20	8.00-16.00
Przedszkole Publiczne w Tursku	15	1	15	7.30-15.30
Oddział Przedszkolny w Jedlcu	20	1	20	8.00-16.00
Oddział Przedszkolny w Kucharach	25	1	25	8.00-16.00
Oddział Przedszkolny w Tursku	22	1	22	7.30-15.30
Przedszkole Publiczne w Kucharach	41	2	21	7.00-16.00
Razem:	441	20	21	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

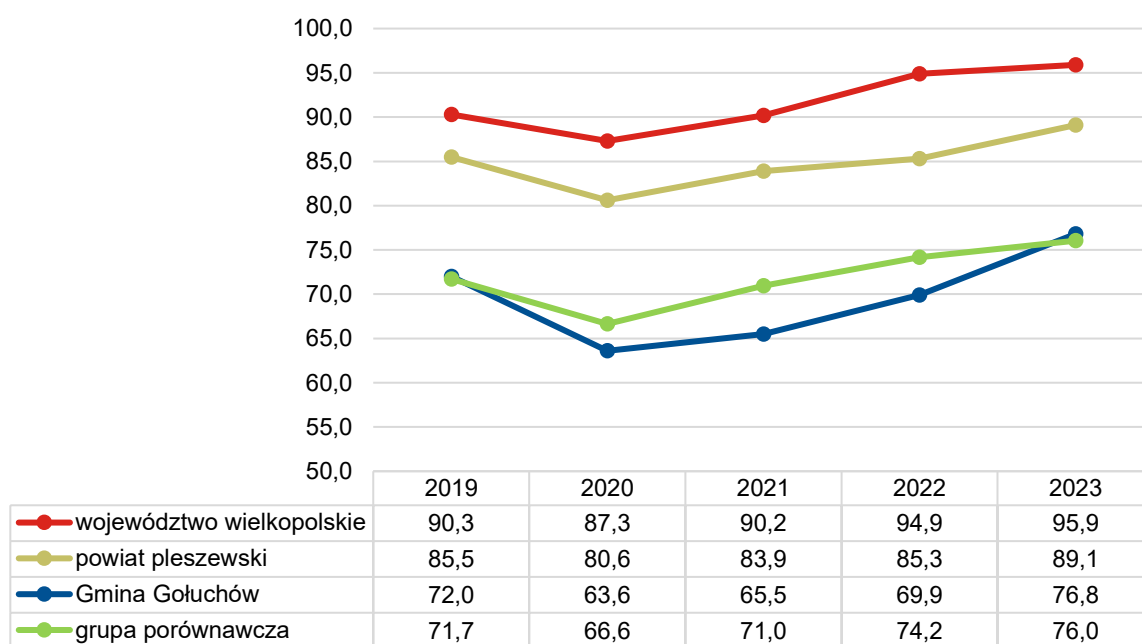
W latach 2019-2024 liczba dzieci z Gminy Gołuchów, które uczęszczały do przedszkoli na terenie innych gmin oscylowała w przedziale 72-102. Najwięcej dzieci w analizowanym okresie uczęszczało do przedszkoli poza terenem Gminy Gołuchów w roku szkolnym 2021/2022, a najmniej w roku szkolnym 2023/2024. W tym czasie liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Gminy Gołuchów wahała się w przedziale 6-12, z czego najwyższą ich liczbę odnotowano w roku szkolnym 2021/2022 oraz 2022/2023. W analizowanym okresie odnotowano wzrost średnich miesięcznych kosztów utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym. W roku szkolnym 2019/2020 koszt ten kształtował się na poziomie 790,38 zł, a w roku szkolnym 2023/2024 – 1 253,83 zł.

Tab. 21. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Gołuchów w latach 2019-2024

		2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin	os.	73	82	102	86	72
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie gminy	os.	6	11	12	12	10
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym	zł	790	800	780	897	1 254

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

W latach 2019-2023 odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Gminie Gołuchów w ogólnej liczbie dzieci w wieku przedszkolnym mieścił się w przedziale 63,6 – 76,8%. Najniższy poziom miejsce miał w 2020 roku, a najwyższy – w 2023 roku. Tym samym w analizowanym okresie średnia wartość omawianego wskaźnika wyniosła w Gminie Gołuchów 69,6%, podczas gdy średnia dla obszaru powiatu pleszewskiego wyniosła 84,9%, dla województwa wielkopolskiego – 91,7%, a dla grupy porównawczej – 71,9%. Gmina Gołuchów odstaje zatem pod względem upowszechnienia edukacji przedszkolnej od średniego poziomu w powiecie, województwie oraz grupie porównawczej.

Ryc. 29. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w wieku przedszkolnym w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2.2. Szkoły

Dostęp do dobrej edukacji stanowi jeden z głównych filarów rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki oraz kapitału społecznego jej mieszkańców. Jest to również czynnik szczególnie istotny dla rozwoju dzieci, a co za tym idzie – lokalnej społeczności. Szkoły, oprócz funkcji edukacyjnej, odpowiedzialne są również za kształtowanie postaw moralnych podopiecznych poprzez monitorowanie ich zachowań, angażowanie do pracy w grupach oraz tworzenie warunków do wzajemnej integracji i socjalizacji.

W 2024 roku na terenie Gminy Gołuchów funkcjonowało 6 szkół podstawowych, do których w roku szkolnym 2023/2024 uczęszczało 695 uczniów, z czego 250 do największej placówki – Szkoły Podstawowej im. Izabeli z Czarotoryskich Działyńskiej w Gołuchowie. Placówka ta liczyła w tym czasie 14 oddziałów, których średnia wielkość wynosiła 18 osób. Najmniej oddziałów było natomiast w placówce w Tursku (6), których średnia wielkość wynosiła 11 osób. Szkoła Podstawowa w Gołuchowie zatrudniała w tym czasie nauczycieli na blisko 38 etatach. Najmniej etatów nauczycielskich było w tym czasie w placówkach w Jedlcu i Tursku. Żadna ze szkół podstawowych na terenie Gminy Gołuchów nie pracowała w systemie zmianowym.

Tab. 22. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Gołuchów w roku szkolnym 2023/2024

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli
Szkoła Podstawowa im. Izabeli z Czarotoryskich Działyńskiej w Gołuchowie	250	14	18	37,91
Szkoła Podstawowa im. Henryka Sucharskiego w Kościelnej Wsi	167	9	19	19,27
Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Jedlcu	66	7	9	11,55
Szkoła Podstawowa im. Arkadego Fiedlera w Kucharkach	95	8	12	15,42
Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Tursku	66	6	11	12,74
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Kucharach	51	8	6	29,22
Razem:	695	52	13	126,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

Czynnikiem znacznie wpływającym na stan oraz jakość bazy dydaktycznej jest infrastruktura sportowa. Pełni ona kluczową rolę w rozwoju zdolności uczniów, ich integracji oraz propagowaniu zdrowego trybu życia. Stan infrastruktury sportowej, poza walorami estetycznymi, wpływa również w znaczący sposób na bezpieczeństwo związane z jej wykorzystywaniem. Szkoły podstawowe zlokalizowane na terenie Gminy Gołuchów mają dostęp do infrastruktury sportowej w dobrym stanie technicznym. Podjęcia działań remontowych wymaga mniejsza z sal gimnastycznych w placówce w Kościelnej Wsi oraz zaplecze socjalne przy Orliku w Gołuchowie. Wskazać również należy na brak sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Tursku oraz w Jedlcu, w których funkcję tę pełnią

zaadaptowane na ten cel sale lekcyjne. Szczególną uwagę zwraca rozbudowana infrastruktura sportowa placówki w Gołuchowie, obejmująca halę sportową, salę gimnastyczną oraz kompleks boisk Orlik. W czasach postępującej globalizacji oraz rozwoju kontaktów międzynarodowych coraz istotniejszą rolę odgrywa znajomość języków obcych. W Gminie Gołuchów jedynie w Szkole Podstawowej im. Henryka Sucharskiego w Kościelnej Wsi oraz Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Kucharach znajdują się dedykowane pracownie językowe, wyposażone w specjalistyczne rozwiązania umożliwiające efektywniejszą naukę języków. W żadnej z placówek na terenie Gminy nie funkcjonują klasy profilowane, umożliwiające ukierunkowanie edukacji podopiecznych na rozwój zdolności sportowych, językowych lub interpersonalnych. Istotnym elementem wyposażenia szkół podstawowych jest także sprzęt multimedialny, pozwalający na zwiększenie kreatywności oraz możliwości odbywania zajęć lekcyjnych. Wpływa on również na rozwój kompetencji cyfrowych uczniów, co jest zjawiskiem szczególnie korzystnym mając na uwadze tempo cyfryzacji elementów życia, w tym życia zawodowego. W każdej placówce w Gminie uczniowie mają dostęp do komputerów, z których mogą korzystać. Najwięcej znajduje się w szkole w Jedlcu (60). W każdej ze szkół znajdują się również projektory multimedialne lub monitory interaktywne, które korzystnie wpływają na poziom przyswajalności przekazywanych informacji i pozwalają wzbogacić treść zajęć lekcyjnych o wyświetlane filmy oraz materiały. Najwięcej takich urządzeń znajduje się w placówce w Gołuchowie (22). Analizując stan bazy dydaktycznej w jednostce samorządu terytorialnego zwrócić uwagę należy także na elementy zapewniające uczniom komfortu nauki oraz bezpieczeństwo. Podstawowym elementem wyposażenia budynków i przestrzeni publicznych, służącym zwiększeniu bezpieczeństwa osób w nim przebywających jest monitoring wizyjny. Jedynie placówki w Jedlcu i Tursku nie są wyposażone w kamery bezpieczeństwa. We wszystkich szkołach podstawowych na terenie Gminy (poza placówką w Kucharkach) każdy uczeń posiada dostęp do prywatnej szafki, umożliwiającej bezpieczne oraz komfortowe przechowywanie swoich rzeczy. W każdej szkole działa również świetlica, w której uczniowie mogą pod opieką kompetentnych opiekunów poczekać na odebranie ich przez rodziców, integrując się w tym czasie z rówieśnikami. Najkrócej w ciągu doby czynna jest świetlica w Szkole Podstawowej w Tursku, która otwarta jest w godzinach 11.45-13.45. Oprócz dostępności świetlic, na komfort rodziców dowożących oraz odbierających dzieci wpływ ma także możliwość bezpiecznego zaparkowania samochodu w przeznaczonym do tego miejscu, co minimalizuje ryzyko wynikające z tymczasowego parkowania na ulicy lub miejscach do tego nieodpowiednich. Parking dla kadry nauczycielskiej oraz rodziców znajduje się przy szkołach w Gołuchowie, Kościelnej Wsi, Jedlcu i Kucharach. Na terenie Gminy świadczona jest dla uczniów profilaktyczna opieka zdrowotna w ramach współpracy z pielęgniarką środowiskową. Z kolei opieka stomatologiczna realizowana jest w ramach zawartego porozumienia na usługi Dentobusu. W każdej ze szkół w Gminie Gołuchów

funkcjonuje wsparcie psychologa. Jest ono szczególnie ważne mając na względzie rozwój emocjonalny i interpersonalny uczniów, a co za tym idzie wzmacnianie kapitału społecznego.

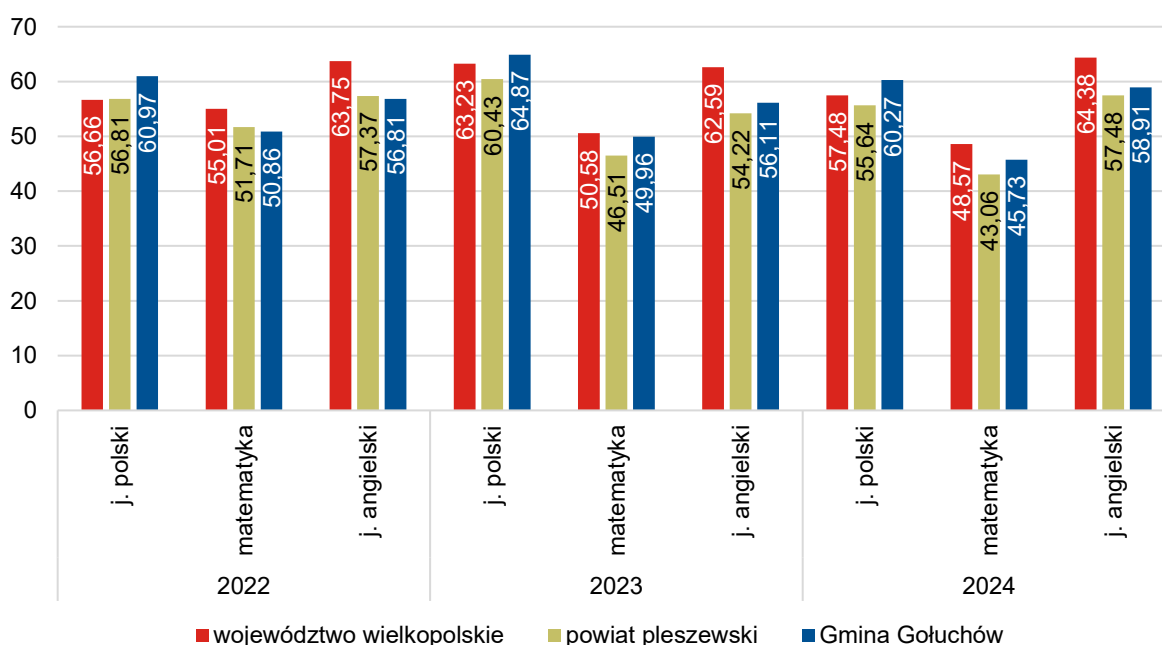
Tab. 23. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Gołuchów w roku szkolnym 2023/2024

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa im. Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej w Gołuchowie	Szkoła Podstawowa im. Henryka Sucharskiego w Kościelnej Wsi	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Jedlcu	Szkoła Podstawowa im. Arkadego Fiedlera w Kucharkach	Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Tursku	Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Kucharach
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	21	12	8	11	7	8
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	hala sportowa - dobry; sala gimnastyczna - do remontu; kompleks boisk Orlik - zaplecze socjalne do remontu	dwie sale gimnastyczne – jedna w dobrym stanie, druga wymaga remontu	boisko szkolne - dobry	sala gimnastyczna - dobry	boisko szkolne - dobry	sala gimnastyczna – dobry
Pracownie językowe	nie	tak	nie	nie	nie	tak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie	nie	nie	nie	nie	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	29	50	60	16	12	10
Projektory multimedialne (szt.)	22	6	8	4	3 (monitory interaktywne)	1
Kamery - monitoring szkolny	tak	tak	nie	tak	nie	tak
Szafki dla każdego ucznia	tak	tak	tak	nie	tak	tak
Świetlice (godziny otwarcia)	7.00-7.45, 11.30- 16.00	7.00-8.00, 11.30- 16.00	11.45-14.30	7.30-7.45, 11.45/12.45-15.45	11.45-13.45	7.00-15.15
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	tak	tak	tak	nie	nie
Gabinet pielęgniarstwa	tak	tak	tak	tak	nie	nie
Wsparcie psychologa	tak	tak	tak	tak	tak	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

Podstawowym celem rozwoju edukacji oraz bazy edukacyjnej na danym obszarze jest zwiększenie jej skuteczności, rozumianej jako rozwój wiedzy i kompetencji uczniów. Najpowszechniej stosowaną formą weryfikacji postępów edukacyjnych są wszelkiego rodzaju testy, egzaminy i sprawdziany wewnętrzne oraz zewnętrzne. Egzaminem, któremu poddawani są wszyscy uczniowie szkół podstawowych na terenie Polski jest test ósmoklasisty, przeprowadzany pod koniec edukacji podstawowej. W celu zdiagnozowania efektów nauczania w szkołach podstawowych w Gminie Gołuchów zdecydowano się na porównanie średnich wyników z egzaminu ósmoklasisty w Gminie, powiecie pleszewskim oraz województwie wielkopolskim.

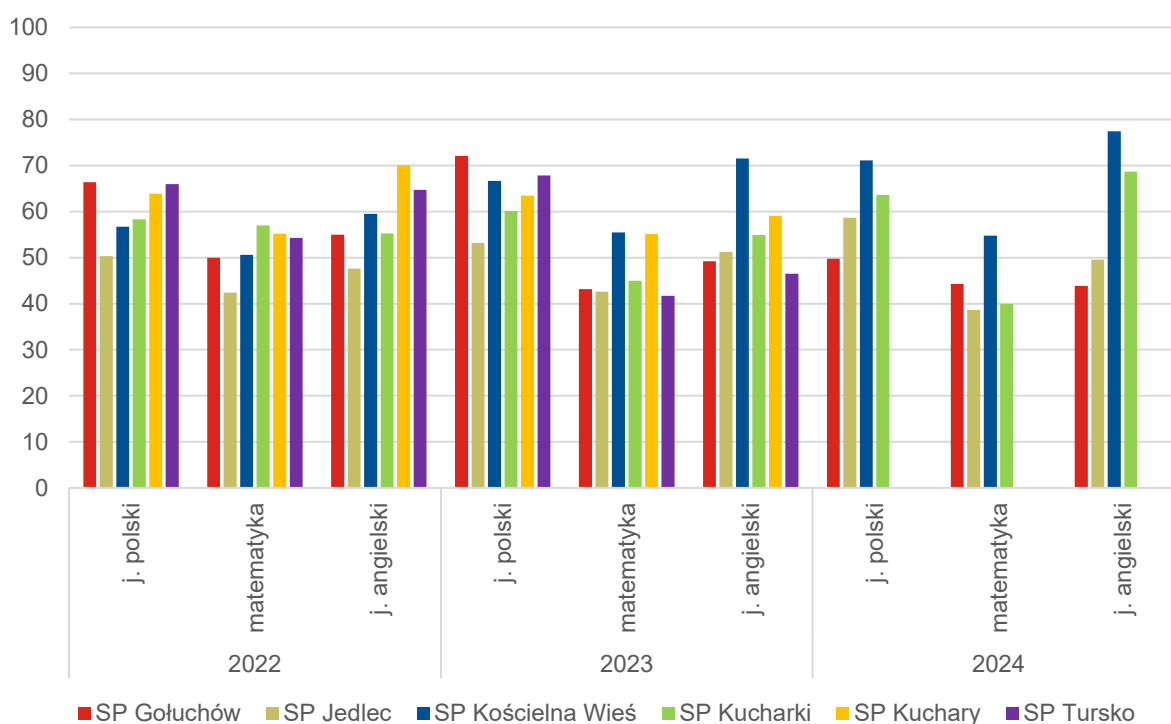
Jak wskazuje poniższa rycina, wyniki z egzaminu ósmoklasisty wśród uczniów szkół podstawowych w Gołuchowie były w analizowanym okresie wyższe od średniej uczniów z całego powiatu pleszewskiego w większości egzaminów. Dodatkowo, średnia wyników z poszczególnych lat i egzaminów w Gminie była również wyższa od średniej w całym województwie wielkopolskim. Można zatem uznać, że poziom wyników z egzaminu w Gminie Gołuchów jest wysoki na tle powiatu i dorównujący poziomowi dla województwa. Zauważalny jest również fakt, będący tendencją ogólnopolską, że w analizowanym okresie uczniowie szkół w Gołuchowie największy problem mieli z egzaminem z matematyki. Średni wynik z egzaminu w całym analizowanym okresie wyniósł 48,85%, podczas gdy średnia z egzaminu z języka polskiego kształtuje się na poziomie 62,04%, a z języka angielskiego – 57,28%.

Ryc. 30. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Gołuchów w latach 2022-2024 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań 2024.

Poniższa rycina przedstawia średnią wyników z poszczególnych egzaminów w ramach egzaminu ósmoklasisty w podziale na szkoły. Najwyższą średnią w całym analizowanym okresie z egzaminów z matematyki, języka polskiego oraz języka angielskiego odznaczała się placówka w Kościelnej Wsi (62,64%). Najniższa średnia wyników miała natomiast miejsce w Szkole Podstawowej w Jedlcu. W 2024 roku dla placówek w Kucharach oraz Tursku nie zostały podane średnie wyniki ze względu na niską liczbę osób podchodzących do egzaminu.

Ryc. 31. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Gołuchów w latach 2022-2024 w podziale na szkoły podstawowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań 2024.

Znaczny wpływ na edukację uczniów mają projekty edukacyjne i konkursy, a także oferowane wsparcie dla uczniów ze szczególnymi potrzebami. Poniższa tabela prezentuje zestawienie dodatkowych form wsparcia, projektów oraz aktywności w jakich brały udział poszczególne placówki w ostatnich latach.

Tab. 24. Wybrane realizowane projekty edukacyjne, konkursy oraz wsparcie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami w szkołach podstawowych w Gminie Gołuchów

	Szkoła Podstawowa im. Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej w Gołuchowie	Szkoła Podstawowa im. Henryka Sucharskiego w Kościelnej Wsi	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Jedlicu	Szkoła Podstawowa im. Arkadego Fiedlera w Kucharkach	Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Tursku	Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Kucharach
Realizowane projekty edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> Szkoła dostępna dla wszystkich; Trzymaj formę; Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł; Posiłek w szkole i w domu; Aktywna tablica. 	<ul style="list-style-type: none"> Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa; Aktywna Szkoła; Aktywna Tablica; Laboratoria Przyszłości; Szkoła dostępna dla wszystkich; Narodowe czytanie, Cała Polska czyta dzieciom; Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł; Posiłek w szkole i w domu; Projekt Kosmos dla dziewczynek; Program Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> Sprzątamy Dla Polski 2023; Ogólnopolski Program Edukacyjny Trzymaj Formę; Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł; Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020 i 2030; Szkoła dostępna dla wszystkich; Szkoła z Mediacjami; Posiłek w szkole i w domu; Program wsparcia uczniów z cukrzycą; Laboratoria Przyszłości; Aktywna Tablica. 	<ul style="list-style-type: none"> Laboratoria Przyszłości; Posiłek w szkole i w domu; Aktywna Tablica; Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa; Trzymaj Formę!; Cyfrowa Szkoła; Wielkopolsk@ 2020. 	<ul style="list-style-type: none"> Aktywna Tablica; Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa; Laboratoria Przyszłości; Podróże z klasą; Poznaj Polskę. 	<ul style="list-style-type: none"> Aktywna Tablica; Poznaj Polskę; Aktywny weekend.
Konkursy	<ul style="list-style-type: none"> Wojewódzkie konkursy przedmiotowe; Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur; Konkurs Plastyczny „Dzieci segregują śmieci”; Konkurs Plastyczny „Młodzież zapobiega pożarom”; 	<ul style="list-style-type: none"> Konkurs Plastyczny "Młodzież zapobiega pożarom”; Wojewódzkie konkursy przedmiotowe; Nauka z Kulturą "Stwórz robota Ekusia”; zawody sportowe: Pow. Mistrzostwa w tenisie stołowym, piłce siatkowej; Gminne Mistrzostwa w Warcabach; 	<ul style="list-style-type: none"> Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur; Powiatowe Zawody Matematyczne; Konkurs "Z ortografią za pan brat”; Konkursy kuratorskie; Ogólnopolski Konkurs "Póki nie jest za późno”; Woj. Konkurs Poetycki im. M. Konopnickiej; 	<ul style="list-style-type: none"> Woj. Konkurs Poetycki im. M. Konopnickiej; Konkurs Plastyczny „Młodzież Zapobiega Pożarom”; Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur; Ogólnopolska Olimpiada OLIMPUS J. Angielski; 	<ul style="list-style-type: none"> Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w ruchu drogowym; Konkurs wiedzy pożarniczej; Wojewódzkie konkursy przedmiotowe. 	<ul style="list-style-type: none"> Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. M. Konopnickiej; ▪ Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w ruchu drogowym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gminne Mistrzostwa w piłce Halowej; ▪ Rejonowe Mistrzostwa w piłce siatkowej; ▪ Pow., Rejonowe i Woj. Mistrzostwa w piłce siatkowej plażowej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konkurs St. Nauka z Kulturą "Stwórz robota Ekusia"; ▪ Ogólnopolski Konkurs o Wlkp. Bohaterach "O lepsze jutro dla Was"; ▪ Konkurs Wiedzy Historycznej o Złotą Lilię J. Andegaweńskiej; ▪ Konkurs Ministerstwa Rodziny i Senatu RP "List do Taty"; ▪ Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. 		
Wsparcie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia: rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne; ▪ Język polski dla uczniów z Ukrainy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia: logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, edukacyjne realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie do 5 osób, rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne; ▪ Zajęcia dla uczniów uzdolnionych; ▪ Wsparcie nauczyciela współorganizującego kształcenie, psychologiczne. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia: logopedyczne; rewalidacyjne; korekcyjno-kompensacyjne; rozwijające kompetencje emocjonalne; ▪ Program Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej, ▪ Program Iskra Odporności; ▪ TUS; ▪ Klub Młodego Odkrywcę; ▪ Wyrównawcze z matematyki, języka polskiego; ▪ Dla uczniów szczególnie uzdolnionych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia: logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, rewalidacyjne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne; ▪ Wsparcie nauczyciela współorganizującego kształcenie, pomoc psychologiczna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia: korekcyjno-kompensacyjne, terapia pedagogiczna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia: indywidualne, logopedyczne, hipoterapia; ▪ Alpakoterapia; ▪ Terapia ręki; ▪ Pomoc psychologiczna; ▪ Zajęcia TUS; ▪ Zajęcia sensoryczne; ▪ Wsparcie nauczyciela współorganizującego kształcenie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

Dodatkowo, uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Gołuchów brali udział w wielu turniejach oraz zawodach sportowych, spośród których warto wymienić: Mistrzostwa Gminne w Futsalu, Powiatowe Mistrzostwa w Futsalu, Gminne Mistrzostwa Piłki Ręcznej, Mistrzostwa w Piłce Siatkowej, Mistrzostwa Województwa Wielkopolskiego w Piłce Siatkowej czy Gminne Mistrzostwa w Sztafetowych Biegach Przełajowych.

W roku szkolnym 2023/2024 stypendium za dobre wyniki w nauce bądź osiągnięcia sportowe w Gminie Gołuchów otrzymało 38 uczniów, a ich łączna wartość wyniosła 11 600 zł.

W latach 2020-2024 wartość wydatków ogółem z budżetu Gminy w dziale 801 Oświata i wychowanie oscylowała w przedziale od 16,2 mln zł do 27,4 mln zł. Najniższy poziom wydatków miał miejsce w 2020 roku, a najwyższy w 2024 roku. Wydatki majątkowe natomiast najwyższy poziom osiągnęły w 2023 roku, w którym wyniosły blisko 775 tys. zł. W latach 2020-2024 doszło również do wzrostu wartości subwencji oświatowej z 8,8 mln zł do blisko 15,3 mln zł. Różnica pomiędzy subwencją oświatową, a wydatkami w dziale 801 wahała się w przedziale 7,4-12,1 mln zł. Tym samym stopień pokrycia wydatków na edukację przez subwencję oświatową najwyższy poziom osiągnął w 2024 roku (56%), a najniższy w 2022 i 2023 roku (49%). W analizowanym okresie subwencja oświatowa pozwalała na pokrycie wydatków bieżących średnio w 52,6%, z czego najwyższy poziom pokrycia miał miejsce w 2024 roku (56%), a najniższy w roku 2022 (50%).

Tab. 25. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Gołuchów w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
WYDATKI OGÓŁEM	16 215 690	17 247 686	19 173 017	22 753 286	27 352 607
Wydatki bieżące	16 169 690	16 882 856	19 100 324	21 978 727	27 114 506
Wydatki majątkowe	46 000	364 830	72 693	774 559	238 102
SUBWENCJA OŚWIATOWA	8 792 317	8 739 144	9 461 548	11 149 189	15 257 886
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dz.801	7 423 373	8 508 542	9 711 469	11 604 097	12 094 721
Stopień pokrycia wydatków	54%	51%	49%	49%	56%
Stopień pokrycia wydatków bieżących	54%	52%	50%	51%	56%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

Na terenie Gminy Gołuchów nie znajduje się żadna szkoła ponadpodstawowa, w związku z czym młodzież z jej terenu uczęszcza głównie do szkół w Kaliszu, Pleszewie i Marszewie.

Warto zauważyć, że Uniwersytet Kaliski im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego stanowi ważny ośrodek akademicki w bezpośrednim otoczeniu Gminy Gołuchów. Jego bliskość stwarza mieszkańcom szerokie możliwości kształcenia na poziomie wyższym – zarówno w formie studiów dziennych i zaocznych, jak i studiów podyplomowych czy kursów specjalistycznych. Uczelnia rozwija kierunki związane m.in. z medycyną, pielęgniarstwem,

bezpieczeństwem, pedagogiką, informatyką i zarządzaniem, co zwiększa dostępność nowoczesnej edukacji bez konieczności dojazdów do dużych ośrodków akademickich. Dla młodzieży z Gminy Gołuchów Uniwersytet Kaliski jest naturalną ścieżką rozwoju i pozostania w regionie, a dla dorosłych szansą na podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

3.2.3. Kultura i sport

Kultura w lokalnej społeczności pełni m.in. funkcje: integracyjną, edukacyjną, komunikacyjną, tożsamościową, rozrywkową, twórczą, ekonomiczną czy społeczną. Szczególnie istotne z punktu widzenia jednostki samorządu terytorialnego są funkcje społeczne, związane z regulacją norm, obyczajów i kodów kulturowych, a zatem wpływające na kształtowanie kapitału społecznego oraz funkcje integracyjne, przez które rozumieć należy zdolność kultury do tworzenia poczucia wspólnoty poprzez tworzenie wspólnych przeżyć i doświadczeń. Dodatkowo, kultura pełni ważną rolę poprzez dostarczanie lokalnym społecznościom możliwości spędzania wolnego czasu, wzbogaconego o elementy twórcze, innowacyjne lub edukacyjne.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury na terenie Gminy Gołuchów jest Gołuchowskie Centrum Kultury „Zamek” (GCK). GCK powstało na mocy Uchwały nr XIII/140/2012 Rady Gminy Gołuchów z dnia 28 lutego 2012 r. Działalność Centrum skupia się przede wszystkim na organizowaniu życia kulturalnego na terenie całej Gminy poprzez organizację wydarzeń o charakterze kulturalno-artystycznym, w tym działań cyklicznych i okolicznościowych, takich jak: Gołuchowski Rajd Rowerowy – Święto Polskiej Niezapominajki, Dożynki, Gołuchowski Jarmark Bożonarodzeniowy, koncerty, kino plenerowe, prelekcje, jubileusze itd. Centrum prowadzi liczne warsztaty z zakresu edukacji artystycznej, wokalne, taneczne, kreatywne, plastyczne, fotograficzne, ceramiczne, szydełkowe, rzeźbiarskie, a także zajęcia z tańca ludowego w ramach działalności Zespołu Pieśni i Tańca „Żychlinioki”. Od 2021 roku w ramach GCK funkcjonuje gołuchowska grupa teatralna, którą tworzą mieszkańcy i sympatycy Gołuchowa. Grupa do tej pory przygotowała i zaprezentowała 4 spektakle pt. „Pan_na Gołuchowie”, „Gołuchowskie Tango”, „I co tam znowu?” oraz „Gołuchowskie RENDEZ-VOUS czyli historia spotkań kina z teatrem”. Istotnym wyznacznikiem wszystkich projektów jest ich silne osadzenie w lokalnym dziedzictwie Gołuchowa i gminy Gołuchów. Instytucja odpowiada również za zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych, organizuje wyjazdy na wydarzenia artystyczne oraz koordynuje działalność wolontariuszy. Centrum prowadzi działania promocyjne takie jak wydawanie publikacji popularnonaukowych o dziejach wsi wchodzących w skład Gminy Gołuchów czy folderów promocyjnych oraz jest inicjatorem i koordynatorem akcji

„Przyjeżdżajcie do Gołuchowa” mającej na celu promowanie walorów turystycznych, przyrodniczych i kulturowych Gminy na terenie całej Polski oraz w niektórych krajach Europy.

W Programie działania Gołuchowskiego Centrum Kultury „Zamek” w Gołuchowie na lata 2019-2026 jako priorytety rozwoju instytucji wskazano:

1. dążenie do powstania nowej siedziby GCK „Zamek”,
2. starania w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na działalność statutową,
3. wyznaczanie trendów i wysokiej jakości standardów oferty kulturalnej.

W 2023 roku rozpoczęto budowę dwukondygnacyjnego budynku, który składa się z części wyodrębnionej na nową siedzibę GCK „Zamek” oraz przeznaczonej na siedzibę Ochotniczej Straży Pożarnej w Gołuchowie. Powierzchnia obiektu przeznaczona na cele kulturalne wyodrębnia salę widowiskową z 200 miejscami siedzącymi, scenę oraz zaplecze garderobiane. Dodatkowo, wyodrębnione jest zaplecze administracyjno-biurowe jednostki oraz sale do prowadzenia m.in. zajęć plastycznych, wokalnych, wystaw i innych spotkań dzieci, młodzieży czy mieszkańców Gminy. Obiekt OSP obejmuje m.in. garaż z 3 stanowiskami, magazyny sprzętu ratowniczo-gaśniczego oraz zaplecze socjalne dla strażaków. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2025 r., a jej wartość szacuje się na przeszło 13 mln zł.

Oprócz GCK popularyzacją kultury na terenie Gminy zajmuje się również Biblioteka Publiczna Gminy Gołuchów oraz jej filie w Jedlcu, Kościelnej Wsi, Kucharkach i Tursku. Według danych GUS w 2024 roku z księgozbioru liczącego blisko 55 tys. egzemplarzy skorzystało 1 495 czytelników i wypożyczono ponad 41 tys. książek. Biblioteka bierze udział w projektach dofinansowanych ze środków zewnętrznych: Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Wschodnie podróże nie tylko po literaturze” i „Biblioteczne spotkania z ekologią”; Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025. Biblioteka otrzymała także dofinansowanie na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków. Dodatkowo, w latach 2023-2024 instytucja realizowała projekt „Biblioteka po sąsiedzku”, na który otrzymała z Narodowego Centrum Kultury dofinansowanie wynoszące ponad 100 000 zł. W ramach projektu sfinansowano m.in. 5 inicjatyw oddolnych zgłoszonych przez mieszkańców Gminy Gołuchów. Podążając za duchem czasów Biblioteka udostępnia swoim czytelnikom nie tylko książki w postaci papierowej, ale również oferuje kody do platformy Legimi, liczącej kilkadziesiąt tysięcy tytułów audiobooków, ebooków oraz synchrobooków. Oprócz tego w Bibliotece Publicznej regularnie odbywają się spotkania z pisarzami, aktorami, podróżnikami, osobowościami medialnymi, organizowane są warsztaty dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów. Rocznie jest to około 30 bezpłatnych wydarzeń, w których uczestniczą mieszkańcy. Biblioteka aktywnie angażuje się w akcje ogólnopolskie tj. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Narodowe Czytanie, Tydzień

Bibliotek, Europejskie Dni Dziedzictwa, Noc Bibliotek, Cała Polska Czyta Dzieciom itp. Mając świadomość, iż czytające dziecko to w przyszłości czytający dorosły, bibliotekarze prowadzą edukację czytelniczną wśród dzieci i młodzieży naszej Gminy. Podnosząc swoje kompetencje, szczególnie w zakresie cyfrowym, bibliotekarze regularnie uczestniczą w szkoleniach. W strukturach Biblioteki działa również Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Tursko”, który od ponad 50 lat pielęgnuje i kultywuje tradycje folklorystyczne naszej Gminy. Zespół tworzą: kapela, tancerze (grupa młodzieżowa), a od października 2024 r. po kilku latach przerwy zostało reaktywowane tzw. „Małe Tursko”, które obecnie liczy 30 dzieci, w dwóch kategoriach wiekowych.

W Kościelnej Wsi działa Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej, która nie tylko uświetnia lokalne uroczystości, ale również realizuje zadania samorządu poprzez aktywną działalność kulturalną. Z myślą o rozwoju młodych talentów muzycznych, Gmina wspiera finansowo orkiestrę, umożliwiając prowadzenie zajęć nauki gry na instrumentach dla dzieci.

W Gminie od 1998 r. działa jednostka budżetowa Gołuchowski Ośrodek Turystyki i Sportu (GOTiS), która odpowiedzialna jest za administrowanie istniejącą infrastrukturą turystyczną, rekreacyjną oraz sportową, w tym plażą i kąpieliskiem oraz udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej i noclegowej. Siedziba Ośrodka usytuowana jest w lesie w pobliżu drogi krajowej nr 12, znajdującym się w przy jeziorze Gołuchowskim. GOTiS odpowiedzialny jest za prowadzenie wynajmu 43 domków letniskowych, które mogą pomieścić od 3 do 8 osób, pola namiotowego i kempingowego. Na jego terenie zlokalizowany jest park linowy, złożony z dwóch tras: dziecięcej i alpinistycznej (dla dzieci i młodzieży powyżej 12 roku życia). W ramach działalności GOTiS-u prowadzona jest również wypożyczalnia sprzętu wodnego, która udostępnia kajaki oraz rowery wodne. Ośrodek zajmuje się organizacją imprez sportowych, turystycznych i rekreacyjnych, m.in.: Festyn Gołuchowski, Zakładowy Turniej w Piłce Nożnej, Turniej Orlika, Turniej Piłki Siatkowej, Gminny Dzień Dziecka, Zajęcia Małego i Młodego Ratownika WOPR, Kino Plenerowe w Gołuchowie, Morsowanie w Gołuchowie czy Złot samochodów Opel i Skoda. Na terenie Ośrodka działa Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, które oprócz utrzymania bezpieczeństwa, odpowiada także za prowadzenie szkoleń z zakresu nauki pływania, nurkowania, ratownictwa oraz udzielania pierwszej pomocy.

Na terenie Gminy od 1946 roku działa Ludowy Klub Sportowy Gołuchów. Drużyna piłki nożnej LKS uczestniczy w rozgrywkach IV ligi (grupa wielkopolska). W sezonie 2024/2025 drużyna zajęła 12 miejsce w lidze liczącej 18 drużyn.

Stan bazy kulturalno-sportowej w Gminie Gołuchów prezentuje poniższa tabela.

Tab. 26. Baza kulturalno-sportowa na terenie Gminy Gołuchów

Nazwa obiektu i lokalizacja	Zajęcia organizowane dla mieszkańców
Gołuchowskie Centrum Kultury "ZAMEK" w Gołuchowie, ul. Lipowa 1, 63-322 Gołuchów	sekcje artystyczne: wokalna, teatralna, folklorystyczna oraz warsztaty tematyczne
Gołuchowski Ośrodek Turystyki i Sportu w Gołuchowie	dostęp do elementów infrastruktury rekreacyjnej
Biblioteka Publiczna Gminy Gołuchów	warsztaty, prelekcje, wykłady, wystawy
Boisko Sportowe w Gołuchowie ul. Słowackiego	treningi i mecze piłki nożnej IV liga
Boisko Sportowe w Gołuchowie ul. Żeromskiego	treningi i mecze piłki nożnej drużyn młodzieżowych
Boisko Sportowe w Kościelnej Wsi	treningi i mecze piłki nożnej drużyn młodzieżowych
Boisko Orlik ul. Słowackiego	zajęcia LKS oraz uczniów szkoły podstawowej
Boiska sportowe - 18 punktów oraz place zabaw - 24 punktów na terenie Gminy Gołuchów	w zakresie własnym mieszkańców miejscowości
Sala sportowa w Kościelnej Wsi	zajęcia sportowe
Wiejski Dom Kultury w Kucharkach	spotkania mieszkańców
Wiejski Dom Kultury w Tursku	warsztat taneczne Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca Tursko
Świetlica wiejska w Jedlcu	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska w Cerminku	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska w Kajewie	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska w Krzywosądowie	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska w Kucharach	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska w Szkudli	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska w Karsach	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska w Pleszówce	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska we Wszolowie	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska w Czechlu	spotkania mieszkańców
Świetlica wiejska w Bogusławicach	spotkania mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

3.2.4. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo stanowi fundament stabilności i rozwoju. Zapewnia mieszkańcom poczucie ochrony, wpływa na ich zdrowie i dobrostan, sprzyja współpracy, angażowaniu się w życie wspólnoty oraz pozytywnie wpływa na rozwój gospodarczy i społeczny JST.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych Gminy.

Za bezpieczeństwo i przeciwdziałanie przestępczości na terenie Gminy odpowiada 6 funkcjonariuszy Posterunku Policji w Gołuchowie, zlokalizowanego przy ul. Lipowej 3. Posterunek podlega pod Komendę Powiatową Policji w Pleszewie. Teren Gminy podzielony jest na 3 dzielnice, obejmujące miejscowości:

- Gołuchów, Bielawy, Bogusław, Bogusławice, Cieśle, Kajew, Pleszówka, Przekupów i Wszołów,
- Kościelna Wieś i Borczysko,
- Czechel, Czerminiek, Jedlec, Karsy, Krzywosądów, Kucharki, Kuchary, Macew, Popówek, Tursko, Szkudła i Żychlin.

Funkcjonariusze posterunku biorą udział w spotkaniach informacyjnych ze społeczeństwem oraz zabezpieczaniu imprez masowych, w tym meczy i wydarzeń kulturalnych.

Według danych Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa większość zgłoszeń dotyczy przekroczeń dozwolonej prędkości oraz występujących lokalnie problemów nieprawidłowego parkowania. Wskazuje się również na występowanie problemów związanych z kradzieżą i uszkodzeniem mienia oraz wyłudzeniami.

W Urzędzie Gminy w Gołuchowie siedzibę ma Straż Gminna, w ramach której zatrudniony jest jeden strażnik gminny, który odpowiada m.in. za ochronę porządku publicznego, porządek ruchu drogowego oraz ochronę obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej.

Elementem wyposażenia przestrzeni i obiektów publicznych wpływającym na bezpieczeństwo jest monitoring wizyjny oraz defibrylatory AED, znajdujące się w miejscowościach: Gołuchów, Tursko, Kościelna Wieś, Karsy, Kuchary i Kucharki. Na terenie Gminy Gołuchów znajduje się 7 punktów monitoringu oraz 3 foteopułapki, których obsługą zajmuje się strażnik gminny.

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy Gołuchów odpowiadają również funkcjonariusze Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pleszewie. Na terenie Gminy Gołuchów funkcjonuje 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które wspierają PSP w działaniach ratunkowych. Jednostka OSP w Gołuchowie ujęta jest w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, w związku z czym jej rejonem operacyjnym jest cały obszar powiatu pleszewskiego. Pozostałe jednostki odpowiadają na wezwania wyłącznie z terenu Gminy Gołuchów. Strażacy z gołuchowskich jednostek OSP biorą udział w pokazach ratownictwa medycznego m.in. w szkołach na terenie Gminy. Uczestniczą również w zabezpieczaniu imprez i wydarzeń organizowanych przez GCK i GOTiS oraz wydarzeń organizowanych przez podmioty zewnętrzne.

Tab. 27. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Gołuchów

Nazwa jednostki	Lokalizacja
Ochotnicza Straż Pożarna w Bielawach	Bielawy 21, 63-322 Bielawy
Ochotnicza Straż Pożarna w Bogusławiu-Bogusławicach	Bogusławice 22, 63-322 Bogusławice
Ochotnicza Straż Pożarna w Jedlcu	Jedlec 88A, 63-322 Jedlec
Ochotnicza Straż Pożarna w Karsach	Karsy 23A, 63-322 Karsy
Ochotnicza Straż Pożarna w Krzywosądowie	Krzywosądów 43B, 63-322 Krzywosądów
Ochotnicza Straż Pożarna w Gołuchowie	Gołuchów ul. Lonisa Breugnota 1, 63-322 Gołuchów

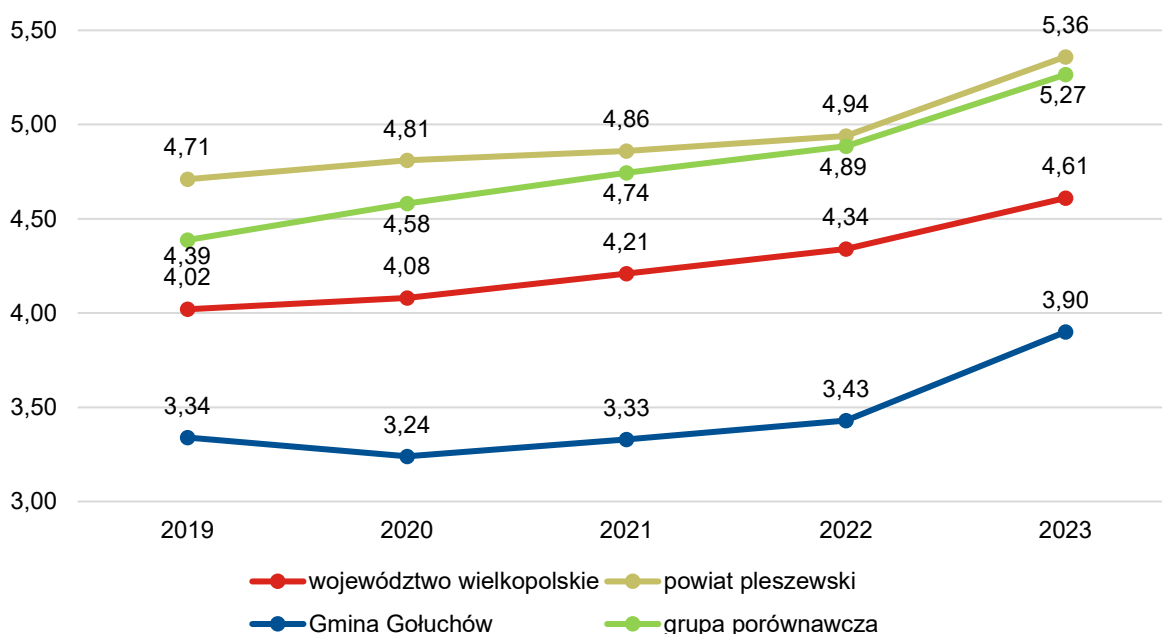
Ochotnicza Straż Pożarna w Kościelnej Wsi	Kościelna Wieś ul. Kreczunowicza 1, 62-811 Kościelna Wieś
Ochotnicza Straż Pożarna w Kucharach	Kuchary 76, 63-322 Kuchary

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

3.2.5. Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy Gołuchów

Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne gminy kształtowane jest przez wiele niezależnych od siebie czynników. Jednym z elementów tworzących otoczenie jednostki samorządu terytorialnego są działające na jego obszarze organizacje pozarządowe, których celem jest działalność na rzecz dobra wspólnego oraz realizowanie określonych celów niezależne od władz oraz sektora komercyjnego. Ich liczba może w pewnym stopniu odzwierciedlać stopień zaangażowania społecznego w życie publiczne. W celu analizy stanu sektora NGO-sów (*ang. Non-governmental organization*) w Gminie Gołuchów zdecydowano się na przeliczenie liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców oraz porównanie sytuacji Gminy z obszarem powiatu pleszewskiego i województwa wielkopolskiego.

W Gminie Gołuchów w 2019 roku wskaźnik liczby organizacji społecznych w relacji do liczby ludności kształtował się na poziomie 3,34. W 2020 roku spadł do poziomu 3,24, po czym w kolejnych latach stabilnie wzrastał, aż w 2023 roku osiągnął wartość 3,90. W tym czasie analogiczny wskaźnik dla całego obszaru powiatu pleszewskiego wzrósł z 4,02 do 4,61. Najwyższe wartości przyjmował on natomiast dla obszaru województwa wielkopolskiego, w którym w 2019 roku przybrał wartość 4,71, a w 2023 roku – 5,36. W grupie porównawczej średnia wartość omawianego wskaźnika wahała się natomiast w przedziale 4,39-5,27. Tym samym liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w relacji do liczby ludności w analizowanym okresie w Gminie Gołuchów była poniżej średnich dla powiatu i województwa oraz grupy porównawczej.

Ryc. 32. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych Krajowego Rejestru Sądowego na terenie Gminy Gołuchów zarejestrowane są 44 organizacje, stowarzyszenia, fundacje lub inne instytucje sektora NGO. Wśród najaktywniejszych organizacji pozarządowych zwrócić uwagę należy na Stowarzyszenie „SENIOR XXI” – Gminny Uniwersytet III Wieku w Gołuchowie (GUTW) oraz na Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

W ramach GUTW odbywają się następujące wykłady: historia Polski, regionu i wiedza o społeczeństwie, literatura piękna, językoznawstwo i komunikacja międzyludzka, sztuka, zdrowie i bezpieczeństwo, przyroda i ekologia, turystyka i sport. Dodatkowo przy Stowarzyszeniu działają sekcje: Akademia Żaka, artystyczna, rękodzieła, informatyczna, języka niemieckiego i kultury krajów niemieckojęzycznych, gimnastyczna oraz turystyczno-sportowa.

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (WOPR) w Gołuchowie stanowi jednostkę terenową Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Wielkopolskiego. Celem gołuchowskiego oddziału WOPR-u jest organizacja pomocy oraz ratowanie osób, które uległy wypadkowi, bądź narażone są na zagrożenie utraty życia lub zdrowia na terenach wodnych, w tym: kąpieliskach i pływalniach. Jednostka w ramach swojej działalności prowadzi również działania obejmujące m.in.: prowadzenie zawodów sportowych, nauki oraz egzaminowania z zakresu umiejętności pływania, wydawanie zaświadczeń oraz ekspertyz związanych z bezpieczeństwem czy podejmowaniem inicjatyw mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa na wodach.

Istotną rolę w życiu społeczności lokalnych odgrywają koła gospodyń wiejskich (KGW). Odpowiedzialne są m.in. za integrację społeczną oraz krzewienie lokalnych tradycji. Jak wskazuje ustawa o kołach gospodyń wiejskich stanowią one dobrowolne, niezależne od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, samorządną społeczną organizację mieszkańców wsi, wspierającą rozwój przedsiębiorczości na wsi i aktywnie działającą na rzecz środowisk wiejskich. Według danych Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich na terenie Gminy Gołuchów funkcjonuje 16 KGW:

- Koło Gospodyń Wiejskich Wszółów,
- Koło Gospodyń Wiejskich Bogusław, Bogusławice,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Czechlu,
- Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich „Akacja”,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Macewie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Pleszówce,
- Koło Gospodyń Wiejskich Żychlin,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Cerminku,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Gołuchowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Turszczanki” w Tursku,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kucharach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Bielawach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Krzywosądowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Jedlcu,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kościelnej Wsi,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Katarzynki” Kajew-Cieśle.

Instrumentem regulującym politykę współpracy Gminy Gołuchów z organizacjami pozarządowymi jest Program Współpracy Gminy Gołuchów z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025, przyjęty na mocy Uchwały nr IX/76/2024 Rady Gminy Gołuchów z dnia 25 listopada 2024 r. Celem głównym Programu jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem, a organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Dokument wskazuje 18 zadań publicznych, których realizacja jest priorytetowa w ramach współpracy z sektorem NGO. Działania te obejmują m.in.: działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych, wspieranie rodziny i systemu opieki zastępczej czy działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym. W Programie na realizację wszystkich zadań publicznych przez organizacje pozarządowe przewiduje się środki w wysokości 100 tys. zł.

Gmina Gołuchów jest członkiem następujących związków oraz stowarzyszeń:

- Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Wspólnie dla Przyszłości” – założona została w 2006 roku i realizuje cele o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, sportowym i dobroczynnym. Do Grupy przynależą gminy powiatu pleszewskiego. LGD wspiera również mieszkańców w zakresie przygotowania projektów i pozyskiwania środków na ich realizację. Działania Grupy koordynowane są przez Strategię Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność 2023-2027.
- Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (SAKO) – pełni funkcję Związku ZIT, obejmuje 25 JST – gmin i powiatów Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. Podstawowym celem działalności Stowarzyszenia jest wspieranie i rozwijanie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów członków SAKO, a w szczególności wzmacnianie rozwoju społeczno-gospodarczego jednostek samorządu terytorialnego tworzących AKO oraz współpraca gmin i powiatów w tym zakresie.

Na mocy Uchwały nr 9/2023 Rady Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej z dnia 29 września 2023 roku przyjęta została Strategia rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku. Dokument określa wizję oraz cel główny rozwoju przedmiotowego obszaru w następujący sposób:

„Aglomeracja Kalisko-Ostrowska w 2030 roku to lider integracji funkcjonalnej wśród miast subregionalnych w Polsce, wyróżniający się silną pozycją gospodarczą, wysoką jakością życia, dążący do neutralności klimatycznej, rozwijający lokalne potencjały.

Jako kluczowe obszary wsparcia Strategia wskazuje: transport i mobilność, gospodarkę, środowisko i klimat, inteligentne zarządzanie oraz społeczeństwo. W Strategii przewidziano realizację projektu obejmującego budowę dróg rowerowych na terenie Gminy Goluchów na odcinkach Bielawy – Cieśle oraz Przekupów – Wszółów w latach 2025-2027. Dokument wskazuje również szereg przedsięwzięć realizowanych wspólnie przez JST należące do AKO, jak budowa zastawek na ciekach wodnych czy wsparcie edukacji ogólnej i zawodowej. Wspólne realizowanie tych działań pozwoli na osiągnięcie synergii, a co za tym idzie - na bardziej efektywne stymulowanie rozwoju gospodarczego obszaru.

Gmina Gołuchów podpisała porozumienie o współpracy z 5 gminami partnerskimi: Chievres (Belgia), Erkner (Niemcy), Kláštor pod Znievom (Słowacja), Eastleigh (Anglia) i Bad Zwischenahn (Niemcy). Współpraca obejmuje wymiany uczniów, rolników, grupy artystycznych, a także współpracę sportowców, szkół, seniorów, przedsiębiorców czy instytucji kultury.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna stanowi element istotnie wpływający na jakość życia oraz przewidywaną długość życia. Dostęp do dobrej opieki zdrowotnej wpływać może pozytywnie również na rozwój gospodarczy, poprzez ograniczenie negatywnych skutków chorób i kontuzji oraz związane z tym zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród lokalnej społeczności. Mając na uwadze występujące w Polsce zjawisko starzenia się społeczeństwa służba zdrowia odgrywa też znaczną rolę w związku ze szczególnym popytem na jej usługi wśród seniorów.

Na terenie Gminy Gołuchów zlokalizowany jest Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej Eskulap Zdieszyski oraz przychodnia lekarza rodzinnego Vitamed. Mieszkańcy Gminy Gołuchów mają dogodny dostęp do opieki szpitalnej. Najbliższą placówką jest Pleszewskie Centrum Medyczne w Pleszewie, przy którym znajduje się także stacja pogotowia ratunkowego. Dojazd do szpitala zajmuje około 15 minut samochodem z centrum Gołuchowa. Podobny czas dojazdu dzieli Gołuchów od Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, co zapewnia mieszkańcom szybki dostęp do zaawansowanych świadczeń medycznych na poziomie regionalnym. Gmina prowadzi współpracę z Ośrodkiem Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów z zakresu realizacji badań profilaktycznych, w ramach której cyklicznie organizowane są badania mammograficzne w Gołuchowie. Na terenie Gminy funkcjonuje także Centrum Rehabilitacji Rolników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Jedlcu, które świadczy usługi specjalistyczne w zakresie leczenia chorób narządów ruchu, choroby reumatycznej, wad postawy, układu nerwowego i innych chorób współistniejących.

Obok opieki zdrowotnej, równie istotną rolę w samorządzie terytorialnym odgrywa pomoc społeczna. Pełni ona funkcje związane ze wsparciem osób potrzebujących, prowadzeniem prewencji poprzez działania profilaktyczne oraz reintegracją osób, które z różnych przyczyn narażone są na zjawisko wykluczenia społecznego. Polityka społeczna jest szczególnie istotna w stabilizowaniu sytuacji społeczno-ekonomicznej związanej z występowaniem takich zjawisk jak bezrobocie czy ubóstwo.

Głównym dokumentem programującym działania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Gołuchów jest Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024-2030.

Jednostką odpowiedzialną za realizację usług społecznych w Gminie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Gołuchowie, zlokalizowany w budynku Urzędu Gminy w Gołuchowie przy ul. Lipowej 1. Nadrzędnym celem działalności tej jednostki organizacyjnej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości

(ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). Realizowane wsparcie obejmuje m.in.: świadczenia społeczne, świadczenia rodzinne, dodatki mieszkaniowe, stypendia socjalne, usługi opiekuńcze, asystenturę rodzinną czy przeciwdziałanie przemocy domowej.

W ramach wsparcia udzielanego przez GOPS część zadań odbywa się w miejscu zamieszkania beneficjenta. Przykładem takiej pomocy są usługi opiekuńcze, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, jeżeli jest to możliwe. Wsparcie w takiej formie dedykowane jest osobom samotnym, które w związku ze swoim wiekiem, chorobą lub innymi przyczynami wymagają wsparcia osób trzecich. W latach 2019-2024 liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oscylowała w przedziale 18-29. W analizowanym okresie świadczone były również usługi specjalistyczne, które dostosowano do indywidualnych potrzeb beneficjentów, wynikających z rodzaju schorzenia bądź niepełnosprawności, realizowane przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem i niezbędnym doświadczeniem. W 2019 roku usługi specjalistyczne w miejscu zamieszkania prowadzone były dla 20 osób. W 2020 i 2021 roku ich liczba wynosiła 40, po czym zmalała do 20 w kolejnym roku. W 2022 roku wprowadzono w Gminie nową formę pomocy – opiekę wytchnieniową w miejscu zamieszkania. Już w pierwszym roku działania programem objęto 36 osób, w kolejnym 37 osób, natomiast w roku 2024 liczba osób korzystających z tej opieki zmalała do 25. W ramach tego rodzaju wsparcia czasowo zastępuje się członków rodziny i osoby bliskie odpowiedzialne za opiekę nad osobą niesamodzielną z powodu choroby lub niepełnosprawności.

Tab. 28. Usługi opiekuńcze prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w miejscu zamieszkania

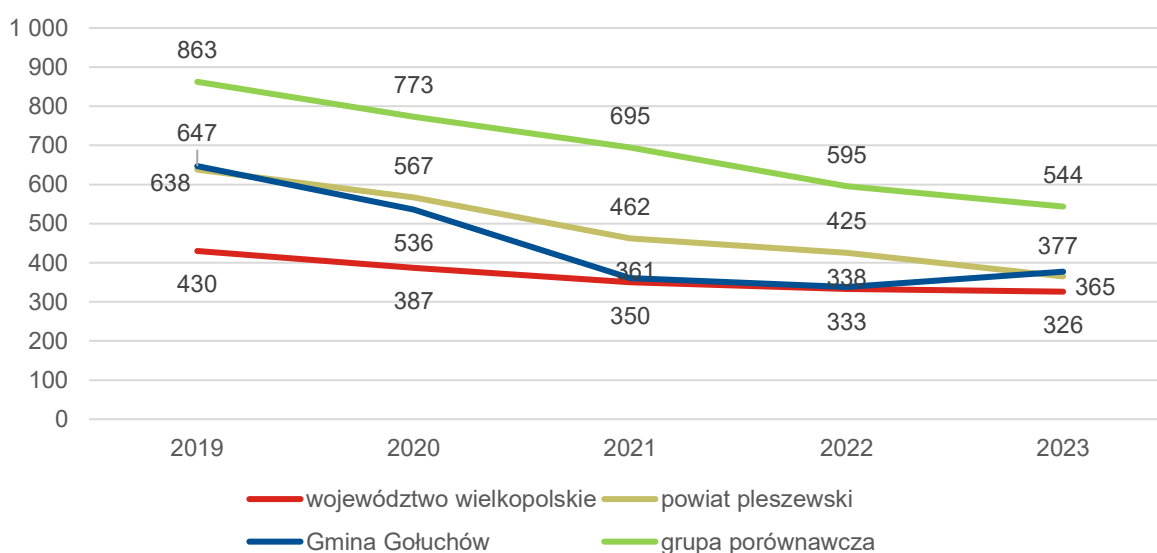
Usługi w miejscu zamieszkania	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opiekuńcze	26	25	18	24	27	29
Specjalistyczne	20	40	40	20	0	0
Opieka wytchnieniowa	0	0	0	36	37	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

Władze Gminy Gołuchów dostrzegają istotny problem w lokalnym systemie usług opiekuńczych. Na terenie Gminy nie funkcjonuje Dzienny Dom Pobytu, który mógłby oferować wsparcie seniorom i osobom niesamodzielnym w ciągu dnia. Odpowiadając na tę potrzebę, Gmina podjęła działania mające na celu zapewnienie mieszkańcom dostępu do tego typu wsparcia. Dnia 11 czerwca 2024 r. na podstawie Porozumienia pomiędzy JST powierzono Miastu i Gminie Pleszew realizację zadania publicznego Gminy Gołuchów z zakresu pomocy publicznej, polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Gołuchów do Środowiskowego Domu Samopomocy w Pleszewie. Do ŚDS kierowani mogą być wymagający wsparcia

mieszkańcy Gminy Gołuchów, którzy posiadają zaświadczenie lekarskie, wydane przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa, o występujących zaburzeniach psychicznych.

W latach 2019-2023 liczba beneficjentów pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w województwie wielkopolskim systematycznie spadała. W Gminie Gołuchów w 2019 roku omawiany wskaźnik osiągnął poziom 647 osób, a w 2023 roku – 338. Tym samym w analizowanym okresie liczba osób korzystających z pomocy społecznej w Gminie Gołuchów spadła o 42%, podczas gdy średni spadek w powiecie pleszewskim kształtował się na poziomie 43%, w województwie wielkopolskim – 24%, a w grupie porównawczej – 27%. Zauważyć należy, że na początku analizowanego okresu omawiany wskaźnik przybrał dla Gminy Gołuchów wyższą wartość niż dla obszaru powiatu pleszewskiego i województwa wielkopolskiego. W 2022 roku natomiast wartość wskaźnika dla Gminy spadła poniżej średniego poziomu w powiecie pleszewskim i średniej wojewódzkiej, a w 2023 r. ponownie wzrosła.

Ryc. 33. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zasady gospodarowanie gminnym mieniem komunalnym regulowane są przez zapisy Uchwały nr LIV/492/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Gołuchów na lata 2024-2028. Zgodnie z zapisami dokumentu, większość lokali komunalnych odznacza się dobrym stanem technicznym. W Programie nie przewiduje się sprzedaży lokali mieszkaniowych z zasobu komunalnego Gminy. Koszty bieżącej eksploatacji zasobu mieszkaniowego Gminy w latach 2024-2028 wynieść mają łącznie 430 tys. zł, a koszty remontów lokali i budynków blisko 1,2 mln zł.

W latach 2019-2024 mieszkaniowy zasób Gminy Gołuchów obejmował jedynie mieszkania komunalne, których liczba w 2019 roku wynosiła 175, a w 2024 roku 168. Gmina Gołuchów nie posiada mieszkań socjalnych.

Tab. 29. Liczba mieszkań komunalnych w zasobie Gminy Gołuchów w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkań komunalnych	175	175	174	170	168	168

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Gołuchów.

Spis tabel

Tab. 1. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2019-2023 w Gminie Gołuchów (tys. zł) wraz z wydatkami majątkowymi (inwestycyjnymi).....	77
Tab. 2. Wybrane inwestycje infrastrukturalne zrealizowane na terenie Gminy Gołuchów w 2023 i 2024 roku.	78
Tab. 3. Liczba budynków w poszczególnych miejscowościach Gminy Gołuchów	80
Tab. 4. Ruch budowlany w Gminie Gołuchów w latach 2019-2023 na tle średniej gmin powiatu pleszewskiego	85
Tab. 5. Wykaz obiektów nieruchomości wpisanych do Rejestru zabytków województwa wielkopolskiego na terenie Gminy Gołuchów	87
Tab. 6. Struktura indywidualnych źródeł ciepła na terenie Gminy Gołuchów w 2023 roku	98
Tab. 7. Stan gospodarki odpadami w Gminie Gołuchów w latach 2020-2024	99
Tab. 8. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w gminach powiatu pleszewskiego w latach 2019-2023	104
Tab. 9. Podmioty działające na terenie Gminy Gołuchów na koniec 2023 r. według sekcji PKD	104
Tab. 10. Struktura bezrobotnych w powiecie pleszewskim w 2024 roku (stan na 31 grudnia 2024 r.).....	109
Tab. 11. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Gołuchów na tle powiatu pleszewskiego	113
Tab. 12. Zestawienie głównych kategorii dochodów i wydatków Gminy Gołuchów w latach 2020-2024 (zł)	114
Tab. 13. Dochody podatkowe Gminy Gołuchów w latach 2020-2024 (zł)	117
Tab. 14. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich	119
Tab. 15. Inwestycje w Gminie Gołuchów dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład	120
Tab. 16. Zmiany liczby ludności w gminach powiatu pleszewskiego oraz w grupie porównawczej w latach 2020-2024.....	125
Tab. 17. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Gołuchów w latach 2019-2023 na tle powiatu pleszewskiego i województwa wielkopolskiego.....	125
Tab. 18. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Gołuchów w 2020 i 2024 roku na tle powiatu i województwa	127
Tab. 19. Wykaz liczby mieszkańców w podziale na miejscowości	127
Tab. 20. Przedszkola na terenie Gminy Gołuchów w roku szkolnym 2023/2024.....	130
Tab. 21. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Gołuchów w latach 2019-2024	131

Tab. 22. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Gołuchów w roku szkolnym 2023/2024	132
Tab. 23. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Gołuchów w roku szkolnym 2023/2024	135
Tab. 24. Wybrane realizowane projekty edukacyjne, konkursy oraz wsparcie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami w szkołach podstawowych w Gminie Gołuchów	138
Tab. 25. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Gołuchów w latach 2020-2024	140
Tab. 26. Baza kulturalno-sportowa na terenie Gminy Gołuchów	144
Tab. 27. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Gołuchów	145
Tab. 28. Usługi opiekuńcze prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w miejscu zamieszkania	151
Tab. 29. Liczba mieszkań komunalnych w zasobie Gminy Gołuchów w latach 2019-2023	153

Spis rycin

Ryc. 1. Położenie administracyjne Gminy Gołuchów	71
Ryc. 2. Stan infrastruktury drogowej w Wielkopolsce	73
Ryc. 3. Odległości z miejscowości Gołuchów pokonywane samochodem osobowym w ciągu 30 minut (dane orientacyjne)	74
Ryc. 4. Sieć drogowa na terenie Gminy Gołuchów	75
Ryc. 5. Transport zbiorowy na terenie powiatu pleszewskiego	77
Ryc. 6. Podział województwa wielkopolskiego na obszary funkcjonalne	80
Ryc. 7. Użytkowanie terenu Gminy Gołuchów	82
Ryc. 8. Zasięg przestrzenny miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Gminie Gołuchów	84
Ryc. 9. Sieć hydrologiczna i obszary zagrożenia powodzią na terenie Gminy Gołuchów	92
Ryc. 10. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Gołuchów	95
Ryc. 11. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Gołuchów w 2023 roku na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej	97
Ryc. 12. Energia wiatru w Polsce w kWh/(m ² /rok) na wysokości 10 i 30 metrów	101
Ryc. 13. Średnie roczne sumy usłonecznienia w Polsce	101
Ryc. 14. Mapa rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego na obszarze Polski	102
Ryc. 15. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2019-2023 działających na terenie Gminy Gołuchów	105
Ryc. 16. Liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Gołuchów na tle średniej dla gmin powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023	106

Ryc. 17. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Gołuchów na tle średniej gmin powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023.....	108
Ryc. 18. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł) w powiecie pleszewskim i województwie wielkopolskim na tle kraju w latach 2019-2023	110
Ryc. 19. Użytkowanie gospodarstw rolnych oraz użytków rolnych na terenie Gminy Gołuchów w 2020 roku.....	111
Ryc. 20. Użytkowanie użytków rolnych na terenie Gminy Gołuchów w 2020 roku.	112
Ryc. 21. Dochody ogółem (w zł) na 1 mieszkańca w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023	114
Ryc. 22. Wykonanie budżetu Gminy Gołuchów w latach 2020-2024	115
Ryc. 23. Dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023 (zł)	116
Ryc. 24. Struktura dochodów Gminy Gołuchów w latach 2020-2024	117
Ryc. 25. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej	118
Ryc. 26. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Gołuchów na lata 2025-2033	121
Ryc. 27. Gęstość zaludnienia w powiecie pleszewskim w 2024 roku	124
Ryc. 28. Struktura ludności w Gminie Gołuchów w latach 2014-2024.....	127
Ryc. 29. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku przedszkolnym w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023	131
Ryc. 30. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Gołuchów w latach 2022-2024 na tle powiatu i województwa	136
Ryc. 31. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Gołuchów w latach 2022-2024 w podziale na szkoły podstawowe	137
Ryc. 32. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023	147
Ryc. 33. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Gołuchów na tle powiatu i województwa oraz grupy porównawczej w latach 2019-2023	152

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035

Szanowni Państwo,

W związku z podjęciem prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Gołuchów na lata 2026-2035, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę, *nie dotyczy/nie mam zdania* nie jest zaliczane do średniej.

OBSZAR: SPOŁECZEŃSTWO						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy/ nie mam zdania	1	2	3	4	5
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)?						
skuteczność działania pomocy społecznej?						
dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
możliwości zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy?						
dostęp do żłobków?						
jakość opieki żłobkowej?						
wsparcie osób starszych (np. DPS, Klub Seniora)?						
wsparcie osób niesamodzielnych (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)?						
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?						
bezpieczeństwo publiczne?						
dostępność budynków administracji publicznej?						
OBSZAR: GOSPODARKA						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy/	1	2	3	4	5

	nie mam zdania					
atrakcyjność inwestycyjną?						
możliwość uzyskania zatrudnienia?						
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem?						
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej?						
funkcjonowanie transportu zbiorowego?						
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)?						
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej?						
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						

OBSZAR: ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
estetykę (czystość na obszarach publicznych)?						
jakość powietrza?						
ofertę w działaniach wspierających ochronę środowiska np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła?						
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?						
dostępność terenów zieleni (parków skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?						
czystość terenów zieleni (parków skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?						
świadomość ekologiczną mieszkańców?						
system odbioru odpadów?						
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
walory środowiska przyrodniczego?						
rozwój odnawialnych źródeł energii?						

OBSZAR: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
stan dróg?						
małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						

bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
dostępność sieci wodociągowej?						
Dostępność sieci kanalizacyjnej?						
dostępność sieci gazowej?						
dostęp do szerokopasmowego Internetu?						

OBSZAR: TURYSTYKA I REKREACJA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
atrakcyjność turystyczną?						
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej?						
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)?						
poziom bazy gastronomicznej?						
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwości traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)?						
jakość istniejących ścieżek pieszo-rowerowych?						
oferę spędzania wolnego czasu dla dzieci?						
oferę spędzania wolnego czasu dla młodzieży?						
oferę spędzania wolnego czasu dla dorosłych?						
oferę spędzania wolnego czasu dla seniorów?						
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						

OBSZAR: EDUKACJA I KULTURA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
dostęp do edukacji przedszkolnej?						
jakość edukacji przedszkolnej?						
jakość infrastruktury przedszkolnej?						
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
jakość edukacji w szkołach podstawowych?						
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (dojazd)?						
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach?						

wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach?						
dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach?						
organizację dowozu dzieci do szkół?						
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych?						
dostęp do obiektów kulturalnych? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						
działalność Gołuchowskiego Centrum Kultury „Zamek”?						
działalność Biblioteki Publicznej Gminy Gołuchów?						
działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w Gminie w ciągu najbliższych lat:

- ☐ poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- ☐ poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego
- ☐ rozbudowa ciągów pieszo-rowerowych
- ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
- ☐ rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej
- ☐ rozwój infrastruktury kulturalnej
- ☐ rozwój terenów zieleni (parki, skwery, zieleńce, zadrzewienia uliczne)
- ☐ renowacja zabytków
- ☐ poprawa jakości obsługi mieszkańców i komunikacji z mieszkańcami
- ☐ budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- ☐ rozwój sieci gazowej
- ☐ budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- ☐ rozwój przedsiębiorczości - ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej (w tym: ulgi)
- ☐ rozwój rolnictwa, w tym nowoczesnych gospodarstw rolnych i przemysłu przetwórczego
- ☐ poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- ☐ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
- ☐ zwiększenie dostępu do Internetu

- ☐ **wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy**
- ☐ **zwiększenie/stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3**
- ☐ **stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi**
- ☐ **poprawa dostępu do usług medycznych**
- ☐ **zmniejszenie bezrobocia**
- ☐ **zwiększenie działań promocyjnych Gminy**
- ☐ **inwestycje w rozwój turystyki**
- ☐ **podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych**
- ☐ **zwiększenie dostępności przedszkoli**
- ☐ **zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży**
- ☐ **poprawa bezpieczeństwa publicznego**
- ☐ **rozwój oferty kulturalnej i sportowej (impres, wydarzeń sportowych**
- ☐ **aktywizacja osób starszych**
- ☐ **inne (jakie?)**

Część III:

1. Proszę wymienić kluczowe elementy, z których Gmina może być dumna (maksymalnie 3):

2. Proszę podać, co mogłoby stać się wizytówką Gminy?

3. Proszę uporządkować (według ważności) poszczególne profile rozwoju, na których Gmina według Państwa powinna się skupić do 2030 roku. 1 – najważniejsza, 5 – najmniej ważna.

Gmina turystyczna	
Gmina produkcyjno-przemysłowa	
Gmina rolnicza	
Gmina prospołeczna	
Gmina mieszkaniowa	

Metryczka

Płeć:

- ☐ kobieta
☐ mężczyzna

Wiek:

- ☐ poniżej 18 lat
☐ 18-25 lat
☐ 26-35 lat
☐ 36-45 lat
☐ 46-55 lat
☐ 56-65 lat
☐ powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- ☐ uczeń/student
☐ rolnik
☐ przedsiębiorca
☐ osoba pracująca
☐ bezrobotna
☐ emeryt / rencista
☐ inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- ☐ jestem mieszkańcem Gminy
☐ nie jestem mieszkańcem Gminy

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL OPERACYJNY	KIERUNEK DZIAŁAŃ	Oczekiwany rezultat planowanych działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)	Wartość wskaźnika osiągnięcia działań
CEL STRATEGICZNY 1: Uporządkowana, dostępna i dobrze skomunikowana przestrzeń fundamentem rozwoju Gminy Gołuchów							
1.1 Zapewnienie funkcjonalnej, bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do życia	Opracowanie i uchwalenie planu ogólnego gminy.	Realizacja założeń krajowej reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego w Gminie.					Uchwalenie planu ogólnego (1 szt.).
	Aktualizacja obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i tworzenie nowych, w zależności od potrzeb.						Zaktualizowane i nowo powstałe MPZP (szt.).
	Poprawa dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych.	Poprawa jakości przestrzeni publicznych.					Nowe miejsca parkingowe, w tym dla osób z niepełnosprawnością (szt.).
	Poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej.	Poprawa stanu i dostępności budynków użyteczności publicznej oraz zabytków.					Budynki użyteczności publicznej dostosowane do wymogów dostępności (szt.).
	Działania w ramach ochrony konserwatorskiej.						Zrealizowane działania konserwatorskie (szt.).
	Szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, reagowania kryzysowego i obrony cywilnej dla mieszkańców i lokalnych służb.	Wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców poprzez szybszy dostęp do informacji o zagrożeniach oraz możliwość odpowiedniego reagowania.					Liczba przeprowadzonych szkoleń z zakresu pierwszej pomocy, reagowania kryzysowego i obrony cywilnej dla mieszkańców i lokalnych służb (szt.).
							Liczba uruchomionych systemów bezpieczeństwa (szt.).
1.2 Rozwój infrastruktury drogowej i rowerowej oraz systemów transportu i łączności	Doposażenie jednostek OSP w nowoczesny sprzęt ratowniczy i gaśniczy.	Służby ratownicze posiadające możliwości i narzędzia służące ochronie bezpieczeństwa mieszkańców i środowiska.					Liczba doposażonych jednostek OSP (szt.).
	Utrzymanie i bieżące naprawy oraz modernizacja dróg gminnych.	Poprawa stanu infrastruktury drogowej i ośrodkowej.					Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych dróg gminnych (km).
	Współpraca z zarządcami dróg krajowych i powiatowych w zakresie ich budowy, rozbudowy i modernizacji.						Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych dróg powiatowych i krajowych (km).

	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia.						Nowe i zmodernizowane elementy oświetlenia ulicznego/ drogowego (szt.).
	Utrzymanie funkcjonowania transportu zbiorowego i bieżące usprawnienia oraz analiza ewentualnych potrzeb.	Zachowanie funkcjonowania transportu zbiorowego.					Uśredniona liczba kursów transportu zbiorowego na dobę (szt.) w skali miesiąca.
		Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy.					
	Rozbudowa infrastruktury rowerowej, w tym budowa dróg rowerowych.	Rozwój i promocja alternatywnych dla samochodu środków transportu, w tym poprawa stanu infrastruktury rowerowej.					Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych dróg rowerowych (km).
	Promocja korzystania z transportu zbiorowego oraz infrastruktury rowerowej.						Działania w zakresie promocji korzystania z transportu zbiorowego oraz rowerów (szt.).
	Tworzenie warunków do zwiększania dostępu mieszkańców do szerokopasmowego Internetu.	Poprawa dostępu do wysokiej jakości Internetu.					Udział mieszkańców z dostępem do szerokopasmowego Internetu (%).
1.3 Ochrona walorów przyrodniczych, poprawa stanu środowiska naturalnego oraz adaptacja do zmian klimatu	Zachowanie i ochrona istniejących obszarów najcenniejszych przyrodniczo i krajobrazowo.	Zachowanie i/lub poprawa stanu środowiska przyrodniczego.					Zrealizowane działania informacyjne i promocyjne dotyczące OZE i świadomości ekologicznej (szt.).
	Działania na rzecz poprawy jakości powietrza.						Budynki użyteczności publicznej po termomodernizacji (szt.).
	Dążenie do poprawy stanu wód powierzchniowych.	Poprawa stanu wód powierzchniowych.					Stan wód powierzchniowych (opisowo).
	Działania w celu zwiększenia skali retencji, modernizacja i rozbudowa budowli hydrotechnicznych oraz zadrzewianie i zalesianie.	Adaptacja do zmian klimatu i zwiększenie odporności na klęski żywiołowe oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom powodzi i suszy.					Nowo powstałe, rozbudowane lub zmodernizowane obiekty hydrotechniczne (szt.).
							Nowe nasadzenia (szt.).
	Działania w zakresie zielonej i błękitnej infrastruktury wspierającej adaptację do zmian klimatu.						Liczba zrealizowanych przedsięwzięć z zakresu rozwoju błękitnej oraz zielonej infrastruktury (szt.).
	Rozwój i promocja instalacji odzysku energii oraz wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE).	Zwiększenie liczby i efektywności instalacji odzysku energii i wykorzystujących OZE.					Zrealizowane działania informacyjne i promocyjne dotyczące OZE i świadomości ekologicznej (szt.).
	Działania w celu poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców, szczególnie w kontekście segregacji odpadów i działalności rolniczej.	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.					

CEL STRATEGICZNY 2: Zrównoważony rozwój ekonomiczny Gminy Gołuchów oparty na aktywności gospodarczej, ekologicznym i nowoczesnym rolnictwie i wysokiej jakości infrastrukturze technicznej							
2.1 Tworzenie atrakcyjnego środowiska gospodarczego dla mieszkańców i inwestorów	Stworzenie udogodnień dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy.	Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej Gminy.					Wprowadzone udogodnienia dla przedsiębiorców (szt.).
	Działania promocyjne kreujące wizerunek Gminy atrakcyjnej do prowadzenia działalności gospodarczej i zamieszkania.						Wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON mających siedzibę w Gminie w stosunku do roku bazowego (%).
	Aktywne działania na rzecz pozyskania nowych inwestorów.	Zwiększenie dochodów Gminy.					Inwestorzy realizujący nowe inwestycje na terenie Gminy (szt.).
	Organizacja akcji informacyjno-promocyjnej w celu zachęcenia mieszkańców do rozliczania PIT w Gminie.						Udział podatku PIT w dochodach ogółem Gminy (%).
	Aktywna współpraca w ramach spółdzielni energetycznej.	Obniżenie kosztów energii.					Zrealizowane wspólne przedsięwzięcia w ramach spółdzielni energetycznej (szt.).
2.2 Nowoczesna infrastruktura techniczna fundamentem rozwoju gospodarczego	Rozwój sieci wodociągowej poprzez wymianę przestarzałych elementów infrastruktury oraz rozbudowę istniejącej sieci.	Rozwój i poprawa stanu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Polepszenie jakości gleby.					Długość nowo wybudowanej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej (km).
	Rozwój sieci kanalizacyjnej poprzez dalszą rozbudowę oczyszczalni ścieków w Gołuchowie oraz kontynuację budowy kanalizacji sanitarnej.						Długość nowo wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km).
2.3. Wsparcie rozwoju rolnictwa	Wspieranie innowacji i modernizacji w rolnictwie, w tym restrukturyzacji małych gospodarstw rodzinnych oraz wdrażania nowoczesnych technologii.	Zwiększenie liczby gospodarstw rolnych korzystających z nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań oraz wprowadzanie na rynek wysokiej jakości produktów.					Zorganizowane akcje informacyjno-edukacyjne i szkolenia dla rolników (szt.).
	Realizacja programów w zakresie odbioru odpadów powstałych w rolnictwie.	Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska dzięki nowoczesnemu rolnictwu, uprawom ekologicznym oraz zorganizowanemu odbiorowi odpadów rolniczych.					Zrealizowane programy w zakresie gospodarowania odpadami powstałymi w rolnictwie (szt.).
	Wspieranie upraw ekologicznych oraz działania informacyjno-edukacyjne na temat korzyści płynących z ekologicznego i zrównoważonego rolnictwa.						Zorganizowane akcje informacyjno-edukacyjne i szkolenia dla rolników (szt.).
	Stwarzanie warunków umożliwiających organizację szkoleń dla rolników m.in. z zakresu	Wzrost świadomości rolników w zakresie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych i					

	nowoczesnego rolnictwa, retencjonowania wód oraz aplikacji o fundusze strukturalne UE oraz inne zewnętrzne źródła finansowania.	krajowych.					
	Wspieranie i organizowanie wydarzeń promujących rolnictwo.	Promocja rolnictwa.					Wspierane/ zorganizowane wydarzenia promujące rolnictwo (szt.).
CEL STRATEGICZNY 3: Bogata oferta społeczna, kulturalna i rekreacyjna zwiększająca atrakcyjność Gminy wśród mieszkańców i budująca rozpoznawalność wśród turystów							
3.1 Nowoczesna edukacja i opieka nad dziećmi	Zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3.						Liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (szt.).
	Działania zachęcające do korzystania z przedszkoli na terenie Gminy.	Zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3 dopasowanej do potrzeb mieszkańców i aktualnej sytuacji demograficznej.					Udział dzieci z terenu Gminy uczęszczających do przedszkoli w innych gminach (%).
	Analiza funkcjonowania systemu edukacji szkolnej w kontekście wydatków oraz możliwego dostosowania do zmniejszającej się liczby uczniów.						Średni koszt utrzymania ucznia w szkole (zł).
	Rozwój bazy infrastrukturalnej w placówkach edukacyjnych.	Poprawa wyposażenia i infrastruktury placówek edukacyjnych.					Nowo powstałe, wyremontowane lub zmodernizowane pomieszczenia/obiekty wchodzące w skład placówek edukacyjnych (szt.).
	Kontynuacja programów wsparcia dla uczniów ze szczególnymi potrzebami.	Zapewnienie odpowiedniego wsparcia wszystkim uczniom.					Uczniowie objęci programami wsparcia edukacyjnego (szt.).
3.2 Rozwinięta pomoc społeczna i opieka medyczna	Analiza zmian demograficznych i dostosowywanie do nich prowadzonej polityki społecznej.	Dostosowywanie podejmowanych działań w ramach polityki społecznej do zmieniającej się sytuacji demograficznej.					Opracowane analizy lub dokumenty dotyczące zmian demograficznych i ich wpływu na politykę społeczną (szt.).
	Rozszerzenie oferty pomocy społecznej dla osób starszych, wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Rozwój oferty usług społecznych.					Liczba osób objętych pomocą społeczną (os.).
	Informowanie i zachęcanie do tworzenia przedsiębiorstw społecznych.						Działania zachęcające do tworzenia przedsiębiorstw społecznych (szt.).
	Dążenie do zwiększenia bazy lokalowej podmiotów świadczących usługi społeczne oraz podstawową opiekę medyczną.	Zwiększenie dostępu mieszkańców do podstawowej opieki medycznej.					Czynne gabinety podstawowej opieki medycznej (szt.).

3.3 Bogata oferta kulturalna, turystyczna i sportowo rekreacyjna	Dalszy rozwój infrastruktury turystycznej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.	Rozwój oferty kulturalnej, Wykorzystanie potencjału turystyczno-kulturowego i sportowo-rekreacyjnego, Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy, Rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego.					Nowo powstałe elementy infrastruktury turystycznej, kultury i sportowo-rekreacyjnej (szt.).
	Zwiększenie różnorodności oferty sportowo-rekreacyjnej.						Dyscypliny sportowe możliwe do uprawiania na terenie Gminy (szt.).
	Rozwój działalności instytucji kultury oraz pozyskiwania środków zewnętrznych na ich działalność, wyznaczanie trendów i wysokiej jakości standardów oferty kulturalnej.						Liczba zrealizowanych projektów w zakresie działań kulturalnych (szt.).
	Poprawa walorów turystycznych, m.in. poprzez rozbudowę i modernizację obiektów Gołuchowskiego Ośrodka Turystyki i Sportu (GOTIS).						Liczba zrealizowanych przedsięwzięć na terenie GOTIS i Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie (szt.).
	Rozwój działalności i bazy infrastrukturalnej Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie m.in. poprzez utworzenie Ogrodu Leśnej Przygody na terenie Parku-Arboretum i utworzenie ścieżki sensorycznej posadowionej przy Pokazowej Zagrodzie Zwierząt.						
	Kontynuacja działań skierowanych do mieszkańców, mających na celu zwiększanie poczucia tożsamości lokalnej, promowania tradycji i lokalnego dziedzictwa.	Zwiększenie przywiązania i tożsamości lokalnej mieszkańców.					Zrealizowane działania mające na celu zwiększanie poczucia tożsamości lokalnej przez mieszkańców, promocję tradycji i dziedzictwa lokalnego (szt.).
3.4 Zaangażowanie mieszkańców oraz rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi	Organizacja akcji informacyjno-promocyjnych mających na celu zachęcenie mieszkańców do większego zaangażowania w życie Gminy.	Zwiększenie zaangażowania społecznego mieszkańców Gminy.					Przeprowadzone akcje informacyjne, promocyjne lub konkursy zachęcające do partycypacji w życiu Gminy (szt.).
	Kształtowanie postaw obywatelskich, poczucia odpowiedzialności i sprawczości wśród młodzieży i dorosłych.						
	Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami sektora finansów publicznych oraz małymi i średnimi przedsiębiorstwami (m.in. Ośrodkiem Kultury Leśnej w Gołuchowie).	Zacieśnienie współpracy Gminy z wewnętrznymi i zewnętrznymi partnerami.					Podmioty współpracujące z Gminą przy realizacji jej zadań własnych (szt.).
	Kontynuacja współpracy ze związkami i stowarzyszeniami międzygminnymi.						Projekty zrealizowane we współpracy ze związkami i stowarzyszeniami międzygminnymi (szt.).

	Wsparcie i promocja wolontariatu.	Zwiększenie zaangażowania społecznego mieszkańców Gminy.					Uczestnicy akcji wolontariackich (os.).
--	-----------------------------------	--	--	--	--	--	---